

C/2025/4524

12.8.2025

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΕΓΓΡΑΦΟ ΚΑΘΟΔΗΓΗΣΗΣ ⁽¹⁾

ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ (ΕΕ) 2023/1115 ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΜΗΔΕΝΙΚΗΣ ΑΠΟΨΙΛΩΣΗΣ ⁽²⁾

(C/2025/4524)

Πίνακας περιεχομένων

	Σελίδα
1. ΟΡΙΣΜΟΙ ΤΩΝ ΟΡΩΝ «ΔΙΑΘΕΣΗ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ», «ΔΙΑΘΕΣΙΜΟΤΗΤΑ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ» ΚΑΙ «ΕΞΑΓΩΓΗ»	3
α) Διάθεση στην αγορά	4
β) Διαθεσιμότητα στην αγορά	4
γ) Εξαγωγή	5
2. ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ «ΦΟΡΕΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ»	5
3. ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΙΣΧΥΟΣ και ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ	6
4. ΔΕΟΥΣΑ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ «ΑΜΕΛΗΤΕΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ»	9
α) Εκτίμηση κινδύνου	9
β) Αμελητέος κίνδυνος	11
γ) Ο ρόλος των εμπόρων που είναι ΜΜΕ ή δεν είναι ΜΜΕ	11
δ) Αλληλεπίδραση με την οδηγία για την εταιρική δέουσα επιμέλεια όσον αφορά τη βιωσιμότητα	12
5. ΑΠΟΣΑΦΗΝΙΣΗ ΤΗΣ «ΠΟΛΥΠΛΟΚΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΑΛΥΣΙΔΑΣ ΕΦΟΔΙΑΣΜΟΥ»	12
6. ΝΟΜΙΜΟΤΗΤΑ	13
α) Σχετική νομοθεσία της χώρας παραγωγής	13
β) Δέουσα επιμέλεια όσον αφορά τη νομιμότητα	15
7. ΚΑΛΥΠΤΟΜΕΝΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	16
α) Διευκρίνιση — Συσκευασία και υλικά συσκευασίας	16
β) Αποσαφήνιση — Απόβλητα και ανακτηθέντα και ανακυκλωμένα προϊόντα	17
8. ΤΑΚΤΙΚΗ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΔΕΟΥΣΑΣ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑΣ	19
9. ΣΥΝΘΕΤΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	19
10. Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗΣ ΤΡΙΤΩΝ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΚΑΙ ΜΕΤΡΙΑΣΜΟΥ ΤΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	21
α) Ο ρόλος των πιστοποιήσεων και των συστημάτων επαλήθευσης από τρίτους	22
β) Γενικές πληροφορίες	24
11. ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΧΡΗΣΗ	25
1. Εισαγωγή	25
2. Αποσαφήνιση της μετατροπής δάσους σε εκτάσεις που δεν προορίζονται για γεωργική χρήση	26
3. Ορισμός του «δάσους»	27

⁽¹⁾ Καμία διάταξη του παρόντος εγγράφου καθοδήγησης δεν αντικαθιστά ούτε υποκαθιστά την άμεση παραπομπή στις πράξεις που περιγράφονται και η Επιτροπή δεν αποδέχεται καμία ευθύνη για τυχόν απώλειες ή ζημιές που προκαλούνται από σφάλματα ή δηλώσεις που περιέχονται σε αυτό. Μόνο το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης μπορεί να εκδώσει τελεσίδικες αποφάσεις σχετικά με την ερμηνεία του κανονισμού.

⁽²⁾ ΕΕ L 150 της 9.6.2023, σ. 206, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1115/oj>.

4.	Ορισμός της «γεωργικής χρήσης» και εξαιρέσεις	28
α)	Αποσαφήνιση του σκοπού της γεωργίας	28
β)	Αποσαφήνιση της κυρίαρχης χρήσης γης	29
γ)	Ορισμός της «γεωργικής φυτείας»	30
δ)	Αποσαφήνιση του «αγροδασικού συστήματος»	30
5.	Αποσαφήνιση της χρήσης γης σε περίπτωση πολλαπλών τύπων χρήσης γης στην ίδια έκταση και χρήση κτηματολογίων και κτηματολογικών χαρτών	31
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I		32
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II		39

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το άρθρο 15 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΕ) 2023/1115 για τη διαθεσιμότητα στην αγορά της Ένωσης και την εξαγωγή από την Ένωση ορισμένων βασικών και παράγωγων προϊόντων που συνδέονται με την αποψίλωση και την υποβάθμιση των δασών, και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 995/2010 (στο εξής: EUDR) ορίζει ότι η Επιτροπή μπορεί να αναπτύσσει κατευθυντήριες γραμμές με σκοπό να διευκολύνει την εναρμονισμένη εφαρμογή του κανονισμού.

Το παρόν έγγραφο καθοδήγησης δεν είναι νομικά δεσμευτικό· αποκλειστικός σκοπός του είναι να παρέχει πληροφορίες σχετικά με ορισμένες πτυχές του EUDR. Δεν αντικαθιστά, δεν προσδίδει ούτε τροποποιεί τις διατάξεις του EUDR ο οποίος καθορίζει τις νομικές υποχρεώσεις. Το έγγραφο καθοδήγησης δεν θα πρέπει επίσης να εξετάζεται μεμονωμένα· πρέπει να χρησιμοποιείται σε συνδυασμό με τη νομοθεσία και όχι ως αυτοτελής αναφορά.

Το παρόν έγγραφο καθοδήγησης αποτελεί, ωστόσο, χρήσιμο υλικό αναφοράς για οποιονδήποτε πρέπει να συμμορφώνεται με τον EUDR, καθώς αποφαινίζει περαιτέρω συγκεκριμένα μέρη του νομοθετικού κειμένου και κατά συνέπεια μπορεί να καθοδηγεί τους φορείς εκμετάλλευσης και τους εμπόρους. Μπορεί επίσης να προσφέρει καθοδήγηση στις εθνικές αρμόδιες αρχές και στους φορείς επιβολής, καθώς και στα εθνικά δικαστήρια κατά τη διαδικασία εφαρμογής και επιβολής του EUDR.

Τα θέματα που εξετάζονται στο παρόν έγγραφο συζητήθηκαν και αναπτύχθηκαν σε συνεργασία με τους εντεταλμένους εκπροσώπους των κρατών μελών. Όταν προχωρήσει η εφαρμογή του EUDR και αποκτηθεί μεγαλύτερη εμπειρία θα μπορέσουν αντιμετωπιστούν περισσότερα ζητήματα και τότε το έγγραφο καθοδήγησης θα αναθεωρηθεί ανάλογα.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι για όλα τα ζητήματα που εξετάζονται στο παρόν έγγραφο καθοδήγησης, σύμφωνα με την αιτιολογική σκέψη 43, οι ορισμοί του κανονισμού βασίζονται στις εργασίες του Οργανισμού Τροφίμων και Γεωργίας των Ηνωμένων Εθνών (FAO), της Διακυβερνητικής Επιτροπής για την Κλιματική Αλλαγή (IPCC), του Προγράμματος των Ηνωμένων Εθνών για το Περιβάλλον (UNEP) και της Διεθνούς Ένωσης για τη Διατήρηση της Φύσης (IUCN).

Η δεύτερη έκδοση του εγγράφου καθοδήγησης καθιστά σαφέστερα, μεταξύ άλλων, τα χρονοδιαγράμματα εφαρμογής, ακριβέστερες τις διατάξεις για τους φορείς εκμετάλλευσης και τους εμπόρους, ενώ παράλληλα διευκολύνει την απλή και αποτελεσματική δέουσα επιμέλεια και την ιχνηλασιμότητα.

Η αρχή της αναλογικότητας αποτελεί μία από τις γενικές αρχές του ενωσιακού δικαίου που εφαρμόζεται στην ερμηνεία και την επιβολή της ενωσιακής νομοθεσίας^(*), η οποία περιλαμβάνει την επιβολή των διατάξεων των πράξεων της Ένωσης από τα κράτη μέλη, λαμβανομένων επίσης υπόψη των σχετικών διατάξεων της Συνθήκης.

1. ΟΡΙΣΜΟΙ ΤΩΝ ΟΡΩΝ «ΔΙΑΘΕΣΗ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ», «ΔΙΑΘΕΣΙΜΟΤΗΤΑ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ» ΚΑΙ «ΕΞΑΓΩΓΗ»

Συναφής νομοθεσία:

EUDR — Άρθρο 2 — Ορισμοί· Άρθρο 4 — Υποχρεώσεις των φορέων εκμετάλλευσης

Οι υποχρεώσεις των φορέων εκμετάλλευσης που απορρέουν από το άρθρο 4 ισχύουν όταν τα σχετικά παράγωγα προϊόντα πρόκειται «να διατεθούν στην αγορά» ή «διατίθενται στην αγορά» ή πρόκειται «να εξαχθούν» ή «εξάγονται». Οι υποχρεώσεις των εμπόρων που απορρέουν από το άρθρο 5 ισχύουν όταν τα σχετικά βασικά προϊόντα ή τα σχετικά παράγωγα προϊόντα προορίζονται να γίνουν ή καθίστανται «διαθέσιμα στην αγορά» [βλ. επίσης κεφάλαιο 4 στοιχείο γ) του παρόντος εγγράφου καθοδήγησης].

Το παράρτημα I του παρόντος εγγράφου καθοδήγησης περιλαμβάνει σενάρια, στα οποία επεξηγούνται οι υποχρεώσεις που υπέχουν οι φορείς εκμετάλλευσης και οι έμποροι που είναι ΜΜΕ, καθώς και οι φορείς εκμετάλλευσης και οι έμποροι που δεν είναι ΜΜΕ όταν διαθέτουν ή καθιστούν διαθέσιμα στην αγορά της Ένωσης σχετικά παράγωγα προϊόντα ή όταν εξάγουν από την αγορά της Ένωσης σχετικά παράγωγα προϊόντα. Τα σενάρια παρουσιάζουν επίσης τις τροποποιήσεις των υποχρεώσεων για τους φορείς εκμετάλλευσης που είναι ΜΜΕ σε μεταγενέστερα στάδια της αλυσίδας εφοδιασμού (άρθρο 4 παράγραφος 8) και για τους φορείς εκμετάλλευσης και τους εμπόρους που δεν είναι ΜΜΕ (άρθρο 4 παράγραφος 9).

(*) Για περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με την εφαρμογή, μπορείτε να ανατρέχετε και στις συχνές ερωτήσεις που είναι διαθέσιμες εδώ: Εφαρμογή του κανονισμού για την αποψίλωση των δασών — Ευρωπαϊκή Επιτροπή (europa.eu).

α) **Διάθεση στην αγορά**

Σύμφωνα με το άρθρο 2 σημείο 16), ένα σχετικό βασικό προϊόν ή ένα σχετικό παράγωγο προϊόν «διατίθεται στην αγορά» αν καθίσταται διαθέσιμο στην αγορά της Ένωσης **για πρώτη φορά**. Το σημείο αυτό δεν καλύπτει τα σχετικά βασικά προϊόντα ή τα σχετικά παράγωγα προϊόντα που έχουν ήδη διατεθεί στην αγορά της Ένωσης. Η έννοια της «διάθεσης στην αγορά» αναφέρεται σε κάθε ένα σχετικό βασικό προϊόν ή σχετικό παράγωγο προϊόν ξεχωριστά και όχι σε έναν τύπο προϊόντος, ανεξάρτητα από το αν το εν λόγω προϊόν είχε παραχθεί ως μονάδα ή ως σειρά.

β) **Διαθεσιμότητα στην αγορά**

Σύμφωνα με το άρθρο 2 σημείο 18), ένα σχετικό παράγωγο προϊόν «καθίσταται διαθέσιμο στην αγορά» αν **προσφέρεται**:

- **για διανομή, κατανάλωση ή χρήση στην αγορά της Ένωσης** — αυτό σημαίνει ότι το σχετικό παράγωγο προϊόν ή το σχετικό βασικό προϊόν πρέπει να έχει φυσική παρουσία στην ΕΕ, είτε να έχει υλοτομηθεί είτε να έχει παραχθεί στην ΕΕ είτε να έχει εισαχθεί στην ΕΕ και να έχει υπαχθεί στο τελωνειακό καθεστώς «θέσης σε ελεύθερη κυκλοφορία». Όσον αφορά τα σχετικά παράγωγα προϊόντα που εισάγονται στην ΕΕ, δεν αποκτούν τον χαρακτήρα «ενωσιακών εμπορευμάτων» πριν από την εισοδό τους στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης και τη θέση τους σε ελεύθερη κυκλοφορία από τα τελωνεία. Τα σχετικά παράγωγα προϊόντα που έχουν υπαχθεί σε άλλα τελωνειακά καθεστώτα εκτός της «θέσης σε ελεύθερη κυκλοφορία» (π.χ. τελωνειακή αποταμίευση, τελειοποίηση προς επανεξαγωγή, προσωρινή εισαγωγή, διαμετακόμιση) δεν θεωρείται ότι διατίθενται στην αγορά στο πλαίσιο του EUDR.

και

- **στο πλαίσιο εμπορικής δραστηριότητας** — που σημαίνει όταν πρόκειται για δραστηριότητα η οποία πραγματοποιείται σε επιχειρηματικό πλαίσιο. Οι εμπορικές δραστηριότητες μπορούν να ασκούνται είτε έναντι αντιτίμου είτε δωρεάν. Η προσφορά σε καταναλωτές και δραστηριότητες εκτός εμπορικού πλαισίου, όπου και στις δύο περιπτώσεις δεν καταβάλλεται αντίτιμο, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του EUDR (π.χ. για δωρεά ή αφίλοκερδείς δραστηριότητες). Ο κανονισμός δεν επιβάλλει απαιτήσεις στους μη εμπορικούς καταναλωτές, καθώς η ιδιωτική χρήση και κατανάλωση δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του EUDR.

Ως εκ τούτου, ο όρος «**διαθεσιμότητα στην αγορά**» θα πρέπει να νοείται ότι σημαίνει πως ένας έμπορος προσφέρει σχετικά παράγωγα προϊόντα στην αγορά της Ένωσης τόσο i) για διανομή, κατανάλωση ή χρήση όσο και ii) στο πλαίσιο της εμπορικής του δραστηριότητας.

Ο όρος «**διάθεση στην αγορά**» θα πρέπει να νοείται ότι σημαίνει πως ένας φορέας εκμετάλλευσης καθιστά διαθέσιμο στην αγορά της Ένωσης ένα σχετικό παράγωγο προϊόν i) για διανομή, κατανάλωση ή χρήση, ii) για πρώτη φορά και iii) στο πλαίσιο της εμπορικής του δραστηριότητας.

Οι ορισμοί των όρων «φορέας εκμετάλλευσης» [άρθρο 2 σημείο 15) του EUDR] και «στο πλαίσιο εμπορικής δραστηριότητας» [άρθρο 2 σημείο 19) του EUDR] συνεπάγονται ότι οποιοδήποτε πρόσωπο το οποίο διαθέτει ένα σχετικό παράγωγο προϊόν στην αγορά

- α) για διανομή σε εμπορικούς ή μη εμπορικούς καταναλωτές, δηλαδή, για παράδειγμα, για πώληση ή δωρεάν,
- β) με σκοπό την επεξεργασία,
- γ) για χρήση στη δική του επιχείρηση

θα υπόκειται στις απαιτήσεις δέουσας επιμέλειας και πρέπει να υποβάλει δήλωση δέουσας επιμέλειας, εκτός αν εφαρμόζεται απλούστευση (βλ. άρθρο 4 παράγραφος 8 και άρθρο 4 παράγραφος 9 του EUDR).

Ως εκ τούτου, ο όρος «**σχετικά παράγωγα προϊόντα που εισέρχονται στην αγορά**» θα πρέπει να νοείται ότι ισχύει όταν ταυτόχρονα:

- για τα σχετικά παράγωγα προϊόντα έχει υποβληθεί διασάφηση για υπαγωγή στο τελωνειακό καθεστώς «θέσης σε ελεύθερη κυκλοφορία» και προορίζονται να διατεθούν στην αγορά της Ένωσης. Μόνο τα προϊόντα που τίθενται σε ελεύθερη κυκλοφορία από τα τελωνεία θεωρείται ότι διατίθενται στην αγορά της Ένωσης. Άλλα τελωνειακά καθεστώτα εκτός της «θέσης σε ελεύθερη κυκλοφορία» (π.χ. τελωνειακή αποταμίευση, τελειοποίηση προς επανεξαγωγή, προσωρινή εισαγωγή κ.λπ.) δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του EUDR.

και

- τα σχετικά παράγωγα προϊόντα δεν προορίζονται άμεσα για ιδιωτική χρήση ή κατανάλωση εντός του τελωνειακού εδάφους της Ένωσης. Τα προϊόντα που προορίζονται για ιδιωτική χρήση ή κατανάλωση (π.χ. όταν πρόσωπα εισάγουν τέτοιου είδους προϊόντα έπειτα από ταξίδι τους εκτός της ΕΕ για ιδιωτική τους χρήση ή κατανάλωση) δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του EUDR.

γ) Εξαγωγή

Σύμφωνα με το άρθρο 2 σημείο 37), ο όρος «εξαγωγή» αναφέρεται στο τελωνειακό καθεστώς εξαγωγής που προβλέπεται στο άρθρο 269 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 952/2013 (*) και αναφέρεται σε ενωσιακά εμπορεύματα που πρόκειται να εξέλθουν από το τελωνειακό έδαφος της Ένωσης.

Το άρθρο 269 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 952/2013 ορίζει ότι το καθεστώς εξαγωγής δεν εφαρμόζεται σε: α) εμπορεύματα που υπάγονται στο καθεστώς τελειοποίησης προς επανεξαγωγή· β) εμπορεύματα που εξέρχονται από το τελωνειακό έδαφος της Ένωσης αφού έχουν υπαχθεί σε καθεστώς ειδικού προορισμού· γ) εμπορεύματα απαλλασσόμενα από ΦΠΑ ή ειδικό φόρο κατανάλωσης που παραδίδονται για τον εφοδιασμό αεροσκαφών ή πλοίων, ανεξαρτήτως προορισμού του αεροσκάφους ή του πλοίου, για τα οποία απαιτείται απόδειξη του εφοδιασμού· δ) εμπορεύματα που υπάγονται στο καθεστώς εσωτερικής διαμετακόμισης· ε) εμπορεύματα που εγκαταλείπουν προσωρινά το τελωνειακό έδαφος της Ένωσης, σύμφωνα με το άρθρο 155 του κανονισμού 952/2013.

Η επανεξαγωγή, όπως ορίζεται στο άρθρο 270 του κανονισμού 952/2013, δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του EUDR. Επανεξαγωγή στο πλαίσιο αυτό σημαίνει ότι το σχετικό βασικό προϊόν ή το σχετικό παράγωγο προϊόν δεν έχει αποκτήσει χαρακτήρα «ενωσιακού εμπορεύματος» και εξέρχεται από το τελωνειακό έδαφος της Ένωσης μετά την υποβολή π.χ. διασάφησης επανεξαγωγής.

Ως εκ τούτου, ο όρος «σχετικά παράγωγα προϊόντα που εξέρχονται από την αγορά» θα πρέπει να νοείται ότι σημαίνει πως για τα σχετικά προϊόντα έχει υποβληθεί διασάφηση υπαγωγής στο τελωνειακό καθεστώς «εξαγωγή» στο πλαίσιο εμπορικής δραστηριότητας.

Το παράρτημα I του παρόντος εγγράφου καθοδήγησης περιλαμβάνει παραδείγματα σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο λειτουργεί στην πράξη η ερμηνεία των όρων «διάθεση στην αγορά», «διαθεσιμότητα στην αγορά» και «εξαγωγή».

2. ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ «ΦΟΡΕΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ»

Συναφής νομοθεσία:

EUDR — Άρθρο 2 σημείο 15) — Ορισμοί· Άρθρο 7 — Διάθεση στην αγορά από φορείς εκμετάλλευσης εγκατεστημένους σε τρίτες χώρες

Σύμφωνα με το άρθρο 2 σημείο 15), **φορέας εκμετάλλευσης** είναι κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που

- διαθέτει στην αγορά σχετικά παράγωγα προϊόντα ή τα εξάγει
- στο πλαίσιο εμπορικής δραστηριότητας.

Για να καταστεί δυνατή η συνεπής ταυτοποίηση των φορέων εκμετάλλευσης, οι ρόλοι τους είναι δυνατόν να διακριθούν ανάλογα με τον τρόπο με τον οποίο τα σχετικά παράγωγα προϊόντα τους διατίθενται στην αγορά της Ένωσης, ανάλογα με το αν παράγονται εντός ή εκτός της ΕΕ.

- Για τα σχετικά παράγωγα προϊόντα που παράγονται σύμφωνα με το άρθρο 2 σημείο 14) **εντός της ΕΕ**, ο φορέας εκμετάλλευσης είναι συνήθως το πρόσωπο που τα διανέμει ή τα χρησιμοποιεί στο πλαίσιο εμπορικής δραστηριότητας μετά την παραγωγή τους· το πρόσωπο αυτό μπορεί να είναι ο παραγωγός ή ο κατασκευαστής.
- Ένα πρόσωπο που μετατρέπει σχετικό παράγωγο προϊόν σε άλλο σχετικό παράγωγο προϊόν (νέος κωδικός ΕΣ σύμφωνα με τον αριθμό των ψηφίων που ορίζεται στο παράρτημα I του κανονισμού) και το διαθέτει στην αγορά ή το εξάγει από την αγορά είναι φορέας εκμετάλλευσης σε μεταγενέστερο στάδιο της αλυσίδας εφοδιασμού.
- Για τα σχετικά βασικά προϊόντα ή τα σχετικά παράγωγα προϊόντα που παράγονται **εκτός της ΕΕ**:
 - φορέας εκμετάλλευσης είναι το πρόσωπο που ενεργεί ως εισαγωγέας όταν για τα σχετικά βασικά προϊόντα ή τα σχετικά παράγωγα προϊόντα έχει υποβληθεί διασάφηση υπαγωγής στο τελωνειακό καθεστώς «θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία». Εισαγωγέας είναι το πρόσωπο που αναφέρεται στο σχετικό στοιχείο δεδομένων της τελωνειακής διασάφησης, κατά περίπτωση:
 - «εισαγωγέας» στο στοιχείο δεδομένων 13 04 000 000 (παράρτημα Β του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 2015/2446 (²)).

(*) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 952/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Οκτωβρίου 2013, για τη θέσπιση του ενωσιακού τελωνειακού κώδικα (ΕΕ L 269 της 10.10.2013, σ. 1).

(²) Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2015/2446 της Επιτροπής, της 28ης Ιουλίου 2015, για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 952/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, όσον αφορά λεπτομερείς κανόνες σχετικούς με ορισμένες από τις διατάξεις του ενωσιακού τελωνειακού κώδικα (ΕΕ L 343 της 29.12.2015, σ. 1).

- στοιχείο δεδομένων DE 3/15 σε προηγούμενη έκδοση του υποδείγματος τελωνειακών δεδομένων της ΕΕ (EUCDM)·
- «παραλήπτης» στο πλαίσιο 8 του ενιαίου διοικητικού εγγράφου·
- αν το πρόσωπο που ενεργεί ως εισαγωγέας, όταν για τα σχετικά βασικά προϊόντα ή τα σχετικά παράγωγα προϊόντα έχει υποβληθεί διασάφηση υπαγωγής στο τελωνειακό καθεστώς «θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία», δεν είναι εγκατεστημένο στην ΕΕ, το πρώτο φυσικό ή νομικό πρόσωπο που διαθέτει τα σχετικά προϊόντα στην αγορά θεωρείται επίσης φορέας εκμετάλλευσης, δηλαδή, αν και δεν είναι φορέας εκμετάλλευσης σύμφωνα με τον ορισμό του άρθρου 2 παράγραφος 15, υπόκειται στις υποχρεώσεις φορέα εκμετάλλευσης σύμφωνα με το άρθρο 7. Η απαίτηση αυτή προστίθεται στη συνήθη υποχρέωση του φορέα εκμετάλλευσης που είναι εγκατεστημένος εκτός της Ένωσης και έχει ως στόχο να διασφαλίσει ότι υπάρχει πάντα ένας υπεύθυνος φορέας εγκατεστημένος στην ΕΕ.
- Για τα σχετικά παράγωγα προϊόντα που **εισάγονται** στην ΕΕ, ο ορισμός του «φορέα εκμετάλλευσης» είναι ανεξάρτητος από την αλλαγή ιδιοκτησίας του προϊόντος και από άλλες συμβατικές ρυθμίσεις.
- Όταν ένα **εγχώριο** προϊόν διατίθεται στην αγορά, ο φορέας εκμετάλλευσης είναι συνήθως το πρόσωπο που έχει στην κυριότητά του το βασικό ή το παράγωγο προϊόν στο σημείο πώλησης, ωστόσο αυτό μπορεί να εξαρτάται από τις ειδικές περιστάσεις της συμβατικής συμφωνίας. Αν ένα πρόσωπο συνάψει σύμβαση με την οποία εξουσιοδοτεί το έτερο μέρος της σύμβασης να παραγάγει ένα σχετικό βασικό προϊόν, φορέας εκμετάλλευσης θεωρείται το συμβαλλόμενο μέρος που εκτελεί την παραγωγή, εάν καθίσταται άμεσα και αυτόματα κύριος του προϊόντος απλώς και μόνο με την πράξη της παραγωγής (π.χ. με την υλοτόμηση των δένδρων ή με τη γέννηση του μόσχου). Αυτό δεν ισχύει όταν το εφαρμοστέο εθνικό δίκαιο ή η σύμβαση προβλέπει ότι το φυσικό ή νομικό πρόσωπο μεταβιβάζει, μετά την παραγωγή, το δικαίωμα κυριότητας στο έτερο μέρος της σύμβασης (βλ. απόφαση C-370/23 της 21ης Νοεμβρίου 2024 ⁽⁹⁾).
- Για τα σχετικά παράγωγα προϊόντα που **εξάγονται** από την Ένωση, φορέας εκμετάλλευσης είναι συνήθως το πρόσωπο που ενεργεί ως εξαγωγέας όταν για τα σχετικά παράγωγα προϊόντα υποβάλλεται διασάφηση υπαγωγής στο τελωνειακό καθεστώς εξαγωγής. Εξαγωγέας είναι το πρόσωπο που αναφέρεται στο σχετικό στοιχείο δεδομένων της τελωνειακής διασάφησης, κατά περίπτωση:
 - «εξαγωγέας» στο στοιχείο δεδομένων 13 01 000 000 (παράρτημα Β του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 2015/2446)·
 - στοιχείο δεδομένων DE 3/1 σε προηγούμενη έκδοση του υποδείγματος τελωνειακών δεδομένων της ΕΕ (EUCDM)·
 - «αποστολέας/εξαγωγέας» στο πλαίσιο 2 του ενιαίου διοικητικού εγγράφου.

Οι πάροχοι υπηρεσιών, οι οποίοι προσφέρουν υπηρεσίες υλικοτεχνικής ή τεχνικής υποστήριξης, για παράδειγμα πράκτορες μεταφορών, ναυτιλιακοί πράκτορες ή τελωνειακοί αντιπρόσωποι, οι οποίοι δεν κατέχουν δικαιώματα κυριότητας ή παρόμοια δικαιώματα επί των προϊόντων που χειρίζονται, δεν είναι ούτε «φορείς εκμετάλλευσης» ούτε «εμπόροι» για τους σκοπούς του κανονισμού, εάν δεν διαθέτουν ή δεν καθιστούν διαθέσιμα τα προϊόντα στην αγορά ή προς εξαγωγή.

Ο ρόλος των φορέων εκμετάλλευσης επεξηγείται αναλυτικότερα με τη βοήθεια των σεναρίων που περιλαμβάνονται στο παράρτημα Ι του παρόντος εγγράφου καθοδήγησης.

3. ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΙΣΧΥΟΣ ΚΑΙ ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ

Συναφής νομοθεσία:

EUDR — Άρθρο 1 παράγραφος 2 — Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής· Άρθρο 37 — Καταργούμενες πράξεις· Άρθρο 38 — Έναρξη ισχύος και ημερομηνία εφαρμογής

Ο EUDR τέθηκε σε ισχύ στις 29 Ιουνίου 2023. Οι περισσότερες υποχρεώσεις των φορέων εκμετάλλευσης και των εμπόρων, καθώς και των αρμόδιων αρχών, συμπεριλαμβανομένων εκείνων των άρθρων 3 έως 13, των άρθρων 16 έως 24, των άρθρων 26, 31 και 32, εφαρμόζονται από τις **30 Δεκεμβρίου 2025**, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2024/3234 ⁽⁷⁾ για την τροποποίηση των διατάξεων του EUDR σχετικά με την ημερομηνία εφαρμογής.

⁽⁹⁾ ECLI:EU:C:2024:972.

⁽⁷⁾ EE L, 2024/3234, 23.12.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/3234/oj>.

Για τους φορείς εκμετάλλευσης που είχαν συσταθεί ως **πολύ μικρές ή μικρές επιχειρήσεις** έως τις 31 Δεκεμβρίου 2020 (σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 1 ή 2 της οδηγίας 2013/34/ΕΕ, αντίστοιχα), οι υποχρεώσεις που απορρέουν από τα άρθρα 3 έως 13, τα άρθρα 16 έως 24 και τα άρθρα 26, 31 και 32 εφαρμόζονται από τις **30 Ιουνίου 2026**, εκτός αν αφορούν τα προϊόντα που καλύπτονται από το παράρτημα του κανονισμού αριθ. 995/2010 για τη θέσπιση των υποχρεώσεων των φορέων εκμετάλλευσης που διαθέτουν ξυλεία και προϊόντα ξυλείας στην αγορά (*) (στο εξής: EUTR). Αυτό σημαίνει ότι υπάρχει **μεταβατική περίοδος** μεταξύ της έναρξης ισχύος του κανονισμού (29 Ιουνίου 2023) και της έναρξης εφαρμογής (30 Δεκεμβρίου 2025, η οποία μετατέθηκε στις 30 Ιουνίου 2026 για τις μικρές ή πολύ μικρές επιχειρήσεις που είχαν συσταθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2020), η οποία απαλλάσσει τους φορείς εκμετάλλευσης και τους εμπόρους που διαθέτουν ή καθιστούν διαθέσιμα στην αγορά της Ένωσης ή εξάγουν από την αγορά της Ένωσης σχετικά βασικά προϊόντα και σχετικά παράγωγα προϊόντα κατά τη μεταβατική περίοδο από τις κύριες υποχρεώσεις τους δυνάμει του EUDR.

Οι ακόλουθοι κανόνες ισχύουν για όλα τα σχετικά βασικά προϊόντα και τα σχετικά παράγωγα προϊόντα, **με εξαίρεση την ξυλεία και τα προϊόντα ξυλείας που καλύπτονται από το παράρτημα του EUTR**:

- αν ένα σχετικό βασικό προϊόν ή ένα σχετικό παράγωγο προϊόν διατεθεί στην αγορά κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου που ισχύει για τον αντίστοιχο φορέα εκμετάλλευσης, οι υποχρεώσεις που απορρέουν από τον EUDR δεν ισχύουν για τον φορέα εκμετάλλευσης.
- Επιπλέον, κάθε σχετικό παράγωγο προϊόν που διατίθεται ή καθίσταται διαθέσιμο στην αγορά μετά την έναρξη εφαρμογής και το οποίο παράγεται εξ ολοκλήρου από βασικά προϊόντα ή παράγωγα προϊόντα που διατίθενται στην αγορά κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου δεν υπόκειται στις υποχρεώσεις που απορρέουν από τον EUDR. Αυτό σημαίνει ότι, λόγω της μετάθεσης της έναρξης εφαρμογής για τους φορείς εκμετάλλευσης που είχαν συσταθεί ως **μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις** (για τις 30 Ιουνίου 2026), απαλλάσσονται επίσης οι μεσαίοι και μεγάλοι φορείς εκμετάλλευσης και έμποροι που βρίσκονται σε μεταγενέστερο στάδιο της αλυσίδας εφοδιασμού όταν διαθέτουν ή καθιστούν διαθέσιμα στην αγορά τα εν λόγω προϊόντα ή τα παράγωγα προϊόντα τους.
- Στις περιπτώσεις που περιγράφονται πιο πάνω, η υποχρέωση των φορέων εκμετάλλευσης που βρίσκονται σε μεταγενέστερο στάδιο της αλυσίδας εφοδιασμού (ή των εμπόρων που καθιστούν διαθέσιμο στη συνέχεια το σχετικό παράγωγο προϊόν, το οποίο έχει διατεθεί στην αγορά κατά τη μεταβατική περίοδο) θα περιορίζεται στη συγκέντρωση επαρκώς πειστικών και επαληθεύσιμων στοιχείων τα οποία να αποδεικνύουν ότι το σχετικό παράγωγο προϊόν διατέθηκε αρχικά στην αγορά πριν από τη (μετατεθείσα) έναρξη εφαρμογής του κανονισμού.
- Για τα **μέρη σχετικού παράγωγου προϊόντος** που έχουν παραχθεί με άλλα σχετικά παράγωγα προϊόντα που διατίθενται στην αγορά από τις 30 Δεκεμβρίου 2025 (ή από τις 30 Ιουνίου 2026 από πολύ μικρές ή μικρές επιχειρήσεις), οι φορείς εκμετάλλευσης σε μεταγενέστερο στάδιο της αλυσίδας εφοδιασμού που διαθέτουν στην αγορά και οι έμποροι θα υπόκεινται στις συνήθεις υποχρεώσεις του κανονισμού, παρά το γεγονός ότι ορισμένα άλλα μέρη ενδέχεται να εμπίπτουν στη μεταβατική περίοδο.

Σύμφωνα με το **άρθρο 1 παράγραφος 2 του EUDR**, ο EUDR δεν εφαρμόζεται αν τα σχετικά παράγωγα προϊόντα **έχουν παραχθεί** πριν από τις 29 Ιουνίου 2023. Ο χρόνος και ο τόπος παραγωγής αναφέρονται στην ημερομηνία παραγωγής και στον τόπο παραγωγής του σχετικού βασικού προϊόντος· αυτό ισχύει τόσο για τα βασικά προϊόντα όσο και για τα παράγωγα προϊόντα. Συνήθως, η ημερομηνία παραγωγής είναι ο χρόνος συλλογής του βασικού προϊόντος, εκτός αν πρόκειται για **προϊόντα βοοειδών**, οπότε ο σχετικός χρόνος παραγωγής αρχίζει από την ημερομηνία γέννησης του βοοειδούς.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζεται η εφαρμοστέα νομοθεσία για τα σχετικά προϊόντα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) 2023/1115, με εξαίρεση την ξυλεία και τα προϊόντα ξυλείας που καλύπτονται από το παράρτημα του EUTR:

		Ημερομηνία διάθεσης του σχετικού βασικού ή παράγωγου προϊόντος στην αγορά της ΕΕ	
Σχετικά παράγωγα προϊόντα	Ημερομηνία παραγωγής του σχετικού βασικού προϊόντος	Πριν από τις 30 Δεκεμβρίου 2025 και πριν από τις 30 Ιουνίου 2026 για τους πολύ μικρούς και τους μικρούς φορείς εκμετάλλευσης	Από τις 30 Δεκεμβρίου 2025 (συμπεριλαμβανομένης της ημερομηνίας αυτής) για τις μεγάλες και μεσαίες επιχειρήσεις, και από τις 30 Ιουνίου 2026 (συμπεριλαμβανομένης της ημερομηνίας αυτής) για τους πολύ μικρούς και τους μικρούς φορείς εκμετάλλευσης
Προϊόντα βοοειδών, κακάου, καφέ, ελαιοφώινικα, καουτσούκ και σόγιας που απαριθμούνται στο παράρτημα Ι του κανονισμού (ΕΕ) 2023/1115	Πριν από τις 29 Ιουνίου 2023	Ο κανονισμός (ΕΕ) 2023/1115 (EUDR) δεν εφαρμόζεται	Ο κανονισμός (ΕΕ) 2023/1115 (EUDR) δεν εφαρμόζεται
	Από τις 29 Ιουνίου 2023 (συμπεριλαμβανομένης της ημερομηνίας αυτής)	Ο κανονισμός (ΕΕ) 2023/1115 (EUDR) δεν εφαρμόζεται	Ο κανονισμός (ΕΕ) 2023/1115 (EUDR) εφαρμόζεται

(*) ΕΕ L 295 της 12.11.2010, σ. 23, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2010/995/oj>.

		Ημερομηνία διάθεσης του σχετικού βασικού ή παράγωγου προϊόντος στην αγορά της ΕΕ	
Σχετικά παράγωγα προϊόντα	Ημερομηνία παραγωγής του σχετικού βασικού προϊόντος	Πριν από τις 30 Δεκεμβρίου 2025 και πριν από τις 30 Ιουνίου 2026 για τους πολύ μικρούς και τους μικρούς φορείς εκμετάλλευσης	Από τις 30 Δεκεμβρίου 2025 (συμπεριλαμβανομένης της ημερομηνίας αυτής) για τις μεγάλες και μεσαίες επιχειρήσεις, και από τις 30 Ιουνίου 2026 (συμπεριλαμβανομένης της ημερομηνίας αυτής) για τους πολύ μικρούς και τους μικρούς φορείς εκμετάλλευσης
Προϊόντα ξυλείας που απαριθμούνται στο παράρτημα Ι του κανονισμού (ΕΕ) 2023/1115 και δεν απαριθμούνται στο παράρτημα του κανονισμού αριθ. 995/2010 (EUTR)	Πριν από τις 29 Ιουνίου 2023	Ο κανονισμός (ΕΕ) 2023/1115 (EUDR) δεν εφαρμόζεται	Ο κανονισμός (ΕΕ) 2023/1115 (EUDR) δεν εφαρμόζεται
	Από τις 29 Ιουνίου 2023 (συμπεριλαμβανομένης της ημερομηνίας αυτής)	Ο κανονισμός (ΕΕ) 2023/1115 (EUDR) δεν εφαρμόζεται	Ο κανονισμός (ΕΕ) 2023/1115 (EUDR) εφαρμόζεται

Για την **ξυλεία και τα προϊόντα ξυλείας**, που καλύπτονται από το παράρτημα του EUTR, εφαρμόζονται ειδικοί κανόνες, σύμφωνα με το άρθρο 37 παράγραφος 3 του EUDR:

- για την ξυλεία και τα προϊόντα ξυλείας τα οποία παρήχθησαν (υλοτομήθηκαν) πριν από τις 29 Ιουνίου 2023 και:
 - διατέθηκαν στην αγορά πριν από τις 30 Δεκεμβρίου 2025, τα εν λόγω προϊόντα και τα παράγωγα προϊόντα τους πρέπει να συμμορφώνονται με τους κανόνες του EUTR· εάν τα παράγωγα προϊόντα δεν καλύπτονται από το παράρτημα του EUTR, τα εν λόγω προϊόντα θα εξαιρούνται από τον EUTR και τον EUDR·
 - διατέθηκαν στην αγορά από τις 30 Δεκεμβρίου 2025 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2028· οι κανόνες του EUTR εξακολουθούν να ισχύουν για τα προϊόντα, εάν καλύπτονται από το παράρτημα του EUTR (βλ. ανωτέρω)·
 - διατέθηκαν στην αγορά από τις 31 Δεκεμβρίου 2028, τα εν λόγω προϊόντα και τα παράγωγα προϊόντα τους πρέπει να συμμορφώνονται με το άρθρο 3 του EUDR.
- Για την ξυλεία και τα προϊόντα ξυλείας τα οποία παρήχθησαν από τις 29 Ιουνίου 2023 έως τις 30 Δεκεμβρίου 2025 και:
 - διατέθηκαν στην αγορά πριν από τις 30 Δεκεμβρίου 2025, τα εν λόγω προϊόντα και τα παράγωγα προϊόντα τους πρέπει να συμμορφώνονται με τους κανόνες του EUTR· εάν τα παράγωγα προϊόντα δεν καλύπτονται από το παράρτημα του EUTR, τα εν λόγω προϊόντα θα εξαιρούνται από τον EUTR και τον EUDR·
 - διατέθηκαν στην αγορά από τις 30 Δεκεμβρίου 2025, τα εν λόγω προϊόντα και τα παράγωγα προϊόντα τους πρέπει να συμμορφώνονται με τους κανόνες του EUDR.
- Ξυλεία και προϊόντα ξυλείας που παρήχθησαν (υλοτομήθηκαν) από τις 30 Δεκεμβρίου 2025 πρέπει να συμμορφώνονται με τους κανόνες του EUDR.

E1: Απαιτείται δήλωση δέουσας επιμέλειας για τα προϊόντα χαρτιού που διατίθενται στην αγορά από τις 30 Δεκεμβρίου 2025, αλλά κατασκευάστηκαν από ξυλεία που υλοτομήθηκε και διατέθηκε στην αγορά μεταξύ της 29ης Ιουνίου 2023 και της 30ής Δεκεμβρίου 2025;

Στις περιπτώσεις αυτές, η υλοτομημένη ξυλεία και τα προϊόντα που παράγονται από την ξυλεία αυτή πρέπει να συμμορφώνονται με τον EUTR. Δεν χρειάζεται δήλωση δέουσας επιμέλειας, καθώς η απαίτηση αυτή ισχύει για τα προϊόντα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του EUDR.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζεται η εφαρμοστέα νομοθεσία για τα προϊόντα ξυλείας που καλύπτονται από το παράρτημα του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 995/2010:

		Ημερομηνία διάθεσης του σχετικού βασικού ή παράγωγου προϊόντος στην αγορά της ΕΕ		
Σχετικά παράγωγα προϊόντα	Ημερομηνία παραγωγής	Πριν από τις 30 Δεκεμβρίου 2025	Από τις 30 Δεκεμβρίου 2025 (συμπεριλαμβανομένης της ημερομηνίας αυτής) έως και την 30ή Δεκεμβρίου 2028 (συμπεριλαμβανομένης της ημερομηνίας αυτής)	Από τις 31 Δεκεμβρίου 2028 (συμπεριλαμβανομένης της ημερομηνίας αυτής)
Ξυλεία και προϊόντα ξυλείας που ορίζονται στο παράρτημα του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 995/2010 (EUTR)	Πριν από τις 29 Ιουνίου 2023	Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 995/2010 (EUTR)	Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 995/2010 (EUTR)	Κανονισμός (ΕΕ) 2023/1115 (EUDR)
	Από τις 29 Ιουνίου 2023 (συμπεριλαμβανομένης της ημερομηνίας αυτής)	Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 995/2010 (EUTR)	Κανονισμός (ΕΕ) 2023/1115 (EUDR)	Κανονισμός (ΕΕ) 2023/1115 (EUDR)

4. ΔΕΟΥΣΑ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ «ΑΜΕΛΗΤΕΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ»

Συναφής νομοθεσία:

EUDR — Άρθρο 2 σημείο 26) — Ορισμοί· Άρθρο 4 — Υποχρεώσεις των φορέων εκμετάλλευσης, Άρθρο 8 — Δέουσα επιμέλεια· Άρθρο 9 — Απαιτήσεις παροχής πληροφοριών· Άρθρο 10 — Εκτίμηση κινδύνου

Σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 1 οι φορείς εκμετάλλευσης ασκούν δέουσα επιμέλεια σύμφωνα με το άρθρο 8 πριν από τη διάθεση σχετικών παράγωγων προϊόντων στην αγορά ή την εξαγωγή τους, προκειμένου να αποδείξουν ότι τα σχετικά παράγωγα προϊόντα συμμορφώνονται με το άρθρο 3. Για να ασκούν τη δέουσα επιμέλεια, και σύμφωνα με το άρθρο 12 παράγραφος 1 του EUDR, οι φορείς εκμετάλλευσης καταρτίζουν και επικαιροποιούν πλαίσιο διαδικασιών και μέτρων —σύστημα δέουσας επιμέλειας σύμφωνα με το άρθρο 12 παράγραφος 1 του EUDR— ώστε να διασφαλίζεται ότι η δέουσα επιμέλεια ασκείται σύμφωνα με το άρθρο 8 και ότι τα σχετικά παράγωγα προϊόντα που διαθέτουν στην αγορά ή εξάγουν συμμορφώνονται με το άρθρο 3 του EUDR. Οι φορείς εκμετάλλευσης είναι υπεύθυνοι για την ενδελεχή εξέταση και ανάλυση των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων τους, η οποία απαιτεί τη συλλογή σχετικών δεδομένων, την ανάλυσή τους και —κατά περίπτωση— τη λήψη μέτρων μετριασμού του κινδύνου, εκτός αν ο κίνδυνος μη συμμόρφωσης αξιολογείται ως αμελητέος. Η συλλογή δεδομένων, η ανάλυση κινδύνου και τα μέτρα μετριασμού του κινδύνου πρέπει να συνδέονται αιτιωδώς και να αντικατοπτρίζουν τα χαρακτηριστικά των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων του φορέα εκμετάλλευσης και των αλυσίδων εφοδιασμού.

Οι φορείς εκμετάλλευσης πρέπει να προσδιορίζουν τα κριτήρια εκτίμησης κινδύνου σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφος 2, τα οποία εξετάζουν σε σχέση με τα σχετικά παράγωγα προϊόντα που προτίθενται να διαθέσουν στην αγορά της Ένωσης ή να εξαγάγουν από αυτήν. Ως εκ τούτου, τα κριτήρια εκτίμησης κινδύνου πρέπει να προσαρμόζονται στα σχετικά παράγωγα προϊόντα που προτίθεται να διαθέσει στην αγορά ή να εξαγάγει από την αγορά ο φορέας εκμετάλλευσης.

α) Εκτίμηση κινδύνου

Οι απαιτήσεις δέουσας επιμέλειας που ορίζονται στο άρθρο 8 απαιτούν από τον φορέα εκμετάλλευσης:

- να συλλέγει πληροφορίες, έγγραφα και δεδομένα από κάθε συγκεκριμένο προμηθευτή για τα σχετικά παράγωγα προϊόντα που εμπίπτουν στις διατάξεις του EUDR (απαριθμούνται στο παράρτημα Ι) σύμφωνα με το άρθρο 8 και το άρθρο 9·
- να επαληθεύει και να αναλύει τις εν λόγω πληροφορίες μαζί με άλλες συναφείς πληροφορίες και, σ' αυτή τη βάση, να διενεργεί εκτίμηση κινδύνου σύμφωνα με το άρθρο 10· και
- να λαμβάνει μέτρα μετριασμού του κινδύνου σύμφωνα με το άρθρο 11, εκτός αν η εκτίμηση κινδύνου που διενεργείται σύμφωνα με το άρθρο 10 καταλήξει στο συμπέρασμα ότι υπάρχει μηδενικός ή μόνο αμελητέος κίνδυνος μη συμμόρφωσης των σχετικών παράγωγων προϊόντων.

Το άρθρο 9 παράγραφος 1 προσδιορίζει τις πληροφορίες σχετικά με το προϊόν που πρέπει να αξιολογούνται, στις οποίες περιλαμβάνονται πληροφορίες που αφορούν ειδικά το προϊόν και την αλυσίδα εφοδιασμού του. Το άρθρο 10 παράγραφος 2 προσδιορίζει τις πρόσθετες συναφείς πληροφορίες που απαιτούνται για την εκτίμηση του επιπέδου κινδύνου, όπως η κατάσταση των δασών στη χώρα παραγωγής.

Αν τα προϊόντα παράγονται από βασικά παράγωγα προϊόντα που προέρχονται από διάφορες πηγές ή γεωεντοπισμούς, είναι αναγκαίο να αξιολογείται ο κίνδυνος για κάθε πηγή ή γεωεντοπισμό.

Με βάση τα δεδομένα που συλλέγονται, πρέπει να εκτελούνται επακριβώς καθορισμένα καθήκοντα ανάλυσης κινδύνου και να καθορίζονται οι κατηγορίες κινδύνου, καθώς και τα αναγκαία μέτρα μετριασμού των κινδύνων που σχετίζονται μ' αυτές. Το επίπεδο κινδύνου μπορεί να αξιολογηθεί μόνο κατά περίπτωση από τους φορείς εκμετάλλευσης, καθώς εξαρτάται από διάφορους παράγοντες.

Υπάρχουν διάφοροι τρόποι για τη διενέργεια της εκτίμησης κινδύνου, αλλά ο φορέας εκμετάλλευσης πρέπει να λαμβάνει υπόψη τα κριτήρια που απαριθμούνται στο άρθρο 10 παράγραφος 2 για κάθε σχετικό παράγωγο προϊόν. Μεταξύ άλλων, πρέπει να εξετάζει τα ακόλουθα ερωτήματα και προβληματισμούς:

— Πού έχει παραχθεί το προϊόν;

Σε ποια κατηγορία κινδύνου κατατάσσεται η χώρα παραγωγής ή τμήματα της χώρας αυτής σύμφωνα με το άρθρο 29 ⁽⁹⁾; Ποιο είναι το ποσοστό δασικής κάλυψης και ποιο το ποσοστό υποβάθμισης ή αποψίλωσης των δασών στη χώρα παραγωγής ή σε τμήματα αυτής; Πόσο υψηλό είναι το ποσοστό της παράνομης παραγωγής του σχετικού βασικού προϊόντος εντός της χώρας / των τμημάτων της;

— Ποιοι είναι οι ειδικοί ανά προϊόν κίνδυνοι;

Υπάρχουν μεγάλες διαφορές στον τρόπο παραγωγής των διαφόρων σχετικών παράγωγων προϊόντων που απαριθμούνται στο παράρτημα Ι του EUDR, οι οποίες επηρεάζουν τον κίνδυνο μη συμμόρφωσης. Για παράδειγμα, ορισμένα προϊόντα περιέχουν πρώτες ύλες που παράγονται σε εκατοντάδες διαφορετικές γεωγραφικές θέσεις ή υποβάλλονται σε πολύ μεγάλες χημικές ή φυσικές διαδικασίες κατά τη διάρκεια της μεταποίησης.

— Είναι πολύπλοκη η αλυσίδα εφοδιασμού;

Για διευκρινίσεις σχετικά με την έννοια της «πολυπλοκότητας της αλυσίδας εφοδιασμού» βλ. τμήμα 5.

— Υπάρχουν ενδείξεις ότι μια εταιρεία στην αλυσίδα εφοδιασμού εμπλέκεται σε πρακτικές που συνδέονται με την παρανομία, την αποψίλωση ή την υποβάθμιση των δασών;

Ο κίνδυνος μη συμμόρφωσης σχετικών βασικών προϊόντων ή σχετικών παράγωγων προϊόντων που αγοράζονται από εταιρεία η οποία συνδέεται με παράνομες πρακτικές, αποψίλωση ή υποβάθμιση των δασών είναι υψηλότερος. Έχουν υποβληθεί, σύμφωνα με το άρθρο 31, τεκμηριωμένες ανησυχίες σχετικά με εταιρείες στην αλυσίδα εφοδιασμού; Έχουν παραβιαστεί οι σχετικοί νόμοι ⁽¹⁰⁾ από εταιρείες της αλυσίδας εφοδιασμού και έχουν επιβληθεί κυρώσεις από το κράτος για την παραβίαση των εν λόγω νόμων;

— Υπάρχουν συμπληρωματικές πληροφορίες σχετικά με τη συμμόρφωση των εταιρειών της αλυσίδας εφοδιασμού με τον EUDR από τα συστήματα πιστοποίησης ή επαλήθευσης από τρίτους;

Για διευκρινίσεις σχετικά με τον ρόλο των συστημάτων επαλήθευσης από τρίτους βλ. τμήμα 10.

— Τα σχετικά παράγωγα προϊόντα έχουν παραχθεί σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία της χώρας παραγωγής;

Η σχετική νομοθεσία της χώρας παραγωγής ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 40. Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις απαιτήσεις νομιμότητας βλ. τμήμα 6.

— Υπάρχουν ανησυχίες σε σχέση με τη χώρα ή τμήματα της χώρας παραγωγής και προέλευσης, όπως το επίπεδο διαφθοράς, η έκταση φαινόμενων παραποίησης εγγράφων και δεδομένων, η ανεπαρκής επιβολή του νόμου, οι παραβιάσεις του διεθνούς δικαίου για τα ανθρώπινα δικαιώματα, οι ένοπλες συγκρούσεις ή η επιβολή κυρώσεων από το Συμβούλιο Ασφαλείας των ΗΕ ή το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης;

Οι ανησυχίες αυτές ενδέχεται να υπονομεύουν την αξιοπιστία ορισμένων εγγράφων που αποδεικνύουν τη συμμόρφωση με την ισχύουσα νομοθεσία. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να ληφθούν υπόψη το επίπεδο διαφθοράς της χώρας, οι δείκτες επιχειρηματικού κινδύνου και άλλοι σχετικοί δείκτες.

⁽⁹⁾ Επισημαίνεται ότι αν οι χώρες δεν κατατάσσονται σε συγκεκριμένο επίπεδο κινδύνου, θεωρούνται συνήθους κινδύνου.

⁽¹⁰⁾ Νόμοι που αφορούν την παράνομη δραστηριότητα, την αποψίλωση και την υποβάθμιση των δασών.

- Έχει διαθέσει ο προμηθευτής όλα τα έγγραφα που αποδεικνύουν τη συμμόρφωση με την ισχύουσα νομοθεσία και είναι άμεσα επαληθεύσιμα;

Αν όλα τα σχετικά έγγραφα είναι έτοιμα και διαθέσιμα κατόπιν αιτήματος των φορέων εκμετάλλευσης, είναι πιθανότερο η αλυσίδα εφοδιασμού να είναι καλά εδραιωμένη και ο προμηθευτής να γνωρίζει τις απαιτήσεις του EUDR.

β) Αμελητέος κίνδυνος

Η έννοια του αμελητέου κινδύνου θα πρέπει να νοείται σύμφωνα με το άρθρο 2 σημείο 26), το οποίο σημαίνει ότι, με βάση την πλήρη αξιολόγηση των ειδικών ανά προϊόν και των γενικών πληροφοριών σύμφωνα με το άρθρο 10 και, κατά περίπτωση, της εφαρμογής των κατάλληλων μέτρων μετριασμού του κινδύνου σύμφωνα με το άρθρο 11, τα βασικά ή παράγωγα προϊόντα δεν παρουσιάζουν λόγο ανησυχίας ως μη συμμορφούμενα με το άρθρο 3 στοιχείο α) (είναι μηδενικής αποψίλωσης) ή β) (έχουν παραχθεί σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία της χώρας παραγωγής).

Ο κατάλογος των κριτηρίων εκτίμησης κινδύνου στο άρθρο 10 παράγραφος 2 δεν είναι εξαντλητικός: οι φορείς εκμετάλλευσης μπορούν να επιλέξουν να εφαρμόσουν περισσότερα κριτήρια αν αυτά θα μπορούσαν να βοηθήσουν στον προσδιορισμό της πιθανότητας ένα σχετικό βασικό προϊόν ή ένα σχετικό παράγωγο προϊόν να έχει παραχθεί παράνομα ή να μην είναι μηδενικής αποψίλωσης, ή αν θα βοηθούσαν να αποδειχθεί η νόμιμη παραγωγή ή η παραγωγή μηδενικής αποψίλωσης.

Σύμφωνα με το άρθρο 13, οι φορείς εκμετάλλευσης, είτε είναι MME είτε δεν είναι MME, που προμηθεύονται από χώρες χαμηλού κινδύνου δεν οφείλουν να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το άρθρο 10 και το άρθρο 11 προκειμένου να επιτύχουν αμελητέο κίνδυνο, αν, σύμφωνα με το άρθρο 13 παράγραφος 1, αφού i) εκτιμηθεί η πολυπλοκότητα της σχετικής αλυσίδας εφοδιασμού και ο κίνδυνος καταστρατήγησης ή ανάμειξης με παράγωγα προϊόντα άγνωστης προέλευσης και ii) βεβαιωθεί ότι όλα τα σχετικά βασικά προϊόντα και τα σχετικά παράγωγα προϊόντα που διαθέτουν στην αγορά ή εξάγουν έχουν παραχθεί αποκλειστικά σε χώρες ή τμήματα χωρών που έχουν αξιολογηθεί ως χαμηλού κινδύνου σύμφωνα με το άρθρο 29 ⁽¹¹⁾. Ωστόσο, τα μέτρα που περιγράφονται στα άρθρα 10 και 11 εφαρμόζονται αν περιέλθουν στην κατοχή ή στη γνώση του φορέα εκμετάλλευσης που προμηθεύεται από χώρα χαμηλού κινδύνου τυχόν πληροφορίες που θα μπορούσαν να υποδεικνύουν κίνδυνο μη συμμόρφωσης ή καταστρατήγησης, βλ. άρθρο 13 παράγραφος 2. Με την επιφύλαξη των υποχρεώσεων που υπέχει ο φορέας εκμετάλλευσης βάσει του άρθρου 13, για τη συλλογή πληροφοριών η οποία απαιτείται βάσει του άρθρου 9 παράγραφος 1 στοιχεία ζ) και η) του EUDR, αρκεί γενικά οι πληροφορίες να είναι ανεξαρτήτως επαληθεύσιμες και πειστικές. Ο φορέας εκμετάλλευσης θα μπορούσε να το επιτύχει αυτό, για παράδειγμα, διασφαλίζοντας την εσωτερική συνέπεια των πληροφοριών που αφορούν το προϊόν. Δεν απαιτούνται περαιτέρω βήματα για την αξιολόγηση των πληροφοριών, εκτός εάν, κατά τη συλλογή των πληροφοριών ή κατά τη διάρκεια της αξιολόγησης που απαιτείται βάσει του άρθρου 13 του ίδιου του EUDR, οι φορείς εκμετάλλευσης ενημερωθούν για σχετικές νέες πληροφορίες σύμφωνα με τις οποίες υπάρχει κίνδυνος ένα σχετικό παράγωγο προϊόν, που σκοπεύουν να διαθέσουν στην αγορά ή να εξαγάγουν, να μην συμμορφώνεται με τον κανονισμό.

Για τους φορείς εκμετάλλευσης που δεν είναι MME σε μεταγενέστερο στάδιο της αλυσίδας εφοδιασμού, μπορεί επίσης να εφαρμοστεί η απλούστευση με βάση το άρθρο 4 παράγραφος 9, δηλαδή οι φορείς εκμετάλλευσης που δεν είναι MME στην προκειμένη περίπτωση πρέπει απλώς να βεβαιωθούν ότι η δέουσα επιμέλεια ασκήθηκε σωστά σε προηγούμενο στάδιο. Η εξακρίβωση της σωστής άσκησης της δέουσας επιμέλειας ενδέχεται να μη συνεπάγεται κατ' ανάγκη την υποχρέωση συστηματικού ελέγχου καθεμιάς δήλωσης δέουσας επιμέλειας που υποβλήθηκε σε προγενέστερο στάδιο. Για παράδειγμα, ο φορέας εκμετάλλευσης που δεν είναι MME σε μεταγενέστερο στάδιο της αλυσίδας εφοδιασμού θα μπορούσε να επαληθεύσει ότι οι φορείς εκμετάλλευσης προγενέστερων σταδίων διαθέτουν λειτουργικό και επικαιροποιημένο σύστημα δέουσας επιμέλειας, συμπεριλαμβανομένων κατάλληλων και αναλογικών πολιτικών, ελέγχων και διαδικασιών για τον μετριασμό και την αποτελεσματική διαχείριση των κινδύνων μη συμμόρφωσης των σχετικών παραγώγων προϊόντων, ώστε να διασφαλίζεται η ορθή και τακτική άσκηση της δέουσας επιμέλειας.

Αν από την εκτίμηση κινδύνου και την επαλήθευση των μέτρων μετριασμού του κινδύνου καταλήξουν στο συμπέρασμα ότι με βάση κάποιο από τα κριτήρια κινδύνου προκύπτει μη αμελητέο επίπεδο κινδύνου, τότε το προϊόν θα πρέπει να θεωρείται ότι ενέχει μη αμελητέο κίνδυνο και, ως εκ τούτου, ο φορέας εκμετάλλευσης δεν το διαθέτει στην αγορά της Ένωσης ούτε το εξάγει απ' αυτήν.

γ) Ο ρόλος των εμπόρων που είναι MME ή δεν είναι MME

Έμποροι, σύμφωνα με το άρθρο 2 σημείο 17), είναι πρόσωπα, άλλα από τους φορείς εκμετάλλευσης, στην αλυσίδα εφοδιασμού τα οποία, στο πλαίσιο εμπορικής δραστηριότητας, καθιστούν σχετικά παράγωγα προϊόντα διαθέσιμα στην αγορά.

Το κατά πόσον ένας έμπορος υπόκειται σε υποχρεώσεις δέουσας επιμέλειας εξαρτάται από το αν ο έμπορος είναι MME ή όχι, σύμφωνα με τα κριτήρια που ορίζονται στο άρθρο 3 της οδηγίας 2013/34/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου [βλ. άρθρο 2 σημείο 30) του EUDR].

Αν ο **έμπορος δεν είναι MME**, σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 1, εφαρμόζονται οι υποχρεώσεις και οι διατάξεις για τους φορείς εκμετάλλευσης που δεν είναι MME, δηλαδή, ο έμπορος που δεν είναι MME πρέπει να βεβαιωθεί ότι ασκήθηκε η δέουσα επιμέλεια σε προγενέστερο στάδιο (βλ. προηγούμενο υποκεφάλαιο).

⁽¹¹⁾ Σύμφωνα με το άρθρο 29 παράγραφος 2, η Επιτροπή θα δημοσιεύσει μέσω εκτελεστικών πράξεων κατάλογο χωρών ή τμημάτων των χωρών αυτών που παρουσιάζουν χαμηλό ή υψηλό κίνδυνο.

Για τους **εμπόρους που είναι ΜΜΕ**, ισχύουν οι υποχρεώσεις που καθορίζονται στο άρθρο 5 παράγραφοι 2 έως 6 του κανονισμού. Οι έμποροι που είναι ΜΜΕ καθιστούν διαθέσιμα σχετικά παράγωγα προϊόντα στην αγορά μόνο αν έχουν στην κατοχή τους τις πληροφορίες που απαιτούνται με βάση το άρθρο 5 παράγραφος 3, ουσιαστικά την ταυτότητα των προμηθευτών τους και των εταιρικών πελατών τους και τους αριθμούς αναφοράς των δηλώσεων δέουσας επιμέλειας που συνδέονται με τα προϊόντα. Οι έμποροι που είναι ΜΜΕ δεν χρειάζεται να ασκούν δέουσα επιμέλεια και δεν χρειάζεται να βεβαιώνονται ότι η δέουσα επιμέλεια ασκήθηκε σε προγενέστερο στάδιο. Η υποχρέωσή τους είναι να διατηρούν την ιχνηλασιμότητα των σχετικών παράγωγων προϊόντων, δηλαδή πρέπει να συλλέγουν και να διατηρούν πληροφορίες, καθώς και να τις θέτουν στη διάθεση των αρμόδιων αρχών κατόπιν αιτήματος, για την απόδειξη της συμμόρφωσης.

δ) **Αλληλεπίδραση με την οδηγία για την εταιρική δέουσα επιμέλεια όσον αφορά τη βιωσιμότητα**

Η οδηγία 2024/1760 για την εταιρική δέουσα επιμέλεια όσον αφορά τη βιωσιμότητα ⁽¹²⁾ θεσπίζει ένα γενικό οριζόντιο πλαίσιο για τη δέουσα επιμέλεια όσον αφορά τη βιωσιμότητα για τις πολύ μεγάλες εταιρείες εντός και εκτός ΕΕ. Ο EUDR παρέχει ένα τομεακό πλαίσιο για την αποψίλωση των δασών όσον αφορά ορισμένες πτυχές της δέουσας επιμέλειας για ορισμένα προϊόντα. Η οδηγία για την εταιρική δέουσα επιμέλεια και ο EUDR έχουν διαφορετικά, αλλά σε μεγάλο βαθμό συμπληρωματικά, πεδία εφαρμογής· και τα δύο θα πρέπει να εφαρμόζονται με συνεκτικό τρόπο ώστε να διασφαλίζεται η αποτελεσματική δέουσα επιμέλεια. Όταν οι ειδικοί κανόνες δέουσας επιμέλειας στο πλαίσιο του EUDR έρχονται σε σύγκρουση με τους γενικούς κανόνες της οδηγίας για την εταιρική δέουσα επιμέλεια όσον αφορά τη βιωσιμότητα, οι διατάξεις του EUDR, ο οποίος αποτελεί *lex specialis*, υπερισχύουν των γενικών κανόνων της οδηγίας για την εταιρική δέουσα επιμέλεια (*lex generalis*), στον βαθμό που προβλέπουν εκτενέστερες ή ειδικότερες υποχρεώσεις που επιδιώκουν τους ίδιους στόχους. Ο κανόνας αυτός ορίζεται στο άρθρο 1 παράγραφος 3 της οδηγίας για την εταιρική δέουσα επιμέλεια όσον αφορά τη βιωσιμότητα και ακολουθεί τις αρχές του ενωσιακού δικαίου, σύμφωνα με τις οποίες ο *lex specialis* υπερισχύει του *lex generalis* σε τέτοιες περιπτώσεις.

5. ΑΠΟΣΑΦΗΝΙΣΗ ΤΗΣ «ΠΟΛΥΠΛΟΚΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΑΛΥΣΙΔΑΣ ΕΦΟΔΙΑΣΜΟΥ»

Συναφής νομοθεσία:

EUDR — Άρθρο 8 — Δέουσα επιμέλεια· Άρθρο 9 — Απαιτήσεις παροχής πληροφοριών· Άρθρο 10 — Εκτίμηση κινδύνου· Άρθρο 11 — Μετριασμός του κινδύνου

Η «πολυπλοκότητα της σχετικής αλυσίδας εφοδιασμού» αναφέρεται ρητά ως κριτήριο εκτίμησης κινδύνου στο άρθρο 10 παράγραφος 2 στοιχείο θ) του EUDR και, ως εκ τούτου, είναι συναφής με την εκτίμηση κινδύνου και τον μετριασμό του κινδύνου στο πλαίσιο της άσκησης δέουσας επιμέλειας. Πρόκειται για ένα από τα πολλά κριτήρια για την εκτίμηση του κινδύνου και τον μετριασμό του κινδύνου στο πλαίσιο της άσκησης δέουσας επιμέλειας που προβλέπεται στο άρθρο 10 και στο άρθρο 11.

Το σκεπτικό στο οποίο βασίζεται το εν λόγω κριτήριο είναι ότι η ιχνηλάτηση των σχετικών παράγωγων προϊόντων στη χώρα παραγωγής και στα γεωτεμάχια στα οποία παρήχθησαν τα σχετικά βασικά προϊόντα μπορεί να είναι δυσκολότερη αν η αλυσίδα εφοδιασμού είναι πολύπλοκη, και αυτό αποτελεί παράγοντα ο οποίος συνδέεται με μεγαλύτερο κίνδυνο μη συμμόρφωσης. Η ασυνέπεια των σχετικών πληροφοριών και δεδομένων και τα προβλήματα απόκτησης των αναγκαίων πληροφοριών σε οποιοδήποτε σημείο της αλυσίδας εφοδιασμού είναι πιθανό να αυξάνουν τον κίνδυνο εισόδου μη συμμορφούμενων βασικών ή παράγωγων προϊόντων στην αλυσίδα εφοδιασμού. Κύριο μέλημα είναι ο βαθμός στον οποίο είναι δυνατόν να ιχνηλατηθούν τα σχετικά βασικά προϊόντα που βρέθηκαν σε σχετικό παράγωγο προϊόν έως τα γεωτεμάχια στα οποία παρήχθησαν.

Ο κίνδυνος μη συμμόρφωσης αυξάνεται αν η πολυπλοκότητα της αλυσίδας εφοδιασμού δυσχεραίνει τον προσδιορισμό των πληροφοριών που απαιτούνται βάσει του άρθρου 9 παράγραφος 1 και του άρθρου 10 παράγραφος 2 του EUDR. Η ύπαρξη μη τεκμηριωμένων σταδίων στην αλυσίδα εφοδιασμού ή οποιαδήποτε άλλη διαπίστωση που υποδηλώνει μη συμμόρφωση μπορεί να οδηγήσει στο συμπέρασμα ότι ο κίνδυνος δεν είναι αμελητέος.

Η πολυπλοκότητα της αλυσίδας εφοδιασμού αυξάνεται με τον αριθμό των μεταποιητών και των μεσαζόντων μεταξύ των γεωτεμαχίων στη χώρα παραγωγής και του φορέα εκμετάλλευσης ή του εμπόρου. Η πολυπλοκότητα μπορεί επίσης να αυξηθεί όταν περισσότερα από ένα σχετικά παράγωγα προϊόντα χρησιμοποιούνται για την κατασκευή ενός νέου σχετικού παράγωγου προϊόντος ή όταν τα σχετικά βασικά προϊόντα προέρχονται από πολλές χώρες παραγωγής. Από την άλλη πλευρά, η άσκηση δέουσας επιμέλειας είναι πιθανό να είναι απλούστερη στις βραχείες αλυσίδες εφοδιασμού και μια βραχεία αλυσίδα εφοδιασμού μπορεί, ιδίως στην περίπτωση της απλουστευμένης δέουσας επιμέλειας σύμφωνα με το άρθρο 13, να αποτελεί παράγοντα που συμβάλλει στην απόδειξη της ύπαρξης αμελητέου κινδύνου καταστρατήγησης του κανονισμού.

⁽¹²⁾ Οδηγία (ΕΕ) 2024/1760 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2024, για την εταιρική δέουσα επιμέλεια όσον αφορά τη βιωσιμότητα, και για την τροποποίηση της οδηγίας (ΕΕ) 2019/1937 και του κανονισμού (ΕΕ) 2023/2859 (ΕΕ L, 2024/1760, 5.7.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1760/oj>).

Για να αξιολογηθεί η πολυπλοκότητα της αλυσίδας εφοδιασμού, οι φορείς εκμετάλλευσης και οι έμποροι μπορούν να χρησιμοποιούν τον ακόλουθο (μη εξαντλητικό) κατάλογο ερωτήσεων για σχετικά παράγωγα προϊόντα που πρόκειται να διατεθούν ή να καταστούν διαθέσιμα στην αγορά της Ένωσης ή να εξαχθούν απ' αυτήν:

- Μεσολάβησαν πολλοί μεταποιητές και/ή στάδια στην αλυσίδα εφοδιασμού πριν ένα συγκεκριμένο σχετικό παράγωγο προϊόν διατεθεί ή καταστεί διαθέσιμο στην αγορά της Ένωσης ή πριν εξαχθεί απ' αυτήν;
- Το σχετικό παράγωγο προϊόν περιέχει σχετικά βασικά προϊόντα που προέρχονται από διάφορα γεωτεμάχια και/ή χώρες παραγωγής;
- Το σχετικό παράγωγο προϊόν είναι προϊόν υψηλής επεξεργασίας (το οποίο μπορεί να περιέχει πολλά άλλα σχετικά παράγωγα προϊόντα);
- Για την ξυλεία,
 - το σχετικό παράγωγο προϊόν αποτελείται από περισσότερα του ενός είδη δένδρων;
 - η ξυλεία και/ή τα προϊόντα ξυλείας αποτέλεσαν αντικείμενο εμπορίας σε περισσότερες από μία χώρες;
 - τα σχετικά μεταποιημένα προϊόντα υποβλήθηκαν σε μεταποίηση ή παρασκευή σε τρίτες χώρες πριν διατεθούν ή καταστούν διαθέσιμα στην αγορά της Ένωσης ή πριν εξαχθούν απ' αυτήν;

6. ΝΟΜΙΜΟΤΗΤΑ

Συναφής νομοθεσία:

EUDR — άρθρο 2 σημείο 40) — Ορισμοί και άρθρο 3 στοιχείο β) — Απαγόρευση

Σύμφωνα με το άρθρο 3 του EUDR, τα σχετικά βασικά προϊόντα και τα σχετικά παράγωγα προϊόντα διατίθενται ή καθίστανται διαθέσιμα στην αγορά ή εξαγονται μόνο εάν πληρούνται **όλες** οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) είναι μηδενικής αποψίλωσης·
- β) **έχουν παραχθεί σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία της χώρας παραγωγής**· και
- γ) καλύπτονται από δήλωση δέουσας επιμέλειας.

Τα σχετικά παράγωγα προϊόντα πρέπει να πληρούν **και τα τρία κριτήρια ξεχωριστά και μεμονωμένα**· διαφορετικά, οι φορείς εκμετάλλευσης και οι έμποροι που δεν είναι ΜΜΕ δεν τα διαθέτουν ή δεν τα καθιστούν διαθέσιμα στην αγορά ούτε τα εξαγουν.

α) Σχετική νομοθεσία της χώρας παραγωγής

Η βάση για τον προσδιορισμό του κατά πόσον ένα σχετικό βασικό προϊόν ή ένα σχετικό παράγωγο προϊόν έχει παραχθεί σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία της χώρας παραγωγής είναι η νομοθεσία της χώρας στην οποία το βασικό προϊόν ή, στην περίπτωση παράγωγου προϊόντος, το βασικό προϊόν που περιέχεται σε σχετικό προϊόν έχει καλλιεργηθεί, υλοτομηθεί, συλλεγεί ή εκτραφεί σε σχετικά γεωτεμάχια ή, στην περίπτωση βοοειδών, σε εγκαταστάσεις.

Ο EUDR υιοθετεί μια ευέλικτη προσέγγιση απαριθμώντας ορισμένους τομείς δικαίου χωρίς να προσδιορίζει συγκεκριμένους νόμους, καθώς αυτοί διαφέρουν από χώρα σε χώρα και ενδέχεται να υπόκεινται σε τροποποιήσεις. Ωστόσο, σύμφωνα με το άρθρο 2 σημείο 40) του EUDR, μόνο οι νόμοι που ισχύουν **σχετικά με το νομικό καθεστώς της περιοχής παραγωγής** συνιστούν σχετική νομοθεσία. Αυτό σημαίνει ότι, γενικά, η σημασία των νόμων για την απαίτηση νομιμότητας του άρθρου 3 στοιχείο β) του EUDR δεν καθορίζεται από το γεγονός ότι μπορούν να εφαρμόζονται γενικά κατά τη διαδικασία παραγωγής βασικών προϊόντων ή να εφαρμόζονται στις αλυσίδες εφοδιασμού σχετικών παράγωγων προϊόντων και σχετικών βασικών προϊόντων, αλλά από το γεγονός ότι οι εν λόγω νόμοι έχουν συγκεκριμένο αντίκτυπο ή επηρεάζουν το νομικό καθεστώς της περιοχής στην οποία παράγονται τα βασικά προϊόντα.

Επιπλέον, το άρθρο 2 σημείο 40) του EUDR πρέπει να ερμηνεύεται υπό το πρίσμα των στόχων του EUDR, όπως ορίζονται στο άρθρο 1 παράγραφος 1 στοιχεία α) και β), πράγμα που σημαίνει ότι η νομοθεσία είναι επίσης συναφής εάν το περιεχόμενό της μπορεί να συνδεθεί με την ανάσχεση της αποψίλωσης και της υποβάθμισης των δασών στο πλαίσιο της δέσμευσης της Ένωσης για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και της απώλειας βιοποικιλότητας.

Στο άρθρο 2 σημείο 40) στοιχεία α) έως η) διευκρινίζεται περαιτέρω η σχετική νομοθεσία. Ο ακόλουθος κατάλογος παρέχει ορισμένα συγκεκριμένα παραδείγματα τα οποία είναι ενδεικτικά και δεν μπορούν να θεωρηθούν εξαντλητικά:

- Δικαιώματα χρήσης γης, συμπεριλαμβανομένων των νόμων για την υλοτόμηση και την παραγωγή στη γη ή για τη διαχείριση της γης, όπως:
 - νομοθεσία σχετικά με τη μεταβίβαση γης, ιδίως για γεωργικές εκτάσεις ή δάση·
 - νομοθεσία σχετικά με τη μίσθωση γης.
- Προστασία του περιβάλλοντος. Σύνδεση με τον στόχο για την ανάσχεση της αποψίλωσης και της υποβάθμισης των δασών, τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου ή την προστασία της βιοποικιλότητας υπάρχει, για παράδειγμα,
 - στη νομοθεσία για τις προστατευόμενες περιοχές·
 - στη νομοθεσία για την προστασία της φύσης και την αποκατάσταση της φύσης·
 - στη νομοθεσία για την προστασία και τη διατήρηση της άγριας ζωής και της βιοποικιλότητας·
 - στη νομοθεσία για τα απειλούμενα είδη·
 - στη νομοθεσία για την ανάπτυξη της γης.
- Δασικοί κανόνες, συμπεριλαμβανομένης της διαχείρισης των δασών και της διατήρησης της βιοποικιλότητας, όταν αφορούν άμεσα την υλοτομία, όπως:
 - στη νομοθεσία για την προστασία και τη διατήρηση των δασών και την αειφόρο διαχείριση των δασών·
 - στη νομοθεσία κατά της αποψίλωσης των δασών·
 - στα δικαιώματα υλοτόμησης εντός των νομίμως δημοσιευμένων ορίων.
- Δικαιώματα τρίτων, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων χρήσης και ιδιοκτησίας που επηρεάζονται από την παραγωγή των σχετικών βασικών και παράγωγων προϊόντων, και των παραδοσιακών δικαιωμάτων χρήσης γης αυτοχθόνων πληθυσμών και τοπικών κοινοτήτων, τα οποία μεταξύ άλλων μπορεί να αφορούν π.χ. δικαιώματα επί ακινήτων ή δικαιώματα επικαρπίας.
- Εργασιακά δικαιώματα και ανθρώπινα δικαιώματα που προστατεύονται βάσει του διεθνούς δικαίου, τα οποία ισχύουν είτε για άτομα που βρίσκονται στον τομέα της παραγωγής σχετικών βασικών προϊόντων στον βαθμό που σχετίζονται με τον EUDR, λαμβανομένων υπόψη των στόχων του όπως ορίζονται στο άρθρο 1 παράγραφος 1 του EUDR, είτε για άτομα με δικαιώματα στην περιοχή παραγωγής των σχετικών βασικών ή παράγωγων προϊόντων, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων των αυτοχθόνων πληθυσμών και των τοπικών κοινοτήτων, εφόσον εφαρμόζονται ή αντικατοπτρίζονται στην αντίστοιχη εθνική νομοθεσία· για παράδειγμα, δικαιώματα σε γη, εδάφη και πόρους, δικαιώματα ιδιοκτησίας, δικαιώματα σε σχέση με συνθήκες, συμφωνίες και άλλες εποικοδομητικές ρυθμίσεις μεταξύ αυτοχθόνων πληθυσμών και κρατών.
- Αρχή της ελεύθερης, εκ των προτέρων και εν επιγνώσει συναίνεσης (FPIC), μεταξύ άλλων όπως ορίζεται στη Διακήρυξη των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των αυτοχθόνων πληθυσμών. Περαιτέρω καθοδήγηση σχετικά με την εφαρμογή της αρχής FPIC παρέχεται π.χ. μέσω του Γραφείου του Υπατού Αρμοστή των Ηνωμένων Εθνών για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, όπου σημειώνεται ότι τα κράτη πρέπει να έχουν τη συναίνεση ως στόχο της διαβούλευσης προτού αναληφθεί οποιαδήποτε από τις ακόλουθες ενέργειες:
 - υλοποίηση έργων που επηρεάζουν τα δικαιώματα των αυτοχθόνων πληθυσμών στη γη, το έδαφος και τους πόρους, συμπεριλαμβανομένης της εξόρυξης και άλλης χρήσης ή εκμετάλλευσης των πόρων·
 - μετεγκατάσταση αυτοχθόνων πληθυσμών από τη γη ή τα εδάφη τους·
 - επιστροφή ή άλλη κατάλληλη αποκατάσταση σε περίπτωση κατάσχεσης, αρπαγής, κατάληψης ή φθοράς των γαιών χωρίς την ελεύθερη, εκ των προτέρων και εν επιγνώσει συναίνεση των αυτοχθόνων πληθυσμών που τις κατείχαν.

- Κανονισμοί για τη φορολογία, την καταπολέμηση της διαφθοράς, το εμπόριο και τα τελωνεία.
- Εφαρμοστέα νομοθεσία σχετικά με τις σχετικές αλυσίδες εφοδιασμού που εισέρχονται ή εξέρχονται από την ενωσιακή αγορά, εάν συνδέονται ειδικά με τους στόχους του κανονισμού ή, στην περίπτωση της εμπορικής και τελωνειακής νομοθεσίας, εάν αφορούν ειδικά τους σχετικούς τομείς της γεωργικής παραγωγής ή της παραγωγής ξυλείας.

β) Δέουσα επιμέλεια όσον αφορά τη νομιμότητα

Οι φορείς εκμετάλλευσης πρέπει να γνωρίζουν τη νομοθεσία που ισχύει σε κάθε χώρα από την οποία προμηθεύονται τα προϊόντα όσον αφορά το νομικό καθεστώς της περιοχής παραγωγής. Η σχετική νομοθεσία μπορεί, μεταξύ άλλων, να περιλαμβάνει:

- την εθνική και περιφερειακή νομοθεσία, συμπεριλαμβανομένου του σχετικού παράγωγου δικαίου,
- το διεθνές δίκαιο, συμπεριλαμβανομένων των πολυμερών και διμερών συνθηκών και συμφωνιών, όπως εφαρμόζονται στο εθνικό δίκαιο με την κωδικοποίησή τους και την εφαρμογή τους, αντίστοιχα.

Σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 1 στοιχείο η) του EUDR, οι πληροφορίες, συμπεριλαμβανομένων των εγγράφων και των δεδομένων που αποδεικνύουν τη συμμόρφωση με την ισχύουσα νομοθεσία της χώρας παραγωγής, πρέπει να συλλέγονται στο πλαίσιο της υποχρέωσης δέουσας επιμέλειας. Στις πληροφορίες αυτές περιλαμβάνονται και εκείνες σχετικά με οποιαδήποτε ρύθμιση που παρέχει το δικαίωμα χρήσης της αντίστοιχης περιοχής για τους σκοπούς της παραγωγής του σχετικού βασικού προϊόντος. Το κατά πόσον απαιτείται τίτλος κυριότητας γης ή άλλη τεκμηρίωση μιας ρύθμισης εξαρτάται από την εθνική νομοθεσία· εάν η κατοχή τίτλου ιδιοκτησίας γης δεν απαιτείται βάσει της εθνικής νομοθεσίας για την παραγωγή και την εμπορία γεωργικών προϊόντων, δεν απαιτείται ούτε βάσει του EUDR.

Η υποχρέωση συλλογής εγγράφων ή άλλων πληροφοριών εξαρτάται από τα διαφορετικά ρυθμιστικά καθεστώτα των χωρών, καθώς δεν απαιτούν όλες οι χώρες την έκδοση ειδικών εγγράφων. Ως εκ τούτου, η υποχρέωση θα πρέπει να θεωρείται ότι περιλαμβάνει, κατά περίπτωση:

- επίσημα έγγραφα που εκδίδονται από τις αρχές των χωρών, όπως π.χ. διοικητικές άδειες·
- έγγραφα που αποδεικνύουν συμβατικές υποχρεώσεις, συμπεριλαμβανομένων συμβάσεων και συμφωνιών με αυτόχθονες πληθυσμούς ή τοπικές κοινότητες·
- συμπληρωματικές πληροφορίες που εκδίδονται από δημόσια και ιδιωτική πιστοποίηση ή άλλα συστήματα επαληθευμένα από τρίτους·
- δικαστικές αποφάσεις·
- εκτιμήσεις επιπτώσεων, σχέδια διαχείρισης, εκθέσεις περιβαλλοντικού ελέγχου.

Τα ακόλουθα πρόσθετα έγγραφα μπορούν επίσης να είναι χρήσιμα:

- έγγραφα που αποδεικνύουν τις εταιρικές πολιτικές και τους κώδικες δεοντολογίας·
- προαιρετική υπεύθυνη δήλωση των παραγωγών των σχετικών βασικών προϊόντων στην οποία ο παραγωγός δηλώνει ότι το προϊόν παρήχθη σύμφωνα με τη νομοθεσία της χώρας παραγωγής,
- συμφωνίες κοινωνικής ευθύνης μεταξύ ιδιωτικών φορέων και τρίτων δικαιούχων·
- ειδικές εκθέσεις σχετικά με αξιώσεις και συγκρούσεις όσον αφορά τη γεοκτησία και τα δικαιώματα.

Οι πληροφορίες, συμπεριλαμβανομένων των εγγράφων και των δεδομένων, μπορούν να συλλέγονται σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή.

Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι οι πληροφορίες, συμπεριλαμβανομένων των εγγράφων και των δεδομένων, πρέπει να συλλέγονται σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 1 στοιχείο η) του EUDR και για τους σκοπούς της εκτίμησης κινδύνου (άρθρο 10 του EUDR) και δεν θα πρέπει να θεωρούνται ανεξάρτητη απαίτηση, εκτός εάν το προϊόν προέρχεται εξ ολοκλήρου από χώρες χαμηλού κινδύνου ή τμήματα των χωρών αυτών. Σε περίπτωση προμήθειας εξ ολοκλήρου από χώρες χαμηλού κινδύνου ή τμήματα αυτών ⁽¹³⁾, σύμφωνα με το άρθρο 13 του EUDR, οι φορείς εκμετάλλευσης είτε είναι MME είτε δεν είναι MME πρέπει να διενεργούν τα ακόλουθα στάδια περιγραφής της εκτίμησης κινδύνου μόνον εάν περιέλθουν στην κατοχή ή στη γνώση τους πληροφορίες που υποδεικνύουν κίνδυνο μη συμμόρφωσης ή καταστρατήγησης.

⁽¹³⁾ Σύμφωνα με το άρθρο 29 παράγραφος 2, η Επιτροπή θα δημοσιεύσει μέσω εκτελεστικών πράξεων κατάλογο χωρών ή τμημάτων των χωρών αυτών που παρουσιάζουν χαμηλό ή υψηλό κίνδυνο.

Σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφος 1 του EUDR, οι πληροφορίες που συλλέγονται πρέπει να αξιολογούνται στο σύνολό τους, ώστε να διασφαλίζεται η ιχνηλασιμότητα και η συμμόρφωση σε ολόκληρη την αλυσίδα εφοδιασμού. Όλες οι πληροφορίες πρέπει να αναλύονται και να επαληθεύονται, δηλαδή οι φορείς εκμετάλλευσης πρέπει να είναι σε θέση να αξιολογούν το περιεχόμενο και την αξιοπιστία των εγγράφων που συλλέγουν και να κατανοούν τους δεσμούς μεταξύ των διαφόρων πληροφοριών σε διαφορετικά έγγραφα. Συνήθως, ο φορέας εκμετάλλευσης θα πρέπει να ελέγχει στο πλαίσιο της αξιολόγησης:

- κατά πόσον τα διάφορα έγγραφα είναι συμβατά μεταξύ τους και με άλλες διαθέσιμες πληροφορίες·
- τι ακριβώς αποδεικνύει κάθε έγγραφο·
- σε ποιο σύστημα (π.χ. έλεγχος από τις αρχές, ανεξάρτητος έλεγχος κ.λπ.) βασίζεται το έγγραφο·
- την αξιοπιστία και την εγκυρότητα κάθε εγγράφου, δηλαδή την πιθανότητα παραποίησης ή παράνομης έκδοσής του.

Οι φορείς εκμετάλλευσης θα πρέπει να λαμβάνουν εύλογα μέτρα για να βεβαιώνονται ότι τα έγγραφα αυτά είναι γνήσια, ανάλογα με την εκτίμησή τους για τη γενική κατάσταση στη χώρα παραγωγής. Στο πλαίσιο αυτό, ο φορέας εκμετάλλευσης θα πρέπει επίσης να λαμβάνει υπόψη τον κίνδυνο διαφθοράς (π.χ. δωροδοκία, αθέμιτη σύμπραξη ή απάτη). Διάφορες πηγές παρέχουν γενικά διαθέσιμες πληροφορίες σχετικά με το επίπεδο διαφθοράς σε μια χώρα ή υποεθνική περιοχή, για παράδειγμα ο δείκτης αντίληψης της διαφθοράς της Διεθνούς Διαφάνειας ή άλλοι παρόμοιοι αναγνωρισμένοι διεθνείς δείκτες ή σχετικές πληροφορίες ⁽¹⁴⁾.

Σε περιπτώσεις όπου το επίπεδο διαφθοράς θεωρείται υψηλό, ενδέχεται να υπάρχει κίνδυνος τα έγγραφα να μην μπορούν να θεωρηθούν αξιόπιστα και να απαιτείται περαιτέρω επαλήθευση. Σε τέτοιες περιπτώσεις απαιτείται ιδιαίτερη προσοχή κατά τον έλεγχο των εγγράφων, δεδομένου ότι ενδέχεται να υπάρχουν λόγοι αμφιβολίας για την αξιοπιστία τους.

Εκτός από τη χρήση αναγνωρισμένων διεθνών δεικτών, οι φορείς εκμετάλλευσης θα μπορούσαν να ελέγχουν καταλόγους με τις συνθήκες και τα τρωτά σημεία, συμπεριλαμβανομένων προηγούμενων αποδεικτικών στοιχείων για πρακτικές διαφθοράς, που καταδεικνύουν μεγαλύτερο κίνδυνο — και, ως εκ τούτου, απαιτούν υψηλότερο επίπεδο ελέγχου. Παραδείγματα τέτοιων πρόσθετων αποδεικτικών στοιχείων μπορεί να περιλαμβάνουν συστήματα επαληθευμένα από τρίτους (βλ. τμήμα 10 του παρόντος εγγράφου καθοδήγησης), ανεξάρτητους ή αυτοδιενεργούμενους ελέγχους ή τη χρήση τεχνολογιών/εγκληματολογικών μεθόδων για την παρακολούθηση των σχετικών παράγωγων προϊόντων, οι οποίες μπορούν να συμβάλουν στην αποκάλυψη ενδείξεων διαφθοράς ή παρανομίας.

Οι φορείς εκμετάλλευσης που δεν είναι ΜΜΕ σε μεταγενέστερα στάδια της αλυσίδας εφοδιασμού, καθώς και οι έμποροι που δεν είναι ΜΜΕ, υποχρεούνται να **βεβαιώνονται** ότι ο φορέας εκμετάλλευσης προγενέστερου σταδίου έχει ασκήσει τη δέουσα επιμέλεια, μεταξύ άλλων όσον αφορά τη νομιμότητα, βλ. άρθρο 4 παράγραφος 9 του EUDR. Κατά τη συλλογή πληροφοριών, τεκμηρίωσης και δεδομένων για τον σκοπό αυτό, οι φορείς εκμετάλλευσης και οι έμποροι μεταγενέστερων σταδίων θα πρέπει να τηρούν τους ισχύοντες κανόνες για την προστασία των δεδομένων και τους κανόνες ανταγωνισμού.

7. ΚΑΛΥΠΤΟΜΕΝΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

α) Διευκρίνιση — Συσκευασία και υλικά συσκευασίας

Συναφής νομοθεσία:

EUDR — Άρθρο 2 — Ορισμοί· Παράρτημα I του EUDR

Το παράρτημα I του EUDR καθορίζει τον κατάλογο των σχετικών βασικών και σχετικών παράγωγων προϊόντων, όπως ταξινομούνται στη Συνδυασμένη Ονοματολογία που παρατίθεται στο παράρτημα I του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2658/87 του Συμβουλίου ⁽¹⁵⁾.

Ο κωδικός ΕΣ 4819 καλύπτει: «Κουτιά, σάκοι, θύλακες, χωνιά και άλλες συσκευασίες από χαρτί, χαρτόνι, χαρτοβάμβακα ή επίπεδες επιφάνειες από ίνες κυτταρίνης· Είδη από χαρτόνια για γραφεία, καταστήματα ή παρόμοια».

- Εάν οποιοδήποτε από τα ανωτέρω αντικείμενα διατίθεται στην αγορά ή εξάγεται ως προϊόν αυτοτελώς, και όχι ως συσκευασία άλλου προϊόντος, καλύπτεται από τον κανονισμό και, ως εκ τούτου, ισχύουν οι υποχρεώσεις που ορίζονται στον EUDR.
- Εάν το υλικό συσκευασίας, όπως ταξινομείται στον κωδικό ΕΣ 4819, χρησιμοποιείται για την «υποστήριξη, προστασία ή μεταφορά» άλλου προϊόντος, δεν καλύπτεται από τον κανονισμό.

⁽¹⁴⁾ Για τη χρήση των εν λόγω δεικτών, βλ. επίσης κεφάλαιο 4 της ανακοίνωσης της Επιτροπής της 12.2.2016, C (2016) 755 final (Έγγραφο καθοδήγησης σχετικά με τον κανονισμό της ΕΕ για την ξυλεία).

⁽¹⁵⁾ Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 2658/87 του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 1987, για τη δασμολογική και στατιστική ονοματολογία και το κοινό δασμολόγιο (ΕΕ L 256 της 7.9.1987, σ. 1).

Ο κωδικός ΕΣ 4415 καλύπτει: Κιβώτια κάθε μεγέθους, καφάσια, κυλίνδρους και παρόμοια είδη συσκευασίας από ξύλο· τύμπανα (τροχίσκοι) για καλώδια από ξύλο· παλέτες απλές, παλέτες-κιβώτια και άλλες επίπεδες επιφάνειες για τη φόρτωση, από ξύλο· στεφάνια παλετών από ξύλο».

- Εάν οποιοδήποτε από τα ανωτέρω αντικείμενα διατίθεται στην αγορά ή εξάγεται ως προϊόν αυτοτελώς, καλύπτεται από τον κανονισμό και, ως εκ τούτου, ισχύουν οι υποχρεώσεις που ορίζονται στον EUDR.
- Τα αντικείμενα που υπάγονται στον κώδικα 4415 και χρησιμοποιούνται αποκλειστικά ως υλικό συσκευασίας για την υποστήριξη, την προστασία ή τη μεταφορά άλλου προϊόντος που διατίθεται στην αγορά δεν καλύπτονται από τον EUDR.

Στις κατηγορίες αυτές γίνεται περαιτέρω διάκριση μεταξύ της συσκευασίας που θεωρείται ότι προσδίδει σ' ένα προϊόν τον «ουσιώδη χαρακτήρα» του και της συσκευασίας που έχει διαμορφωθεί και τοποθετηθεί σε συγκεκριμένο προϊόν, αλλά δεν αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του ίδιου του προϊόντος. Ο γενικός κανόνας 5 σχετικά με την ερμηνεία της Συνδυασμένης Ονοματολογίας⁽¹⁶⁾ του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2658/87 αποσαφηνίζει τις διαφορές αυτές· παραδείγματα παρατίθενται κατωτέρω. Οι περιέκτες με «ουσιώδη χαρακτήρα» λαμβάνουν τον δικό τους κωδικό ΕΣ, ταξινομούνται ανεξάρτητα από το προϊόν που περιέχουν και εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού, ενώ οι περιέκτες που είναι ειδικά διαμορφωμένοι ή τοποθετημένοι για να περιέχουν συγκεκριμένα είδη λαμβάνουν τον κωδικό ΕΣ του προϊόντος που περιέχουν και εάν είναι κατάλληλοι για μακροχρόνια χρήση, παρουσιάζονται μαζί με τα είδη για τα οποία προορίζονται και είναι του είδους που συνήθως πωλείται μαζί με αυτά, τότε δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού (γενικός κανόνας 5α). Συνήθεις συσκευασίες, όπως υλικά συσκευασίας και περιέκτες που περιέχουν εμπορεύματα κατατάσσονται με τα εμπορεύματα αυτά όταν είναι του τύπου που χρησιμοποιείται κανονικά για το είδος των εμπορευμάτων αυτών, δηλαδή δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού (γενικός κανόνας 5β). Το χαρτί ή άλλα υλικά πρώτης συσκευασίας θα πρέπει να θεωρούνται αναπόσπαστο μέρος ενός προϊόντος εάν σκοπός τους είναι η προστασία ή η μεταφορά του.

Οστόσο, αυτές οι πρόσθετες διακρίσεις είναι πιθανό να έχουν σημασία μόνο για ένα μικρό μέρος των εμπορευμάτων που υπόκεινται στον κανονισμό.

Συνοπτικά, τα ακόλουθα εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού:

- υλικό συσκευασίας που διατίθεται ή καθίσταται διαθέσιμο στην αγορά ή εξάγεται ως αυτοτελές προϊόν·
- περιέκτες που προσδίδουν στο προϊόν τον ουσιώδη χαρακτήρα του.

Τα ακόλουθα δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού:

- υλικά συσκευασίας που παρουσιάζονται με εμπορεύματα στο εσωτερικό τους και χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για την υποστήριξη, την προστασία ή τη μεταφορά άλλου προϊόντος.

β) Αποσαφήνιση — Απόβλητα και ανακτηθέντα και ανακυκλωμένα προϊόντα

Συναφής νομοθεσία:

EUDR — αιτιολογική σκέψη 40· Παράρτημα I του EUDR· Οδηγία 2008/98/ΕΚ, άρθρο 3 παράγραφος 1.

Οι φορείς εκμετάλλευσης και οι έμποροι χειρίζονται κατά τη διάρκεια των οικονομικών δραστηριοτήτων τους προϊόντα που έχουν ολοκληρώσει τον κύκλο ζωής τους και τα οποία διαφορετικά θα απορρίπτονταν ως απόβλητα. Ως απόβλητο νοείται κάθε ουσία ή αντικείμενο το οποίο ο κάτοχός του απορρίπτει ή προτιμάει ή υποχρεούται να απορρίψει (οδηγία 2008/98/ΕΚ, άρθρο 3 παράγραφος 1). Τα προϊόντα αυτά εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του EUDR. Επομένως, οι εν λόγω φορείς εκμετάλλευσης και έμποροι εξαιρούνται από τις υποχρεώσεις του EUDR στις περιπτώσεις αυτές.

Η απαλλαγή αυτή ισχύει για εμπορεύματα που έχουν παραχθεί εξ ολοκλήρου από υλικό το οποίο έχει ολοκληρώσει τον κύκλο ζωής του και θα είχε διαφορετικά απορριφθεί ως απόβλητο (π.χ. ξυλεία που ανακτάται από κατεδαφίσεις κτιρίων ή εμπορεύματα που κατασκευάζονται από φλούδες κόκκων καφέ).

Η απαλλαγή αυτή **δεν** ισχύει για υποπροϊόντα διαδικασίας παρασκευής που περιλαμβάνει υλικό που δεν είναι απόβλητο υπό την έννοια της ουσίας ή του αντικειμένου το οποίο ο κάτοχός του απορρίπτει ή προτιμάει ή υποχρεούται να απορρίψει.

⁽¹⁶⁾ Επεξηγηματικές σημειώσεις της Συνδυασμένης Ονοματολογίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EE C 119 της 29.3.2019, σ. 1).

E1: Υπόκεινται στον κανονισμό τα πλακίδια και τα πριονίδια που παράγονται ως υποπροϊόντα πριονιστηρίου;

Ναι, εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κωδικού ΕΣ 4401, ο οποίος υπόκειται στον EUDR. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι τα πλακίδια και τα πριονίδια μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως καύσιμη ύλη και, ως εκ τούτου, δεν έχουν ολοκληρώσει τον κύκλο ζωής τους. Εξαιρέση θα ήταν τα πλακίδια/πριονίδια ξύλου που χρησιμοποιούνται αποκλειστικά ως υλικό συσκευασίας για την υποστήριξη, την προστασία ή τη μεταφορά άλλου προϊόντος.

E2: Τα έπιπλα που κατασκευάζονται από ξυλεία η οποία ανακτάται μετά την κατεδάφιση οικίας υπόκεινται στον κανονισμό;

Όχι, εάν τα προϊόντα αυτά κατασκευάζονται εξ ολοκλήρου από υλικό που έχει ολοκληρώσει τον κύκλο ζωής του και διαφορετικά θα είχε απορριφθεί ως απόβλητο, δεν υπόκεινται στον κανονισμό. Ωστόσο, εάν τα προϊόντα περιέχουν οποιαδήποτε ποσότητα μη ανακυκλωμένων υλικών, το μέρος αυτό υπόκειται στον κανονισμό.

E3: Υπόκεινται στον κανονισμό τα προϊόντα που παράγονται από ανακυκλωμένο ή ανακτημένο υλικό;

Όχι, εάν τα σχετικά παράγωγα προϊόντα κατασκευάζονται εξ ολοκλήρου από ανακυκλωμένο υλικό, δεν υπόκεινται στον EUDR. Ωστόσο, εάν τα σχετικά προϊόντα περιέχουν οποιαδήποτε ποσότητα μη ανακυκλωμένου ή μη ανακτηθέντος υλικού, όπως παρθένο χαρτοπολτό που χρησιμοποιείται στην παραγωγή χαρτιού και ξυλεία που χρησιμοποιείται για την επισκευή παλετών, η ποσότητα αυτή υπόκειται στον κανονισμό.

E4: Υπόκεινται στον κανονισμό οι καύσιμοι σβόλοι που παράγονται από κενά τσαμπιά καρπών φοινίκων ή κελύφη φοινικοπυρήνων;

Ναι, όταν τα κενά τσαμπιά καρπών και τα κελύφη φοινικοπυρήνων, έστω και σε μορφή σβόλων, ταξινομούνται ως υποπροϊόντα στερεών υπολειμμάτων της διαδικασίας εξαγωγής φοινικέλαιου, οι καύσιμοι σβόλοι που παράγονται από αυτά καλύπτονται από τον κωδικό ΕΣ 2306 60 στο παράρτημα Ι του EUDR. Οι καύσιμοι σβόλοι δεν υπόκεινται στον κανονισμό εάν κατασκευάζονται εξ ολοκλήρου από υλικά που ταξινομούνται ως απόβλητα.

E5: Υπόκεινται στον κανονισμό τα προϊόντα που παράγονται από ανακυκλωμένα δέρματα βοοειδών;

Όχι, εάν το δέρμα εντός του προϊόντος είναι εξ ολοκλήρου ανακυκλωμένο, τότε δεν υπόκειται στον EUDR. Ωστόσο, εάν τα προϊόντα περιέχουν οποιαδήποτε ποσότητα μη ανακυκλωμένου δέρματος, το εν λόγω δέρμα υπόκειται στον κανονισμό.

E6: Υπόκεινται στον κανονισμό τα υπολείμματα αλεσμένων κόκκων καφέ που χρησιμοποιούνται σε είδη καλλωπισμού ή λίπασμα;

Όχι, αν τα υπολείμματα είναι απόβλητα από καφετέριες, για παράδειγμα, και διαφορετικά θα είχαν απορριφθεί.

E7: Τα σχετικά παράγωγα προϊόντα καλύπτονται από τον EUDR σε περίπτωση που παράγονται από μη σχετικά βασικά προϊόντα;

Ο κανονισμός δεν εφαρμόζεται σε προϊόντα που παράγονται από μη σχετικά βασικά προϊόντα, ακόμη και αν τα εν λόγω προϊόντα παρουσιάζουν την ίδια συνδυασμένη ονοματολογία με τα σχετικά παράγωγα προϊόντα που παράγονται από σχετικά βασικά προϊόντα. Ο κανονισμός εφαρμόζεται μόνο στα σχετικά παράγωγα προϊόντα που παράγονται από σχετικά βασικά προϊόντα.

Για παράδειγμα:

- i. το φοινικέλαιο από το είδος ελαιοφοινίκων *Elaeis* spp. (συμπεριλαμβανομένου του ελαιοφοινίκου *Elaeis guineensis*) εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του EUDR, ενώ το έλαιο babassu από το γένος *Attalea* spp. (συμπεριλαμβανομένου του ελαιοφοινίκου *Attalea speciosa*) και άλλα φυτικά έλαια από άλλα είδη φοινικόδεντρων δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του EUDR.
- ii. το καουτσούκ από το δέντρο *Hevea brasiliensis* εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής, αλλά τα μπαλάτα, γουταπέρκα, guayule, chicle και παρόμοια φυσικά κόμματα που παράγονται με άλλα είδη δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του EUDR, όπως ούτε και τα προϊόντα συνθετικού καουτσούκ.
- iii. τα προϊόντα ξύλου εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής, αλλά τα προϊόντα από ρατάν, μπαμπού και άλλα υλικά ξυλώδους φύσης δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του EUDR.

8. ΤΑΚΤΙΚΗ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΔΕΟΥΣΑΣ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑΣ

Συναφής νομοθεσία:

EUDR — Άρθρο 12 — Δημιουργία και διατήρηση συστημάτων δέουσας επιμέλειας, υποβολή εκθέσεων και τήρηση αρχείων

Για να ασκούν τη δέουσα επιμέλεια σύμφωνα με το άρθρο 8, οι φορείς εκμετάλλευσης πρέπει να δημιουργούν και να επικαιροποιούν ένα πλαίσιο τεκμηρίωσης, ανάλυσης, επαλήθευσης και αναφοράς διαδικασιών και μέτρων (στο εξής: σύστημα δέουσας επιμέλειας). Στόχος της δέουσας επιμέλειας στο πλαίσιο του EUDR είναι η επίτευξη του απαιτούμενου αποτελέσματος μέσω αποδεδειγμένων συνεκτικών διαδικασιών στις επιχειρηματικές δραστηριότητες. Είναι σημαντικό, σύμφωνα με το άρθρο 12 παράγραφος 2, ο φορέας εκμετάλλευσης να **επανεξετάζει το οικείο σύστημα δέουσας επιμέλειας τουλάχιστον μία φορά ετησίως**, ώστε να διασφαλίζεται ότι οι υπεύθυνοι ακολουθούν τις διαδικασίες που εφαρμόζονται σε αυτούς, ότι οι διαδικασίες που εφαρμόζονται είναι αποτελεσματικές, και ότι επιτυγχάνεται το απαιτούμενο αποτέλεσμα. Οι φορείς εκμετάλλευσης θα πρέπει επίσης να επικαιροποιούν το σύστημα δέουσας επιμέλειας εάν κατά τη διάρκεια της επανεξέτασης ή οποιαδήποτε άλλη στιγμή λάβουν γνώση νέων εξελίξεων που θα μπορούσαν να επηρεάσουν τους στόχους του συστήματος δέουσας επιμέλειας, όπως την αποτελεσματικότητα και την πληρότητα των σταδίων ή των διαδικασιών εντός του συστήματος. Τυχόν επικαιροποιήσεις του συστήματος δέουσας επιμέλειας πρέπει να καταγράφονται και τα αρχεία να τηρούνται για 5 έτη.

Η επανεξέταση μπορεί να διενεργείται από άτομο εντός της οργάνωσης του φορέα εκμετάλλευσης (θα πρέπει να είναι ανεξάρτητο από τα άτομα που διεκπεραιώνουν τις διαδικασίες) ή από εξωτερικό φορέα. Η επανεξέταση θα πρέπει να εντοπίζει τυχόν αδυναμίες και αστοχίες και η διοίκηση του φορέα εκμετάλλευσης θα πρέπει να ορίζει προθεσμίες για την αντιμετώπισή τους.

Στην περίπτωση συστήματος δέουσας επιμέλειας για τα σχετικά παράγωγα προϊόντα, η επανεξέταση θα πρέπει, για παράδειγμα, να ελέγχει αν υπάρχουν τεκμηριωμένες διαδικασίες:

- για τη συλλογή και την καταγραφή των πληροφοριών, των δεδομένων και των εγγράφων που απαιτούνται για την απόδειξη της συμμόρφωσης·
- για την αξιολόγηση του κινδύνου του σχετικού παράγωγου προϊόντος ή οποιουδήποτε συστατικού του σχετικού παράγωγου προϊόντος που περιέχει σχετικά παράγωγα προϊόντα ή σχετικά βασικά προϊόντα που δεν είναι μηδενικής αποψίλωσης ή δεν έχουν παραχθεί σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία της χώρας παραγωγής·
- περιγραφής των προτεινόμενων δράσεων που πρέπει να αναληφθούν ανάλογα με το επίπεδο κινδύνου.

Η επανεξέταση θα πρέπει επίσης να ελέγχει αν οι υπεύθυνοι για τη διενέργεια κάθε σταδίου των διαδικασιών κατανοούν και εφαρμόζουν κάθε στάδιο, καθώς και το εάν υπάρχουν επαρκείς έλεγχοι για να διασφαλίζεται ότι οι διαδικασίες είναι αποτελεσματικές στην πράξη (δηλαδή ότι εντοπίζουν και οδηγούν στον αποκλεισμό του σχετικού παράγωγου προϊόντος που ενέχει μη αμελητέο κίνδυνο μη συμμόρφωσης). Η ορθή πρακτική υποδηλώνει ότι, για να αποδειχθεί η επανεξέταση, τεκμηριώνονται τα βήματα που ακολουθούνται και τα αποτελέσματα της επανεξέτασης.

9. ΣΥΝΘΕΤΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

Συναφής νομοθεσία:

EUDR — Άρθρο 4 — Υποχρεώσεις των φορέων εκμετάλλευσης· Άρθρο 9 — Απαιτήσεις παροχής πληροφοριών· Άρθρο 33 — Σύστημα πληροφοριών

Οι φορείς εκμετάλλευσης και οι έμποροι μπορούν να εμπορεύονται σχετικά παράγωγα προϊόντα, όπως απαριθμούνται στο παράρτημα I του EUDR, τα οποία περιέχουν ή παρασκευάζονται εν μέρει από άλλα σχετικά παράγωγα προϊόντα ή σχετικά βασικά προϊόντα. Στην πράξη, αυτά αναφέρονται ενίοτε ως «σύνθετα προϊόντα», αν και δεν πρόκειται για νομικό όρο που χρησιμοποιείται στον EUDR.

Ο EUDR θεσπίζει κανόνες που διασφαλίζουν ότι τα σχετικά βασικά και σχετικά παράγωγα προϊόντα που περιέχονται σε σχετικά παράγωγα προϊόντα ή από τα οποία παράγονται σχετικά παράγωγα προϊόντα προσδιορίζονται δεόντως κατά τη διάρκεια της άσκησης της δέουσας επιμέλειας από τον φορέα εκμετάλλευσης σύμφωνα με το άρθρο 8. Αυτό είναι αναγκαίο για να διασφαλιστεί ότι όλα τα σχετικά παράγωγα προϊόντα συμμορφώνονται με τον κανονισμό.

Οι φορείς εκμετάλλευσης πρέπει να πληρούν τις απαιτήσεις παροχής πληροφοριών που απαριθμούνται στο άρθρο 9 στο πλαίσιο της δέουσας επιμέλειας που ασκούν για τα σχετικά παράγωγα προϊόντα που διαθέτουν στην αγορά ή εξάγουν. Σε ορισμένες περιπτώσεις μπορεί να είναι πολύπλοκη η ταυτοποίηση του είδους, της προέλευσης και του γεωεμποτισμού των σχετικών βασικών προϊόντων που περιέχονται στα σχετικά παράγωγα προϊόντα, ιδίως για ανασυσταθέντα προϊόντα όπως το χαρτί, οι ινοσανίδες και οι μοριοσανίδες, ή προϊόντα υψηλής επεξεργασίας, όπως διατροφικά παρασκευάσματα που περιέχουν κακάο· οι πληροφορίες αυτές, όμως, απαιτούνται για τη διάθεση στην αγορά ή την εξαγωγή των προϊόντων. Για περισσότερες πληροφορίες βλ. το παράρτημα II του παρόντος εγγράφου καθοδήγησης.

Επιπλέον, κατά τη διάθεση στην ενωσιακή αγορά ή την εξαγωγή σχετικών παράγωγων προϊόντων, εάν αυτά περιέχουν ή παρασκευάζονται από άλλα σχετικά παράγωγα προϊόντα (όπως απαριθμούνται στο παράρτημα I του EUDR) τα οποία δεν είχαν υποβληθεί προηγουμένως σε δέουσα επιμέλεια, τότε ο φορέας εκμετάλλευσης πρέπει να ασκεί τη δέουσα επιμέλεια για τα εν λόγω μέρη του σχετικού παράγωγου προϊόντος. Αυτό ισχύει τόσο για τους φορείς εκμετάλλευσης που είναι ΜΜΕ όσο και για τους φορείς εκμετάλλευσης που δεν είναι ΜΜΕ (άρθρο 4 παράγραφοι 8 και 9).

Τα σύνθετα προϊόντα μπορούν να περιέχουν πολλά σχετικά παράγωγα προϊόντα σε διαφορετικά βασικά προϊόντα. Για παράδειγμα, μια πλάκα σοκολάτας (ΕΣ 1806) μπορεί να περιλαμβάνει παράγωγα προϊόντα του κακάου [σκόνη κακάου (ΕΣ 1805) και βούτυρο κακάου (ΕΣ 1804)] και φοινικέλαιο [φοινικέλαιο (ΕΣ 1511)]. Στις περιπτώσεις αυτές, ο φορέας εκμετάλλευσης που διαθέτει το προϊόν στην αγορά της ΕΕ ή το εξάγει από αυτήν θα υποχρεούται να επιδεικνύει δέουσα επιμέλεια μόνο για τα σχετικά παράγωγα προϊόντα που απαριθμούνται στην κατηγορία του βασικού προϊόντος το οποίο θεωρείται σχετικό στο παράρτημα I του EUDR. Για παράδειγμα, για τις πλάκες σοκολάτας (HS1806), το σχετικό βασικό προϊόν που συνδέεται με αυτές είναι το κακάο. Αυτό σημαίνει ότι η υποχρέωση δέουσας επιμέλειας και οι απαιτήσεις παροχής πληροφοριών αφορούν μόνο τα σχετικά παράγωγα προϊόντα που απαριθμούνται στη δεξιά στήλη του παραρτήματος I στην κατηγορία του σχετικού βασικού προϊόντος το οποίο περιέχεται ή έχει χρησιμοποιηθεί για την παρασκευή της πλάκας σοκολάτας, τα οποία στην προκειμένη περίπτωση είναι η σκόνη κακάου και το βούτυρο κακάου στην κατηγορία του βασικού προϊόντος κακάο.

α) Απαιτήσεις παροχής πληροφοριών

Στο πλαίσιο της δέουσας επιμέλειας που ασκούν σύμφωνα με το άρθρο 8, οι φορείς εκμετάλλευσης, κατά την περιγραφή των σχετικών παράγωγων προϊόντων τους σύμφωνα με τις απαιτήσεις παροχής πληροφοριών δυνάμει του άρθρου 9, πρέπει να περιλαμβάνουν τα σχετικά βασικά ή τα σχετικά παράγωγα προϊόντα που περιέχουν τα σχετικά παράγωγα προϊόντά τους ή χρησιμοποιούνται για την παρασκευή των εν λόγω παράγωγων προϊόντων.

Αυτό σημαίνει ότι οι φορείς εκμετάλλευσης πρέπει να συλλέγουν πληροφορίες σχετικά με την παρουσία του σχετικού βασικού προϊόντος εντός των σχετικών παράγωγων προϊόντων που διαθέτουν στην αγορά ή εξάγουν. Οι πληροφορίες αυτές περιλαμβάνουν τον γεωεμποτισμό των γεωτεμαχίων στα οποία παρήχθη το σχετικό βασικό προϊόν που περιέχεται στα σχετικά παράγωγα προϊόντα ή που χρησιμοποιήθηκε για την παρασκευή των σχετικών παράγωγων προϊόντων, μαζί με περαιτέρω πληροφορίες σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 1. Βάσει του άρθρου 9, για την εκπλήρωση των απαιτήσεων παροχής πληροφοριών γεωεμποτισμού για τα σχετικά παράγωγα προϊόντα τους, οι φορείς εκμετάλλευσης περιλαμβάνουν:

- τον γεωεμποτισμό όλων των γεωτεμαχίων όπου έχει παραχθεί το σχετικό βασικό προϊόν το οποίο περιέχεται στα σχετικά παράγωγα προϊόντα ή που έχει χρησιμοποιηθεί για την παρασκευή τους, και
- το εύρος ημερομηνιών ή χρόνου παραγωγής.

Όταν ένα σχετικό παράγωγο προϊόν περιέχει ή έχει παραχθεί με σχετικό βασικό προϊόν που παράγεται σε διαφορετικά γεωτεμάχια, πρέπει να παρέχεται ο γεωεμποτισμός όλων των διαφορετικών γεωτεμαχίων. Για τα σχετικά παράγωγα προϊόντα που αποτελούνται ή έχουν παραχθεί από βοοειδή, σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 29, η απαίτηση γεωεμποτισμού αναφέρεται σε όλες τις εγκαταστάσεις ή δομές που συνδέονται με την εκτροφή των βοοειδών, συμπεριλαμβανομένου του τόπου γέννησης, των εκμεταλλεύσεων στις οποίες εκτρέφονταν —σε περίπτωση ελεύθερης εκτροφής, οποιουδήποτε περιβάλλοντος ή τόπου όπου τα ζώα διατηρούνται σε προσωρινή ή μόνιμη βάση— έως τη στιγμή της σφαγής.

Εάν υπάρχει αποψίλωση ή υποβάθμιση των δασών σε οποιοδήποτε από τα γεωτεμάχια που προσδιορίζονται για οποιοδήποτε από τα σχετικά παράγωγα προϊόντα ενός σχετικού παράγωγου προϊόντος που είναι «σύνθετο προϊόν», τότε το εν λόγω προϊόν δεν μπορεί να διατεθεί ή να καταστεί διαθέσιμο στην αγορά ή να εξαχθεί [άρθρο 9 παράγραφος 1 στοιχείο δ)].

Επιπλέον, το άρθρο 9 απαιτεί την κοινή ονομασία και την πλήρη επιστημονική ονομασία όλων των ειδών όσον αφορά τα σχετικά παράγωγα προϊόντα που περιέχουν ή έχουν κατασκευαστεί με χρήση ξυλείας. Η διάταξη αυτή αναφέρεται σε όλα τα σχετικά παράγωγα προϊόντα που απαριθμούνται στην κατηγορία του βασικού προϊόντος «ξύλο» στο παράρτημα I. Σε ορισμένες περιπτώσεις μπορεί να είναι πολύπλοκο να προσδιοριστούν όλα τα είδη εντός κάθε σχετικού συστατικού για τα σύνθετα προϊόντα υψηλής επεξεργασίας, όπως μοριοσανίδες, χαρτί και έντυπα βιβλία. Ωστόσο, εάν τα είδη π.χ. της ξυλείας που χρησιμοποιείται για την παραγωγή του προϊόντος ποικίλλουν, ο φορέας εκμετάλλευσης θα πρέπει να παράσχει κατάλογο όλων των ειδών της ξυλείας που ενδέχεται να έχει χρησιμοποιηθεί για την παραγωγή του προϊόντος ξυλείας. Τα είδη θα πρέπει να περιλαμβάνονται στον κατάλογο σύμφωνα με τη διεθνή αποδεκτή ονοματολογία της ξυλείας (π.χ. DIN EN 13556 της 1ης Οκτωβρίου 2003 σχετικά με την «Ονοματολογία της ξυλείας που χρησιμοποιείται στην Ευρώπη»).

β) **Δέουσα επιμέλεια για τα σύνθετα προϊόντα: χρήση υφιστάμενων δηλώσεων δέουσας επιμέλειας**

Οι φορείς εκμετάλλευσης που διαθέτουν στην αγορά ή εξάγουν σύνθετα προϊόντα (για παράδειγμα έπιπλα κατασκευασμένα από άλλα σχετικά προϊόντα ξυλείας) μπορούν να παραπέμπουν στις υφιστάμενες δηλώσεις δέουσας επιμέλειας, κατά περίπτωση. Όταν φορείς εκμετάλλευσης που δεν είναι MME ή έμποροι που δεν είναι MME υποβάλλουν στοιχεία στο σύστημα πληροφοριών (που περιγράφεται στο άρθρο 33), μπορούν να παραπέμπουν σε δηλώσεις δέουσας επιμέλειας που έχουν ήδη υποβληθεί στο σύστημα πληροφοριών, αλλά μόνο στις περιπτώσεις στις οποίες έχουν βεβαιωθεί ότι έχει ασκηθεί ορθά η δέουσα επιμέλεια για τα προϊόντα που περιέχονται ή παράγονται από σχετικά παράγωγα προϊόντα, σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφοι 1 και 9.

Μπορεί να γίνεται αναφορά σε πληροφορίες που περιέχονται σε υφιστάμενες δηλώσεις δέουσας επιμέλειας προκειμένου να συμπληρωθούν οι πληροφορίες που πρέπει να περιέχονται στη δήλωση δέουσας επιμέλειας όπως ορίζεται στο παράρτημα II. Για παράδειγμα, οι πληροφορίες γεωντοπισμού και οι επιστημονικές ονομασίες μπορούν να προσδιορίζονται στη δήλωση δέουσας επιμέλειας ενός σχετικού παράγωγου προϊόντος που περιέχεται στο σχετικό παράγωγο προϊόν το οποίο ο φορέας εκμετάλλευσης επιδιώκει να διαθέσει στην αγορά ή να εξαγάγει, και δεν θα πρέπει να υποβληθούν εκ νέου εφόσον γίνει αναφορά στη δήλωση δέουσας επιμέλειας που έγινε σε προγενέστερο στάδιο. Κατά την υποβολή νέας δήλωσης μπορεί να γίνει αναφορά στο σύστημα πληροφοριών με την εισαγωγή του αριθμού αναφοράς και του αριθμού επαλήθευσης μιας δήλωσης δέουσας επιμέλειας που έγινε σε προγενέστερο στάδιο. Οι φορείς εκμετάλλευσης και οι έμποροι που υποβάλλουν δηλώσεις δέουσας επιμέλειας θα είναι σε θέση να αποφασίζουν αν οι πληροφορίες γεωντοπισμού οι οποίες περιέχονται στις δηλώσεις τους που υποβάλλονται στο σύστημα πληροφοριών θα είναι προσβάσιμες και ορατές για τους φορείς εκμετάλλευσης σε μεταγενέστερο στάδιο μέσω των αναφερόμενων δηλώσεων δέουσας επιμέλειας εντός του συστήματος πληροφοριών.

Συνολικά, η ανάπτυξη και η λειτουργία του συστήματος πληροφοριών συνάδει με τις ισχύουσες διατάξεις για την προστασία των δεδομένων. Επιπλέον, **το σύστημα είναι εξοπλισμένο με μέτρα ασφαλείας που θα διασφαλίζουν την ακεραιότητα και την εμπιστευτικότητα των πληροφοριών που περιέχει το σύστημα πληροφοριών** ⁽¹⁷⁾.

Σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 7, οι φορείς εκμετάλλευσης —συμπεριλαμβανομένων των MME— παρέχουν όλες τις πληροφορίες που απαιτούνται για να καταδειχθεί η συμμόρφωση του προϊόντος, συμπεριλαμβανομένων των αριθμών αναφοράς δέουσας επιμέλειας στους φορείς εκμετάλλευσης και τους εμπόρους που βρίσκονται σε μεταγενέστερα στάδια της αλυσίδας εφοδιασμού. Σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 8, οι φορείς εκμετάλλευσης που είναι MME δεν υποχρεούνται να ασκούν δέουσα επιμέλεια για σχετικά παράγωγα προϊόντα που περιέχονται σε σχετικά παράγωγα προϊόντα ή παράγονται από αυτά και έχουν ήδη υποβληθεί σε δέουσα επιμέλεια σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 1 και για τα οποία έχει ήδη υποβληθεί δήλωση δέουσας επιμέλειας σύμφωνα με το άρθρο 33. Οι φορείς εκμετάλλευσης που είναι MME πρέπει να παρέχουν στις αρμόδιες αρχές τον αριθμό αναφοράς της δήλωσης δέουσας επιμέλειας κατόπιν αιτήματος της αρμόδιας αρχής. Οι φορείς εκμετάλλευσης που είναι MME **οφείλουν** να ασκούν δέουσα επιμέλεια και να υποβάλλουν δήλωση δέουσας επιμέλειας για μέρη σχετικών παραγωγών προϊόντων τα οποία δεν έχουν ήδη υποβληθεί σε δέουσα επιμέλεια ή για τα οποία δεν έχει υποβληθεί δήλωση δέουσας επιμέλειας σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 8.

10. Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗΣ ΤΡΙΤΩΝ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΚΑΙ ΜΕΤΡΙΑΣΜΟΥ ΤΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

Συναφής νομοθεσία:

EUDR — Αιτιολογική σκέψη 52· Άρθρο 10 παράγραφος 2 στοιχείο ιδ) — Εκτίμηση κινδύνου

Τα συστήματα πιστοποίησης και επαλήθευσης από τρίτους χρησιμοποιούνται συχνά για την εκπλήρωση ειδικών απαιτήσεων πελατών για σχετικά βασικά και σχετικά παράγωγα προϊόντα. Αυτό μπορεί να περιλαμβάνει ένα πρότυπο που περιγράφει τις πρακτικές που πρέπει να εφαρμόζονται κατά την παραγωγή των πιστοποιημένων εμπορευμάτων, το οποίο περιλαμβάνει αρχές, κριτήρια και δείκτες απαιτήσεις για τον έλεγχο της συμμόρφωσης με το πρότυπο και τη χορήγηση πιστοποιητικών· και χωριστή πιστοποίηση αλυσίδας επιτήρησης για την παροχή διασφάλισης σε ολόκληρη την αλυσίδα εφοδιασμού ότι ένα προϊόν περιέχει μόνο (ή, σε ορισμένες περιπτώσεις, καθορισμένο ποσοστό από) πιστοποιημένο ή επαληθευμένο από τρίτους υλικό που προέρχεται από ταυτοποιημένους και πιστοποιημένους ή τρίτους επαληθευμένους παραγωγούς.

Ο EUDR αναγνωρίζει ότι η πιστοποίηση και άλλα συστήματα επαλήθευσης από τρίτους μπορούν να παρέχουν χρήσιμες πληροφορίες σχετικά με τη συμμόρφωση με τον κανονισμό όσον αφορά την εκτίμηση κινδύνου σύμφωνα με το άρθρο 10, τεκμηριώνοντας ότι τα προϊόντα είναι νόμιμα και μηδενικής αποψίλωσης. Αυτό ισχύει υπό τον όρο ότι οι πληροφορίες αυτές πληρούν τις σχετικές απαιτήσεις που ορίζονται στο άρθρο 9, όπως ορίζεται στο άρθρο 10 παράγραφος 2 στοιχείο ιδ).

⁽¹⁷⁾ EE L, 2024/3084, 6.12.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2024/3084/oj.

Πράγματι, οι πιστοποιήσεις και τα συστήματα που επαληθεύονται από τρίτους λειτουργούν από οργανισμό που δεν συμμετέχει στην αλυσίδα παραγωγής ή εφοδιασμού του σχετικού βασικού προϊόντος. Επιπλέον, ορισμένα από τα συστήματα αυτά χρησιμοποιούνται συχνά για την επαλήθευση της τήρησης ορισμένων προτύπων ή κανόνων, αλλά δεν φθάνουν κατ' ανάγκη στην πιστοποίηση του ίδιου του προϊόντος.

Το παρόν έγγραφο καθοδήγησης απευθύνεται πρωτίστως στα ενδιαφερόμενα μέρη που εξετάζουν το ενδεχόμενο χρήσης συστημάτων πιστοποίησης ή συστημάτων επαλήθευσης από τρίτους, δεδομένης της δυνητικής προστιθέμενης αξίας τους όσον αφορά την παροχή συμπληρωματικών πληροφοριών, όπως σχετικά με τις συντεταγμένες γεωεντοπισμού και την υποστήριξη της εκτίμησης κινδύνου που διενεργούν οι φορείς εκμετάλλευσης στο πλαίσιο της δέουσας επιμέλειας που ασκούν, σύμφωνα με την οποία τα σχετικά παράγωγα προϊόντα είναι νόμιμα και μηδενικής αποψίλωσης. Ο EUDR δεν υποχρεώνει: 1) τις επιχειρήσεις να χρησιμοποιήσουν τα εν λόγω συστήματα, 2) τους παραγωγούς να τα υιοθετήσουν, ούτε 3) τις χώρες παραγωγής να αναπτύξουν τέτοια συστήματα. Η χρήση συστημάτων επαλήθευσης από τρίτους δεν αποτελεί νομική απαίτηση, αλλά εθελοντική απόφαση του φορέα εκμετάλλευσης. Εάν οι φορείς εκμετάλλευσης αποφασίσουν να κάνουν χρήση των εν λόγω συστημάτων, το παρόν έγγραφο καθοδήγησης έχει σχεδιαστεί για να τους βοηθήσει να αξιολογήσουν τον βαθμό στον οποίο τα εν λόγω συστήματα μπορούν να τους στηρίξουν στην εκπλήρωση των απαιτήσεων του EUDR.

Τα συστήματα πιστοποίησης και επαλήθευσης από τρίτους μπορούν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στην προώθηση βιώσιμων γεωργικών και δασοκομικών πρακτικών και υπεύθυνης προμήθειας, στην ενίσχυση της διαφάνειας της αλυσίδας εφοδιασμού, και στη διευκόλυνση της συμμόρφωσης. Επισημαίνεται ότι τα συστήματα υπεύθυνης δήλωσης που δεν βασίζονται σε διαδικασίες πιστοποίησης από τρίτους δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος εγγράφου καθοδήγησης και είναι, εξ ορισμού, λιγότερο ισχυρά λόγω της έλλειψης ανεξαρτησίας και αμεροληψίας.

Το παρόν έγγραφο καθοδήγησης είναι επίσης σημαντικό για τις εθνικές αρμόδιες αρχές, επειδή υπογραμμίζει ότι, ενώ τα εν λόγω συστήματα μπορούν να χρησιμοποιηθούν στη διαδικασία εκτίμησης κινδύνου βάσει του άρθρου 10, δεν μπορούν να υποκαταστήσουν την ευθύνη του φορέα εκμετάλλευσης όσον αφορά τη δέουσα επιμέλεια σύμφωνα με το άρθρο 8. Αυτό σημαίνει ότι η χρήση τέτοιων συστημάτων δεν δημιουργεί «πράσινη λωρίδα», δεδομένου ότι ο φορέας εκμετάλλευσης εξακολουθεί να υποχρεούται να ασκεί τη δέουσα επιμέλεια και να θεωρείται υπεύθυνος εάν δεν συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις δέουσας επιμέλειας του EUDR.

Υπάρχει μεγάλη ποικιλία συστημάτων όσον αφορά το πεδίο εφαρμογής τους, τους στόχους τους, τη δομή τους και τις μεθόδους λειτουργίας τους. Μια σημαντική διάκριση είναι 1) αν βασίζονται ή όχι σε διαδικασία πιστοποίησης από τρίτους, με αποτέλεσμα την ομαδοποίησή τους σε συστήματα πιστοποίησης και επαλήθευσης από τρίτους, αφενός, και 2) σε συστήματα υπεύθυνης δήλωσης, αφετέρου. Τα συστήματα της δεύτερης κατηγορίας δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος εγγράφου καθοδήγησης και είναι, εξ ορισμού, λιγότερο ισχυρά λόγω της έλλειψης ανεξαρτησίας και αμεροληψίας.

α) Ο ρόλος των πιστοποιήσεων και των συστημάτων επαλήθευσης από τρίτους

Ο φορέας εκμετάλλευσης που εξετάζει το ενδεχόμενο να χρησιμοποιηθούν οι πληροφορίες που παρέχονται από σύστημα πιστοποίησης ή σύστημα επαλήθευσης από τρίτους στο πλαίσιο της διαδικασίας εκτίμησης κινδύνου βάσει του άρθρου 10 ως αποδεικτικά στοιχεία ότι το προϊόν είναι νόμιμο και μηδενικής αποψίλωσης, θα πρέπει, σε πρώτο στάδιο, να προσδιορίσει κατά πόσον τα πρότυπα του συστήματος είναι σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του EUDR. Στο πλαίσιο αυτό, θα πρέπει να επισημανθεί ότι οι φορείς εκμετάλλευσης μπορούν επίσης να χρησιμοποιούν συστήματα επαλήθευσης από τρίτους ή συστήματα πιστοποίησης για τη συμμόρφωση με ορισμένες μόνο απαιτήσεις του κανονισμού.

Τα συστήματα πιστοποίησης και τα συστήματα επαλήθευσης από τρίτους απαιτούν γενικά από τους τρίτους οργανισμούς να είναι σε θέση να αποδείξουν τα προσόντα τους για τη διενέργεια αξιολογήσεων μέσω διαδικασίας διαπίστευσης που καθορίζει πρότυπα για τις δεξιότητες των ελεγκτών και τα συστήματα με τα οποία πρέπει να συμμορφώνονται οι οργανισμοί πιστοποίησης. Τα πιστοποιημένα ή επαληθευμένα προϊόντα φέρουν γενικά σήμα με την ονομασία και τον τύπο του οργανισμού πιστοποίησης ή επαλήθευσης, καθώς και τις απαιτήσεις για τη διαδικασία ελέγχου. Το σύστημα μπορεί επίσης να απαιτεί από τους εταίρους να περιλαμβάνουν τις πληροφορίες αυτές στα επίσημα έγγραφα που συνοδεύουν το φορτίο. Οι οργανισμοί αυτοί θα είναι κανονικά σε θέση να παρέχουν πληροφορίες σχετικά με την κάλυψη της πιστοποίησης και τον τρόπο με τον οποίο εφαρμόστηκε στη χώρα παραγωγής των σχετικών παράγωγων προϊόντων, συμπεριλαμβανομένων λεπτομερειών σχετικά με τη φύση και τη συχνότητα των επιτόπιων ελέγχων.

Τα συστήματα πιστοποίησης και τα συστήματα επαλήθευσης από τρίτους μπορούν να αξιολογηθούν σύμφωνα με τρία βασικά στοιχεία: 1) «τα συναφή πρότυπα», δηλ. απαίτηση λειτουργίας, πεδίο εφαρμογής, διαδικασίες, πολιτικές για επιχειρήσεις που συμμορφώνονται με αυτά τα συστήματα, 2) «την εφαρμογή από τα συστήματα», δηλ. τον βαθμό στον οποίο εφαρμόζονται τα πρότυπα, όπως με την υλοποίηση των απαραίτητων μέτρων για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης επίσης μέσω ελέγχων και 3) «τα χαρακτηριστικά εταιρικής διακυβέρνησης/αξιολόγηση αξιοπιστίας των συστημάτων, όπως διαφάνεια, διαδικασίες διασφάλισης, εποπτεία κ.λπ. Οι πληροφορίες αυτές θα πρέπει να επανεκτιμούνται τακτικά από τον φορέα εκμετάλλευσης, ιδίως αναφορικά με τις απαιτήσεις του EUDR.

Όσον αφορά τις απαιτήσεις του EUDR, στον βαθμό που αυτό σχετίζεται με τις πληροφορίες που παρέχονται από το σύστημα πιστοποίησης ή το σύστημα επαλήθευσης από τρίτους, οι φορείς εκμετάλλευσης θα πρέπει, για παράδειγμα, να εξετάζουν ενδελεχώς τις ακόλουθες πτυχές των συστημάτων πιστοποίησης ή των συστημάτων επαλήθευσης από τρίτους βάσει 1) «των συναφών προτύπων»:

- την εγκυρότητα, τη γνησιότητα και την υπαγωγή στο πεδίο εφαρμογής της πιστοποίησης ή της επαλήθευσης από τρίτους της συσχέτισης του πιστοποιητικού για σχετικό βασικό ή σχετικό παράγωγο προϊόν·
- την υπαγωγή και τη συμμόρφωση με τις σχετικές νομικές απαιτήσεις, όπως η ευθυγράμμιση με τον ορισμό της μηδενικής αποψίλωσης και η καταληκτική ημερομηνία της 31ης Δεκεμβρίου 2020, όπως ορίζεται στα άρθρα 2 και 3 του EUDR·
- την αξιολόγηση του κινδύνου μη συμμόρφωσης όσον αφορά τη νομιμότητα και τις απαιτήσεις μηδενικής αποψίλωσης του σχετικού παράγωγου προϊόντος·
- την ιχνηλασιμότητα των σχετικών παράγωγων προϊόντων, μεταξύ άλλων μέσω γεωεντοπισμού στο γεωτεμάχιο·
- τη δυνατότητα ανάμειξης υλικού γνωστής προέλευσης και άγνωστης προέλευσης εντός του μοντέλου αλυσίδας επιτήρησης (CoC) (η οποία δεν είναι αποδεκτή στο πλαίσιο του EUDR) ⁽¹⁸⁾. Ένα σχετικό παράγωγο προϊόν με πιστοποίηση CoC μπορεί επίσης να περιέχει μείγμα πιστοποιημένου και μη πιστοποιημένου υλικού από διάφορες πηγές, για το οποίο πρέπει να λαμβάνονται πληροφορίες σχετικά με το κατά πόσον έχουν διενεργηθεί έλεγχοι στο μη πιστοποιημένο τμήμα και κατά πόσον οι εν λόγω έλεγχοι παρέχουν επαρκή αποδεικτικά στοιχεία για τη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις του EUDR. Ως εκ τούτου, η διαδικασία δέουσας επιμέλειας πρέπει να ολοκληρώνεται για το σχετικό παράγωγο προϊόν στο σύνολό της·
- δυνατότητα χρήσης ισοζυγίου μάζας όταν τα συμμορφούμενα προϊόντα αναμειγνύονται με προϊόντα άγνωστης προέλευσης (κάτι που δεν είναι αποδεκτό βάσει του EUDR) ⁽¹⁹⁾·
- ικανότητα του συστήματος να παρέχει τις απαιτούμενες πληροφορίες συνοδευόμενες από αποδεικτικά στοιχεία που είναι «επαρκώς πειστικά και επαληθεύσιμα», όπως ορίζεται στο άρθρο 9.

Δεύτερον, στο σημείο 2) «η εφαρμογή από τα συστήματα», οι φορείς εκμετάλλευσης θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη:

- την προσβασιμότητα των πληροφοριών σχετικά με τη διαχείριση του συστήματος, τη συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών στο σύστημα και τις συνόψεις των ελέγχων·
- τη δωρεάν και δημόσια προσβάσιμη βάση δεδομένων σχετικά με τους κατόχους πιστοποίησης, το πεδίο κάλυψης, την ισχύ, την ημερομηνία αναστολής ή τερματισμού του καθεστώτος πιστοποίησης και τις σχετικές εκδόσεις ελέγχου·
- τις διαφανείς περιοδικές, τυχαιές και ανεξάρτητες εξακριβώσεις (μεταξύ άλλων μέσω ελέγχων) σχετικά με τη συμμόρφωση του συστήματος πιστοποίησης ή του συστήματος επαλήθευσης από τρίτους με τα δικά τους πρότυπα, κανόνες και διαδικασίες·
- τον έλεγχο της ποσότητας και της προέλευσης των πιστοποιημένων υλικών σε ολόκληρη την αλυσίδα εφοδιασμού, συμπεριλαμβανομένης, για παράδειγμα, της χρήσης ανατομικής ανάλυσης, χημικής ανάλυσης ή ανάλυσης DNA για την επαλήθευση πληροφοριών σχετικά με την ιχνηλασιμότητα του προϊόντος ή της αλυσίδας εφοδιασμού·
- αποτελεσματικούς ελέγχους για την επαλήθευση των όγκων σε όλες τις αλυσίδες εφοδιασμού ⁽²⁰⁾·

⁽¹⁸⁾ Ορισμένα συστήματα επιτρέπουν την πιστοποίηση όταν ένα συγκεκριμένο ποσοστό του σχετικού παράγωγου προϊόντος, το οποίο συνήθως δηλώνεται στην ετικέτα, πληροί το πλήρες πρότυπο πιστοποίησης. Στις περιπτώσεις αυτές, είναι σημαντικό ο φορέας εκμετάλλευσης να λαμβάνει πληροφορίες σχετικά με το αν έχουν διενεργηθεί έλεγχοι στο μη πιστοποιημένο τμήμα και αν παρέχουν επαρκή αποδεικτικά στοιχεία επίσης για τη συμμόρφωση του μη πιστοποιημένου τμήματος με τον γεωεντοπισμό και το στοιχείο μηδενικής αποψίλωσης.

⁽¹⁹⁾ Ορισμένα συστήματα επιτρέπουν την πιστοποίηση όταν χρησιμοποιούνται αλυσίδες επιτήρησης ισοζυγίου μάζας. Ωστόσο, τα εν λόγω μεικτά προϊόντα δεν συμμορφώνονται με τον EUDR. Στο πλαίσιο του EUDR επιτρέπονται μόνο τα προϊόντα που συμμορφώνονται πλήρως με τα προαναφερόμενα στοιχεία, εξαιρουμένων των μεικτών προϊόντων που βασίζονται σε συγκεκριμένα ποσοστά ή σε αλυσίδες επιτήρησης ισοζυγίου μάζας.

⁽²⁰⁾ Η πιστοποίηση αλυσίδας επιτήρησης μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως απόδειξη ότι κανένα άγνωστο ή μη επιτρεπόμενο βασικό προϊόν δεν εισέρχεται σε αλυσίδα εφοδιασμού. Η εν λόγω πιστοποίηση έχει γενικά στόχο την εξασφάλιση ότι μόνο επιτρεπόμενα βασικά και παράγωγα προϊόντα εισέρχονται στην αλυσίδα εφοδιασμού στα «κρίσιμα σημεία ελέγχου» και ότι είναι δυνατή η ιχνηλάτηση του προϊόντος όχι έως τον τόπο προέλευσης, αλλά έως το προηγούμενο σημείο επιτήρησης (που πρέπει επίσης να διαθέτει πιστοποίηση αλυσίδας επιτήρησης). Ένα προϊόν με πιστοποίηση αλυσίδας επιτήρησης μπορεί να περιέχει μείγμα πιστοποιημένου και άλλου επιτρεπόμενου υλικού από διάφορες πηγές. Κατά τη χρήση πιστοποίησης αλυσίδας επιτήρησης, ο φορέας εκμετάλλευσης θα πρέπει να διασφαλίζει ότι όλα τα υλικά συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις του EUDR και ότι οι έλεγχοι επαρκούν για τον αποκλεισμό μη συμμορφούμενων υλικών.

- τη χρήση παρόμοιων σφραγίδων/δηλώσεων που αναφέρονται σε διαφορετικά είδη συστημάτων·
- υφιστάμενες τεκμηριωμένες εκθέσεις σχετικά με πιθανές ελλείψεις ή προβλήματα του οικείου συστήματος πιστοποίησης ή του συστήματος επαλήθευσης από τρίτους στις χώρες από τις οποίες κατάγονται τα σχετικά βασικά προϊόντα ή παράγωγα προϊόντα·
- υφιστάμενες τεκμηριωμένες εκθέσεις σχετικά με συγκεκριμένο παραγωγό ή έμπορο που χρησιμοποιεί το οικείο σύστημα πιστοποίησης ή το σύστημα επαλήθευσης από τρίτους.

Στο σημείο 3) «σχετικά με τη διαχείριση των συστημάτων», οι φορείς εκμετάλλευσης θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τα ακόλουθα στοιχεία:

- ενδεχόμενες συγκρούσεις συμφερόντων·
- την έκταση και τα πορίσματα των ελέγχων σχετικά με την απάτη και τη διαφθορά·
- τη συμμόρφωση του συστήματος πιστοποίησης ή του συστήματος επαλήθευσης από τρίτους με διεθνή ή ευρωπαϊκά πρότυπα (π.χ. οι σχετικοί οδηγοί ISO)·
- τις συνέπειες και τις κυρώσεις σε περίπτωση παραβάσεων, καθώς και διορθωτικές ενέργειες, μεταξύ άλλων όσον αφορά την αναστολή της πιστοποίησης έως ότου ληφθούν διορθωτικά μέτρα, λαμβάνοντας επίσης υπόψη την ταχύτητα της διαδικασίας για την ανάκληση και την αποκατάσταση της εξουσιοδότησης έκδοσης πιστοποίησης για τα παράγωγα προϊόντα·
- τη συμπερίληψη διατάξεων σχετικά με τη συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών, επιτρέποντας και προωθώντας επίσης (κατά περίπτωση) τη συμμετοχή των μικροκαλλιεργητών στο σύστημα·
- τις πληροφορίες σχετικά με την ανεξαρτησία τρίτων οργανισμών που παρέχουν τις σχετικές υπηρεσίες πιστοποίησης ή επαλήθευσης ως διαπιστευμένοι οργανισμοί. Οι διαβεβαιώσεις ή οι δηλώσεις από το σύστημα, τους συνδεδεμένους με το σύστημα ελεγκτές ή τους τρίτους ελεγκτές που προσλαμβάνονται από το σύστημα για την εκτέλεση των διαδικασιών διασφάλισης, δεν θα πρέπει να χρησιμοποιούνται μεμονωμένα ούτε να θεωρούνται οριστικές. Εφόσον είναι ευλόγως διαθέσιμες, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι απόψεις άλλων σχετικών ενδιαφερόμενων μερών, συμπεριλαμβανομένων των συμμετεχόντων σε συστήματα, των συνδικαλιστικών οργανώσεων, των ενώσεων εργαζομένων και μικροκαλλιεργητών, της κοινωνίας των πολιτών και των μη κυβερνητικών οργανώσεων, καθώς και των τρίτων οργανισμών ελέγχου και διασφάλισης.

β) Γενικές πληροφορίες

Τα συστήματα πιστοποίησης και τα συστήματα επαλήθευσης από τρίτους είναι είτε δημόσια είτε ιδιωτικά, ανάλογα με το μοντέλο διαχείρισής τους, είτε τελούν υπό κρατική διαχείριση είτε όχι. Τα συστήματα αυτά μπορεί να είναι υποχρεωτικά ή προαιρετικά, ανάλογα με το αν είναι νομικά δεσμευτικά. Τα ιδιωτικά συστήματα χρησιμοποιούνται οικειοθελώς από τον φορέα εκμετάλλευσης, ενώ τα δημόσια συστήματα είναι συχνά (αν και όχι απαραίτητα) υποχρεωτικά και θεσπίζονται από τις χώρες από τις οποίες προέρχονται τα προϊόντα. Τόσο τα δημόσια όσο και τα ιδιωτικά συστήματα πιστοποίησης και τα συστήματα επαλήθευσης από τρίτους αποσκοπούν στην αναγνώριση καλών περιβαλλοντικών προτύπων μέσω της πιστοποίησης και, ως εκ τούτου, πολλά από αυτά έχουν συμβάλει σημαντικά στην αύξηση της βιωσιμότητας της γεωργικής παραγωγής παγκοσμίως.

Ωστόσο, η εκτίμηση επιπτώσεων που προηγήθηκε του EUDR, με βάση άλλες σχετικές μελέτες, προσδιόρισε επίσης ορισμένες ανησυχίες σχετικά με τα εν λόγω συστήματα, όπως, μεταξύ άλλων, ότι έχουν διαφορετικά επίπεδα διαφάνειας και διαφορετικούς κανόνες, διαδικασίες και συστήματα διασφάλισης της ποιότητας, καθώς και σχετικά με την παρακολούθηση, τη γνωστοποίηση και την επιβολή. Στη διάρκεια των ετών λειτουργίας των συστημάτων αλυσίδας επιτήρησης, έχουν εκφραστεί επίσης ανησυχίες σχετικά με την αποτελεσματικότητα και την ακεραιότητα τους, καθώς και την ευαισθησία τους όσον αφορά την απάτη. Επιπλέον, η έλλειψη ανεξάρτητων ελέγχων αποτελεί αδυναμία ορισμένων ιδιωτικών συστημάτων. Μια ειδική μελέτη που ανατέθηκε από την Επιτροπή σχετικά με τα συστήματα πιστοποίησης και επαλήθευσης στον δασικό τομέα και για τα προϊόντα με βάση το ξύλο κατέληξε σε παρόμοια πορίσματα, επισημαίνοντας την έλλειψη διαφάνειας και τον κίνδυνο ελλείπων ή ακόμη και παραπλανητικών πληροφοριών⁽²¹⁾.

Τα υποχρεωτικά συστήματα δημόσιας επαλήθευσης με δεσμευτικά μέτρα μπορούν να περιλαμβάνουν υψηλά πρότυπα, τόσο όσον αφορά την κάλυψη όσο και την εφαρμογή. Είναι σημαντικό να καλύπτουν όλους τους οικονομικούς φορείς εκμετάλλευσης σε μια χώρα (συμπεριλαμβανομένων τόσο της διάθεσης στην αγορά όσο και των εξαγωγών), ώστε να αποφεύγονται τα κενά και οι διαρροές που ενδέχεται να προκληθούν από την παρουσία οικονομικών φορέων εκμετάλλευσης που δεν καλύπτονται από το σύστημα. Μπορούν επίσης να διασφαλίσουν καλύτερη ενσωμάτωση των μικροκαλλιεργητών με την παροχή της απαραίτητης στήριξης για την αντιμετώπιση του προβλήματος του κόστους, το οποίο συχνά θεωρείται σημαντικό, καθώς στις οικονομίες κλίμακας οι ΜΜΕ βρίσκονται σε μειονεκτική θέση όσον αφορά την επίτευξη πιστοποίησης σε σύγκριση με τους μεγαλύτερους φορείς εκμετάλλευσης και εμπόρους.

⁽²¹⁾ Έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής: Study on Certification and Verification Schemes in the Forest Sector and for Wood-based Products (Μελέτη σχετικά με τα συστήματα πιστοποίησης και επαλήθευσης στον δασικό τομέα και για τα προϊόντα ξυλείας), Υπηρεσία Εκδόσεων της ΕΕ, 2021.

Όσον αφορά την αξιοπιστία και τη συνάφεια τόσο των ιδιωτικών όσο και των δημόσιων συστημάτων, όλα τα εφαρμοστέα στοιχεία των προτύπων τους θα πρέπει να συνάδουν (είτε στο ίδιο επίπεδο είτε σε υψηλότερο επίπεδο) με τον EUDR, ιδίως όσον αφορά τον ορισμό της μηδενικής αποψίλωσης, τις απαιτήσεις γεωοντοπισμού, καθώς και τη διαφάνεια και τη νομιμότητα της παραγωγής.

Στο πλαίσιο αυτό, είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι δεν περιλαμβάνουν όλα τα συστήματα πρότυπα και αξιολογήσεις σχετικά με τη νομιμότητα της παραγωγής του σχετικού βασικού προϊόντος και, ως εκ τούτου, μπορεί να είναι σκόπιμο να ελέγχεται ποιες απαιτήσεις νομιμότητας καλύπτονται από τα συστήματα, τόσο όσον αφορά τη νομοθεσία που καλύπτουν, όσο και τα κριτήρια ή τους δείκτες που χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση της συμμόρφωσης. Για παράδειγμα, τα συστήματα μπορεί να διαφέρουν ως προς τους ορισμούς του τι πρέπει να θεωρείται συναφής «νόμος» ή «νόμιμο» στη χώρα παραγωγής ή των δεικτών που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη για την αξιολόγηση των κινδύνων παρανομίας.

Η εσωτερική λήψη αποφάσεων και διακυβέρνηση, συμπεριλαμβανομένης της άμεσης συμμετοχής φορέων της αλυσίδας εφοδιασμού που αναζητούν και κατέχουν πιστοποίηση ή αποκτούν και χρησιμοποιούν πιστοποιημένα προϊόντα για την κάλυψη των απαιτήσεων των πελατών, αποτελούν επίσης στοιχεία που έχουν επιπτώσεις στην εφαρμογή, την επιβολή και την αξιοπιστία κάθε σχετικού συστήματος.

Για την περαιτέρω διευκόλυνση του εμπορίου και της συμμόρφωσης με τον EUDR, θα δημιουργηθεί αποθετήριο πρακτικών στο οποίο θα μπορούν να ανατρέχουν οι οικονομικοί φορείς εκμετάλλευσης κατά την άσκηση της δέουσας επιμέλειας για τη διάθεση και τη διαθεσιμότητα προϊόντων στην αγορά της ΕΕ, καθώς και οι αρμόδιες αρχές κατά τη διενέργεια των σχετικών ελέγχων.

Για την περαιτέρω εξέταση συναφών στοιχείων όλων των μορφών πιστοποίησης και επαλήθευσης από τρίτους, βλ. την εκτίμηση επιπτώσεων της Επιτροπής⁽²²⁾, τις κατευθυντήριες γραμμές βέλτιστης πρακτικής της ΕΕ για τα εθελοντικά συστήματα πιστοποίησης γεωργικών προϊόντων και τροφίμων⁽²³⁾ και τα πορίσματα της μελέτης της Επιτροπής σχετικά με τα συστήματα πιστοποίησης και επαλήθευσης στον δασικό τομέα και για τα προϊόντα με βάση το ξύλο⁽²⁴⁾.

11. ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΧΡΗΣΗ

1. Εισαγωγή

Το άρθρο 3 στοιχείο α) του EUDR απαγορεύει τη διάθεση και τη διαθεσιμότητα στην αγορά της Ένωσης ή την εξαγωγή από την αγορά της Ένωσης σχετικών βασικών προϊόντων και σχετικών παράγωγων προϊόντων, εκτός εάν είναι μηδενικής αποψίλωσης. Το άρθρο 2 σημείο 13) στοιχείο α) ορίζει ως «μηδενικής αποψίλωσης» τα σχετικά παράγωγα προϊόντα τα οποία περιέχουν, έχουν τραφεί ή έχουν κατασκευαστεί ή παρασκευαστεί χρησιμοποιώντας σχετικά βασικά προϊόντα που έχουν παραχθεί σε γη η οποία δεν έχει υποστεί αποψίλωση δασών μετά τις 31 Δεκεμβρίου 2020⁽²⁵⁾. Σύμφωνα με το άρθρο 2 σημείο 3), «αποψίλωση δασών» είναι η ανθρωπογενής ή μη ανθρωπογενής μετατροπή δασών σε γεωργική χρήση.

Στην αιτιολογική σκέψη 36 εξηγείται ότι η Επιτροπή θα πρέπει να εκπονήσει κατευθυντήριες γραμμές προκειμένου να αποσαφηνιστεί η ερμηνεία του ορισμού αυτού, ιδίως σχετικά με τη μετατροπή δασών σε εκτάσεις που δεν προορίζονται για γεωργική χρήση. Η αιτιολογική σκέψη 31 του κανονισμού για την αποκατάσταση της φύσης⁽²⁶⁾ αναφέρεται επίσης στις εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές.

Ως εκ τούτου, οι κύριοι στόχοι του παρόντος κεφαλαίου είναι οι εξής:

- να αποσαφηνίσει τον ορισμό του δάσους, τη μέτρηση των τεχνικών παραμέτρων που χρησιμοποιούνται για τον ορισμό του «δάσους» στο πλαίσιο του EUDR όσον αφορά την έκταση, το μέσο ύψος και τη συγκρότηση, ιδίως σε περιπτώσεις όπου δένδρα συνορεύουν ή αλληλεπικαλύπτονται με γεωργικές εκτάσεις (τμήμα 3)·
- να αποσαφηνίσει την έννοια των όρων «γεωργικές εκτάσεις σε αγρανάπαυση» και «γεωργικές φυτείες» που αναφέρονται στο άρθρο 2 σημείο 5) του EUDR, ιδίως τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες οι γεωργικές εκτάσεις, οι οποίες π.χ. έχουν τεθεί σε αγρανάπαυση ή είναι υπό προσωρινή αγρανάπαυση ή χρησιμοποιούνται για ορισμένα φυτώρια, παραμένουν υπό «γεωργική χρήση» για τους σκοπούς του άρθρου 2, ανεξάρτητα από τα χαρακτηριστικά της γης, προκειμένου να αποσαφηνιστούν οι όροι για τη μετατροπή των δασών σε γεωργική έκταση (τμήματα 3 και 4)·

⁽²²⁾ Ευρωπαϊκή Επιτροπή, SWD(2021) 326 final.

⁽²³⁾ ΕΕ C 341 της 16.12.2010, σ. 5.

⁽²⁴⁾ Έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής: Study on Certification and Verification Schemes in the Forest Sector and for Wood-based Products (Μελέτη σχετικά με τα συστήματα πιστοποίησης και επαλήθευσης στον δασικό τομέα και για τα προϊόντα ξυλείας), Υπηρεσία Εκδόσεων της ΕΕ, 2021.

⁽²⁵⁾ Το άλλο στοιχείο της «μηδενικής αποψίλωσης» στο άρθρο 2 σημείο 13) στοιχείο β), το οποίο ορίζει ότι τα σχετικά παράγωγα προϊόντα που εμπεριέχουν ή έχουν κατασκευαστεί ή παρασκευαστεί χρησιμοποιώντας ξυλεία που έχει υλοτομηθεί χωρίς να προκληθεί υποβάθμιση δασών, δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κεφαλαίου, το οποίο αφορά ειδικά τον ορισμό της γεωργικής χρήσης.

⁽²⁶⁾ ΕΕ L, 2024/1991, 29.7.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1991/oj>.

- για την παροχή καθοδήγησης σχετικά με τις περιστάσεις υπό τις οποίες, παρά την παρατηρούμενη δενδροκάλυψη μετά τις 31 Δεκεμβρίου 2020 (καταληκτική ημερομηνία που ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 13) του EUDR, η έκταση θα πρέπει να θεωρείται ότι είναι υπό «γεωργική χρήση» (τμήμα 4)·
- για να αποσαφηνιστούν καταστάσεις στις οποίες μια έκταση που εμπίπτει στον ορισμό του «δάσους» δεν θα πρέπει να θεωρείται ότι μετατρέπεται σε έκταση υπό «γεωργική χρήση» αλλά σε άλλες χρήσεις γης, ιδίως:
 - σε άλλες χρήσεις γης για την πρόληψη, την ελαχιστοποίηση, τον μετριασμό ή την αντιστροφή των δυσμενών επιπτώσεων στη βιοποικιλότητα από την εισαγωγή και την εξάπλωση χωροκατακτητικών ξένων ειδών, ή
 - σε ημιφυσικούς οικοτόπους που υπόκεινται σε εκτεταμένη διαχείριση (π.χ. με οικολογική βοσκή), όπως απαιτείται από σχέδιο διατήρησης ή αποκατάστασης για την εφαρμογή των υποχρεώσεων που απορρέουν από διεθνείς συμβάσεις για την προστασία και την αποκατάσταση της φύσης και της βιοποικιλότητας, ή
 - για την πρόληψη δασικών πυρκαγιών ή για την ανάπτυξη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (τμήματα 2 και 4.α)·
- να παράσχει ερμηνεία της «γεωργικής χρήσης» στο πλαίσιο του EUDR, λαμβάνοντας υπόψη τους ορισμούς που καθορίζονται στις ισχύουσες νομοθεσίες της ΕΕ και τις επεξηγηματικές σημειώσεις που έχουν συμφωνηθεί σε διεθνές επίπεδο (τμήματα 4, 4.γ και 4.δ)·
- να αποσαφηνίσει τις συνδυασμένες και συνεργειακές χρήσεις περιοχών με δενδροκάλυψη που εμπίπτουν στους ορισμούς του EUDR, όπως αγροδασικά, γεωργοδασοκομικά, δασολιβαδικά και αγροδασολιβαδικά συστήματα (τμήμα 4.δ)·
- να αποσαφηνίσει διαφορετικούς τύπους χρήσης γης στην ίδια έκταση, καθώς και τη χρήση κτηματολογικών χαρτών και κτηματολογίων (τμήμα 5).

2. Αποσαφήνιση της μετατροπής δάσους σε εκτάσεις που δεν προορίζονται για γεωργική χρήση

Συναφής νομοθεσία:

EUDR — Αιτιολογική σκέψη 36, άρθρο 2 σημεία 3), 5), 13) — Ορισμοί· άρθρο 3 στοιχείο α) — Απαγόρευση

Σύμφωνα με το άρθρο 2 σημείο 3) του EUDR, ως «αποψίλωση» νοείται η ανθρωπογενής ή μη ανθρωπογενής μετατροπή δασών σε γεωργική χρήση και θα πρέπει να νοείται ως αλλαγή στη χρήση της γης από «δάσος» όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 4) της EUDR (που εξετάζεται λεπτομερώς στο τμήμα 3) σε «γεωργική χρήση», όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 5) του EUDR (που εξετάζεται λεπτομερώς στα τμήματα 4, 4.γ και 4.δ). Στο πλαίσιο αυτό, η έκταση της μετατροπής σε γεωργική χρήση είναι άνευ σημασίας και, εάν η αποψίλωση των δασών συνέβη μετά την 31 Δεκεμβρίου 2020, η μετατροπή αυτή καθιστά μη συμμορφούμενο το βασικό προϊόν που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής.

Ο χαρακτηρισμός μιας έκτασης ως «αποψιλωμένης» βασίζεται στο αντικειμενικό κριτήριο του κατά πόσον το δάσος έχει μετατραπεί για συγκεκριμένη χρήση και σκοπό, το οποίο είναι ανεξάρτητο από τη νομικά καταχωρισμένη χρήση και τα γεωγραφικά όρια του γεωτεμαχίου ή από το ζήτημα του ποιος ή τι αποτελεί την αιτία της αποψίλωσης των δασών.

Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, η μετατροπή δασών σε άλλες χρήσεις γης που δεν εμπίπτουν στον ορισμό της «γεωργικής χρήσης» σημαίνει ότι η μετατροπή αυτή δεν εμπίπτει στον ορισμό της «αποψίλωσης δασών» (βλ. λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με τη «γεωργική χρήση» στο τμήμα 4). Σε αυτές περιλαμβάνονται η μετατροπή των δασών σε περιοχές αστικών υποδομών, όπως οι γραμμές ηλεκτρικής ενέργειας, οι δρόμοι, οι πόλεις και οι οικισμοί, για μη γεωργικές βιομηχανικές εγκαταστάσεις ή για την ανάπτυξη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

Επίσης, η μετατροπή δασικών εκτάσεων δεν εμπίπτει στον ορισμό της «αποψίλωσης» του EUDR εάν ο πρωταρχικός σκοπός της μετατροπής και της επακόλουθης χρήσης γης δεν είναι η γεωργική χρήση, αλλά π.χ. η ανάπτυξη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, η βιομηχανική χρήση, η αποκατάσταση της βιοποικιλότητας, η πρόληψη δασικών πυρκαγιών, η καλή μεταχείριση των ζώων σε ακραίες κλιματικές συνθήκες ή η διαχείριση χωροκατακτητικών ξένων ειδών. Παρεπόμενες γεωργικές δραστηριότητες μπορούν να ασκούνται όταν είναι απαραίτητες για τη στήριξη του πρωταρχικού σκοπού της μετατροπής και της χρήσης γης μετά τη μετατροπή (βλ. τμήμα 4.α) ή όταν η γεωργική δραστηριότητα δεν μεταβάλλει την κυρίαρχη χρήση του δάσους (βλ. τμήμα 4.β).

Η ευθύνη για την εφαρμογή των διατάξεων εναπόκειται στα κράτη μέλη. Κατά την εφαρμογή αυτών των κατευθυντήριων γραμμών σε μεμονωμένες περιπτώσεις, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι λαμβάνονται δεόντως υπόψη οι ειδικές περιστάσεις κάθε περίπτωσης, καθώς και οι σχετικές διατάξεις της Συνθήκης. Σε περιπτώσεις όπου οι δραστηριότητες είναι αμελητέες, δεδομένων όλων των περιστάσεων που διακυβεύονται, θα πρέπει να τηρείται η αρχή της αναλογικότητας.

3. Ορισμός του «δάσους»

Συναφής νομοθεσία:

EUDR — Άρθρο 2 σημείο 4) — Ορισμοί

Σύμφωνα με το άρθρο 2 σημείο 4) του EUDR, μια περιοχή θεωρείται «δάσος» εάν ισχύουν τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:

- **Περιοχή εκτεινόμενη σε έκταση μεγαλύτερη του 0,5 εκταρίου** — Αυτό σημαίνει ότι η έκταση των δένδρων που περιγράφεται από την περίμετρο της συγκόμωσης φθάνει ή υπερβαίνει τα 0,5 εκτάρια.
- **Δένδρα υψηλότερα των 5 μέτρων** — Αυτό σημαίνει ότι οι κορυφές των δένδρων φθάνουν το μέσο ύψος των 5 μέτρων ή περισσότερο.
- **Συγκόμωση μεγαλύτερη του 10 %** — Αυτό σημαίνει ότι η αναλογία της συγκόμωσης των δένδρων που σχηματίζουν τη δασοσυστάδα προς την περιοχή που καταλαμβάνει η δασοσυστάδα υπερβαίνει το 10 %.
- **Δένδρα που μπορούν να φθάσουν τα όρια αυτά επιτόπου** — Αυτό σημαίνει περιοχές με δένδρα μικρής ηλικίας που δεν έχουν φτάσει ακόμη, αλλά αναμένεται να φθάσουν το 10 % της συγκόμωσης, και ύψος 5 μέτρων. Περιλαμβάνονται ιδίως περιοχές που προσωρινά δεν καλύπτονται από δένδρα λόγω αποψίλωσης στο πλαίσιο πρακτικής δασικής διαχείρισης ή φυσικών καταστροφών και οι οποίες αναμένεται να αναγεννηθούν.
- **Εξαιρουμένης γης που κατά κύριο λόγο έχει γεωργική ή αστική χρήση γης** — Αυτό σημαίνει ότι το δάσος καθορίζεται τόσο από την παρουσία δένδρων όσο και από την απουσία άλλης κυρίαρχης χρήσης γης (βλ. κατωτέρω, καθώς και τμήμα 4).

Τα χαρακτηριστικά της εκτεινόμενης περιοχής, του μέσου ύψους και της συγκόμωσης πρέπει να υπάρχουν ή να μπορούν να φθάσουν τα όρια αυτά επί τόπου ταυτόχρονα.

Στο πλαίσιο της EUDR, η «αστική χρήση γης» θα πρέπει να θεωρείται ότι κυριαρχεί, για παράδειγμα, στην περίπτωση πάρκων και κήπων σε αστικές περιοχές, ανεξάρτητα από το αν συμπληρώνονται τα όρια του ορισμού των δασών. Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την κυρίαρχη «γεωργική χρήση», βλ. τμήμα 4.

Υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται τα χαρακτηριστικά του ορισμού, η έκταση του «δάσους» περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων:

- περιοχές που περιβάλλονται από δάση ή συνδέονται αυστηρά με αυτά και χρησιμοποιούνται για τη δασοκομία, όπως δασικές οδοί, αντιπυρικές ζώνες και άλλες μικρές ανοικτές περιοχές, εκτός εάν έχουν οριοθετηθεί σε ιδία ατομική ακίνητη περιουσία·
- εκτάσεις που έχουν εγκαταλειφθεί γενικά για περισσότερα από 10 έτη με αναγέννηση δένδρων που πληρούν τα κριτήρια του «δάσους» (βλ. σε σχέση με τις «εκτάσεις σε αγρανάπαυση και εκτάσεις υπό προσωρινή αγρανάπαυση» στο τμήμα 4)·
- μαγκρόβια βλάστηση σε παλιρροϊκές ζώνες, ανεξάρτητα από το αν η περιοχή αυτή έχει χαρακτηριστεί ως χερσαία έκταση ή όχι·
- φυτώρια δασικών ειδών που καλλιεργούνται εντός δασικής περιοχής για την κάλυψη των αναγκών των ιδιοκτητών δασών·
- περιοχές εκτός των νομίμως καθορισμένων δασικών εκτάσεων που πληρούν τα κριτήρια του ορισμού του «δάσους».

Από τον ορισμό του «δάσους» εξαιρούνται οι δασοσυστάδες σε συστήματα γεωργικής παραγωγής. Για περισσότερες πληροφορίες βλ. τμήματα 4.γ και 4.δ.

4. Ορισμός της «γεωργικής χρήσης» και εξαιρέσεις

Συναφής νομοθεσία:

EUDR — Άρθρο 2 σημείο 5) — Ορισμοί

Σύμφωνα με το άρθρο 2 σημείο 5) του EUDR, μια έκταση θεωρείται ότι τελεί υπό «γεωργική χρήση» εάν ο σκοπός της χρήσης γης είναι η γεωργία.

α) Αποσαφήνιση του σκοπού της γεωργίας

Σύμφωνα με το άρθρο 2 σημείο 5), η γη χρησιμοποιείται για τη γεωργία (μεταξύ άλλων) στις εξής περιπτώσεις:

- **γεωργικές φυτείες** όπως ορίζονται στο άρθρο 2 σημείο 6) του EUDR. Για πιο συγκεκριμένες οδηγίες σχετικά με τις «γεωργικές φυτείες», βλ. τμήμα 4.γ·
- **γεωργικές εκτάσεις σε αγρανάπαυση** — Οι γεωργικές εκτάσεις σε αγρανάπαυση θα πρέπει να εξετάζονται σε συνδυασμό με τις «εκτάσεις υπό προσωρινή αγρανάπαυση», όπως αναλύεται κατωτέρω στο παρόν τμήμα·
- **κτηνοτροφικές περιοχές** — Περιλαμβάνονται εκτάσεις με προσωρινούς ή μόνιμους βοσκότοπους και κτίρια αγροκτημάτων για την εκτροφή και τη στέγαση ζώων.

Πρέπει να σημειωθεί ότι οι κατηγορίες «γεωργική φυτεία», «γεωργική έκταση σε αγρανάπαυση» και «κτηνοτροφική περιοχή» αποτελούν μη εξαντλητικό κατάλογο παραδειγμάτων «γεωργικής χρήσης».

Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, η γη που χρησιμοποιείται για γεωργικούς σκοπούς θα πρέπει να θεωρείται ότι καλύπτει τις ακόλουθες κατηγορίες χρήσεων γης:

- Γη για προσωρινές καλλιέργειες, δηλαδή όλες οι εκτάσεις που χρησιμοποιούνται για καλλιέργειες με βλαστικό κύκλο συνήθως μικρότερο του ενός έτους, συμπεριλαμβανομένων των πολυετών προσωρινών καλλιεργειών.
- Γη για προσωρινούς λειμώνες και βοσκότοπους, δηλαδή γη που καλλιεργείται με ποώδη κτηνοτροφικά φυτά ή αγρωστώδη για χορτοκοπή ή βοσκότοπους για περίοδο μικρότερη των πέντε συνεχών ετών.
- Γη σε αγρανάπαυση ή γη υπό προσωρινή αγρανάπαυση, δηλαδή γεωργική γη σε παρατεταμένη ανάπαυση πριν από την επανακαλλιέργεια, την ποιμενική εκμετάλλευση ή τη χρήση για άλλες γεωργικές δραστηριότητες. Μπορεί, δηλαδή, να αποτελεί μέρος του συστήματος αμειψισποράς των γεωργικών εκμεταλλεύσεων ή για θεμιτούς λόγους ή λόγω εξαιρετικών περιστάσεων, όπως οι ζημιές λόγω πλημμύρας, η έλλειψη νερού, η μη διαθεσιμότητα εισροών, συμπεριλαμβανομένων οικονομικών, κοινωνικών (ασθένεια, προβλήματα διαδοχής) ή νομικών λόγων (δικαστικές διαφορές κ.λπ.). Σημείωση: Η γη σε αγρανάπαυση ή υπό προσωρινή αγρανάπαυση θα πρέπει να θεωρείται ότι παραμένει υπό «γεωργική χρήση» κατά κανόνα για [δέκα] έτη. Ωστόσο, μπορεί να θεωρηθεί ότι οι περιοχές αυτές παραμένουν υπό «γεωργική χρήση» για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα από την εν λόγω περίοδο, εάν αποδειχθεί ότι οι γεωργικές δραστηριότητες δεν θα μπορούσαν να συνεχιστούν για έναν από τους προαναφερθέντες λόγους. Η αιτιολογία πρέπει να καλύπτει ολόκληρη την περίοδο κατά την οποία η γη τέθηκε σε αγρανάπαυση ή υπό προσωρινή αγρανάπαυση. Εάν αυτό αποδειχθεί, η γη θα πρέπει να θεωρείται ότι χρησιμοποιείται συνεχώς για γεωργική χρήση, εκτός εάν ορίζεται επίσημα ως δάσος από την εθνική νομοθεσία.
- Γη με μόνιμες καλλιέργειες, δηλαδή γη με μακροπρόθεσμες καλλιέργειες οι οποίες δεν χρειάζεται να αναφυτευτούν για αρκετά έτη, συνήθως για πέντε έτη ή περισσότερο. Η γη με μόνιμες καλλιέργειες περιλαμβάνει επίσης τη γη που χρησιμοποιείται για μόνιμες καλλιέργειες υπό στέγαστρα, η οποία περιγράφεται στο τμήμα 4.β.
- Γη για μόνιμους λειμώνες και βοσκότοπους, δηλαδή γη που χρησιμοποιείται για περισσότερα από πέντε συνεχόμενα έτη για ζώα βοσκής ή για καλλιέργεια κτηνοτροφικών φυτών, μέσω καλλιέργειας ή με φυσικό τρόπο.
- Γη με κτίρια αγροκτημάτων και αγροκτήματα, δηλαδή εκτάσεις που καταλαμβάνονται από κτίρια γεωργικών εκμεταλλεύσεων (υπόστεγα, αχυρώνες, αποθήκες, σιλό), κτίρια για ζωική παραγωγή (στάβλοι, βουστάσια, ποιμνιοστάσια, ορνιθώνες) και αγροκτήματα.

- Όταν μπορεί να αποδειχθεί με επαρκώς πειστικά στοιχεία τόσο ότι i) ένα γεωτεμάχιο τελούσε υπό «γεωργική χρήση», όπως περιγράφεται ανωτέρω πριν από τις 31 Δεκεμβρίου 2020 όσο και ότι ii) ένας παραγωγός αποφάσισε να φυτεύσει πρεμνοφυή δάση μικρού περρίτρου χρόνου ή να δεσμεύσει τη γη για προσωρινή δάσωση πριν από την εν λόγω ημερομηνία ή μετά την εν λόγω ημερομηνία και η εν λόγω γη δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής σχεδίου διαχείρισης δασών ή νομοθεσίας που απαιτεί διαχείριση δασών ή προστασία δασών στο εν λόγω γεωτεμάχιο, το εν λόγω γεωτεμάχιο θεωρείται ότι παραμένει σε γεωργική χρήση για τους σκοπούς του EUDR και ο παραγωγός μπορεί να συνεχίσει τη γεωργική δραστηριότητα στο εν λόγω γεωτεμάχιο.
- Στις προαναφερθείσες κατηγορίες χρήσης γεωργικής γης μπορούν επίσης να περιλαμβάνονται εκτάσεις που καλύπτονται από στοιχεία του τοπίου για λόγους βιοποικιλότητας ή για περιβαλλοντικούς λόγους.

Αποκατάσταση, διαχείριση χωροκατακτητικών ειδών, πρόληψη δασικών πυρκαγιών, καλή μεταχείριση των ζώων, ανάπτυξη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας

Γη η οποία έχει υποστεί μετατροπή για έναν ή περισσότερους από τους πρωταρχικούς σκοπούς που παρατίθενται κατωτέρω **δεν** θα πρέπει να θεωρείται ότι έχει μετατραπεί σε έκταση υπό γεωργική χρήση εάν η μετατροπή έχει πραγματοποιηθεί με σκοπό:

- να προλαμβάνονται, να ελαχιστοποιούνται, να μετριάονται ή να αντιστρέφονται οι δυσμενείς επιπτώσεις της εισαγωγής και εξάπλωσης χωροκατακτητικών ξένων ειδών στη βιοποικιλότητα, εάν περιορίζεται στα απολύτως αναγκαία και υποστηρίζεται από σχέδια πρόληψης, σχέδια διαχείρισης ή επίσημες εντολές, ή
- να προλαμβάνεται ή να ελαχιστοποιείται και να μετριάεται ο κίνδυνος δασικών πυρκαγιών, εάν περιορίζεται στα απολύτως αναγκαία και υποστηρίζεται από σχέδια πρόληψης πυρκαγιών, σχέδια διαχείρισης δασών ή επίσημες εντολές, ή
- να διασφαλίζεται η συμμόρφωση με τη νομοθεσία για την καλή μεταχείριση των ζώων όταν η ανέγερση δομών (μόνιμων και μη μόνιμων) για τη στέγαση ζώων είναι αναγκαία για τη διασφάλιση της καλής διαβίωσής τους και περιορίζεται στην ελάχιστη αναγκαία έκταση για την κατασκευή, και όταν η δραστηριότητα αυτή δεν επηρεάζει την κατηγοριοποίηση των γύρω περιοχών ως δασών, ή
- να διασφαλίζεται η αποκατάσταση και η επακόλουθη διαχείριση της διατήρησης οικοσυστημάτων υψηλής αξίας βιοποικιλότητας (όπως, για παράδειγμα, ορισμένων τύπων ερεικώνων, υγροτόπων ή χορτολιβαδικών εκτάσεων), εάν απαιτείται από σχέδιο διατήρησης ή αποκατάστασης (για παράδειγμα, σχέδιο διαχείρισης προστατευόμενης περιοχής ή εθνικό ή περιφερειακό σχέδιο αποκατάστασης της φύσης), εφαρμόζοντας υποχρεώσεις που απορρέουν από παγκόσμιες πολυμερείς συμφωνίες για την προστασία και την αποκατάσταση της φύσης και της βιοποικιλότητας, όπως η σύμβαση για τη βιολογική ποικιλότητα και το παγκόσμιο πλαίσιο για τη βιοποικιλότητα Κουνμίνγκ-Μόντρεαλ, ή
- την ανάπτυξη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (π.χ. μέσω της δημιουργίας αιολικών πάρκων, φωτοβολταϊκών),

ακόμη και αν παρεπόμενες γεωργικές δραστηριότητες μπορούν να λάβουν χώρα όταν είναι απαραίτητες για τη στήριξη του πρωταρχικού σκοπού τη μετατροπής και της χρήσης γης μετά τη μετατροπή.

β) Αποσαφήνιση της κυρίαρχης χρήσης γης

Σύμφωνα με το άρθρο 2 σημείο 4), σε περίπτωση που η κύρια χρήση γης είναι η γεωργία, τότε η γη δεν εμπίπτει στον ορισμό του «δάσους».

Στο πλαίσιο του EUDR, για τους σκοπούς των εξαιρέσεων που αναφέρονται στον ορισμό του «δάσους» στο άρθρο 2 σημείο 4), η «γεωργική χρήση» θα πρέπει να θεωρείται ότι υπερσχύει στον ακόλουθο μη εξαντλητικό κατάλογο περιπτώσεων:

- Εποχική (π.χ. θερινή βόσκηση) ή προσωρινή δασολιβαδική βόσκηση σε εκτάσεις καλυπτόμενες από δένδρα που δεν εμπίπτουν στην κατηγορία των πρωτογενών δασών (π.χ. σε ημιφυσικούς βοσκότοπους ή σε φυσικούς βοσκότοπους με μεταβαλλόμενη δενδροκάλυψη).
- Εάν, λόγω των κλιματικών συνθηκών (π.χ. προσωρινή χιονοκάλυψη), οι δασολιβαδικές ή γεωργοδασοκομικές πρακτικές περιορίζονται σε συγκεκριμένη περίοδο του έτους, μπορούν να θεωρηθούν ως η κυρίαρχη χρήση τους.
- Δημιουργία προστατευτικών ομάδων δένδρων για διάφορους περιβαλλοντικούς σκοπούς ή για σκοπούς βιοποικιλότητας σε μια περιοχή κυρίως γεωργικής χρήσης (π.χ. βόσκηση), ακόμη και αν η έκταση φτάνει τα κατώτατα όρια του ορισμού του «δάσους».

Οι περιπτώσεις αυτές διαφέρουν από τις παρεπόμενες γεωργικές δραστηριότητες στο πλαίσιο της μετατροπής με σκοπό την αποκατάσταση ή τη διαχείριση χωροκατακτητικών ξένων ειδών, τα οποία δεν εμπίπτουν στη «γεωργική χρήση», βλ. ανωτέρω.

Αντιθέτως, για τους σκοπούς του EUDR, η «γεωργική χρήση» δεν θα πρέπει να θεωρείται **κυρίαρχη**, για παράδειγμα, στην περίπτωση μικρής κλίμακας παραγωγής παράλληλων προϊόντων (π.χ. καφέ) και περιστασιακής εκτατικής βόσκησης ή περιστασιακής βόσκησης μικρής κλίμακας σε δάση, εφόσον η παραγωγή και οι συναφείς δραστηριότητες δεν έχουν αρνητικές επιπτώσεις στον δασικό οικοτόπο.

γ) **Ορισμός της «γεωργικής φυτείας»**

Συναφής νομοθεσία:

EUDR — Άρθρο 2 σημείο 6) — Ορισμοί

Οι «γεωργικές φυτείες» περιλαμβάνονται στον ορισμό της «γεωργικής χρήσης» που παρατίθεται στο άρθρο 2 σημείο 5) του EUDR.

Ο ορισμός «γεωργική φυτεία» του άρθρου 2 σημείο 6) του EUDR αναφέρεται, πρώτον, σε «περιοχή με συστάδες δένδρων σε συστήματα γεωργικής παραγωγής, όπως φυτείες σποροφόρων δένδρων, φυτείες ελαιοφοίνικα, ελαιώνες», που αναφέρεται σε καλλιεργήσιμες εκτάσεις, συμπεριλαμβανομένων των μόνιμων καλλιεργειών, όπως περιγράφονται στο τμήμα 4.

Δεύτερον, ο εν λόγω ορισμός αναφέρεται σε «αγροδασικά συστήματα καλλιεργειών υπό δενδροκάλυψη», που εξηγείται στο τμήμα 4.δ και πρέπει να ερμηνεύεται σε συνδυασμό με την εξαίρεση των περιπτώσεων στις οποίες η κυρίαρχη χρήση γης δεν αλλάζει. Το άρθρο 2 σημείο 6) του EUDR διευκρινίζει περαιτέρω ότι όλες οι φυτείες σχετικών βασικών προϊόντων εκτός της ξυλείας περιλαμβάνονται στον όρο «γεωργική φυτεία» και, ως εκ τούτου, οι εν λόγω φυτείες εμπίπτουν στον ορισμό της «γεωργικής χρήσης».

Τέλος, το άρθρο 2 σημείο 6) του EUDR ορίζει ότι οι γεωργικές φυτείες εξαιρούνται από τον ορισμό του «δάσους». Αυτό σημαίνει ότι οι εκτάσεις που πληρούν τα κριτήρια των γεωργικών φυτειών δεν εμπίπτουν στον ορισμό του δάσους, ακόμη και όταν περιλαμβάνουν δένδρα όπως το καουτσουκόδενδρο ή ο ελαιοφόινικας.

δ) **Αποσαφήνιση του «αγροδασικού συστήματος»**

Συναφής νομοθεσία:

EUDR — Αιτιολογική σκέψη 37 και άρθρο 2 σημείο 6) — Ορισμοί

Σύμφωνα με τα έγγραφα του Οργανισμού Επισιτισμού και Γεωργίας των Ηνωμένων Εθνών (FAO) ⁽²⁷⁾, η «αγροδασοκομία» είναι μια συλλογική ονομασία για συστήματα και τεχνολογίες χρήσης γης όπου τα ξυλώδη πολυετή φυτά (δένδρα, θάμνοι, φοινικόδενδρα, μπαμπού κ.λπ.) χρησιμοποιούνται σκόπιμα στην ίδια μονάδα διαχείρισης γης με γεωργικές καλλιέργειες και/ή ζώα, με κάποια μορφή χωρικής διάταξης ή χρονικής αλληλουχίας. Στα αγροδασικά συστήματα υπάρχουν οικολογικές και οικονομικές αλληλεπιδράσεις μεταξύ των διαφόρων συνιστωσών. Υπάρχουν δύο βασικά αγροδασικά συστήματα: τα ταυτόχρονα και τα διαδοχικά. Τα ταυτόχρονα συστήματα διαθέτουν δένδρα και καλλιέργειες ή ζώα που αναπτύσσονται μαζί στην ίδια έκταση γης, ενώ στα διαδοχικά συστήματα οι καλλιέργειες και τα δένδρα καταλαμβάνουν εναλλάξ το μεγαλύτερο μέρος του ίδιου χώρου, ελαχιστοποιώντας τον ανταγωνισμό.

Η αγροδασοκομία μπορεί επίσης να αναφέρεται σε συγκεκριμένες δασοκομικές πρακτικές που συμπληρώνουν τις γεωργικές δραστηριότητες, όπως η βελτίωση της γονιμότητας του εδάφους, η μείωση της διάβρωσης του εδάφους, η βελτίωση της διαχείρισης της λεκάνης απορροής ή η παροχή σκιάς και τροφής στο ζωικό κεφάλαιο ⁽²⁸⁾.

Η αιτιολογική σκέψη 37 υπενθυμίζει ότι οι ορισμοί του FAO δεν θεωρούν τα αγροδασικά συστήματα δάση, αλλά ότι τελούν υπό γεωργική χρήση και ότι περιλαμβάνουν διάφορες περιπτώσεις, όπως οι καλλιέργειες υπό δενδροκάλυψη, καθώς και τα γεωργοδασοκομικά, δασολιβαδικά και αγροδασολιβαδικά συστήματα.

⁽²⁷⁾ Οργανισμός Επισιτισμού και Γεωργίας των Ηνωμένων Εθνών (FAO) 2003. Multilingual Thesaurus on Land Tenure. Κεφάλαιο 7. Γη σε γεωργικό, κτηνοτροφικό και δασικό πλαίσιο.

⁽²⁸⁾ FAO World Programme For The Census Of Agriculture 2020 (Παγκόσμιο πρόγραμμα του FAO για την απογραφή της γεωργίας 2020), τόμος 1, σ. 123, σημεία 8.13.12 και 8.13.13.

Δεδομένου ότι ο ορισμός του «δάσους» στο άρθρο 2 σημείο 4) του EUDR εξαιρεί τη γη που τελεί κυρίως υπό «γεωργική χρήση», μπορεί να συναχθεί ότι, εάν μια έκταση χρησιμοποιείται κυρίως στο πλαίσιο «αγροδασικών συστημάτων» για τους σκοπούς που ορίζονται στην αιτιολογική σκέψη 37, δεν μπορεί να θεωρηθεί «δάσος». Στην περίπτωση αυτή και για τους σκοπούς του κανονισμού, η εν λόγω έκταση πρέπει να θεωρείται ότι τελεί υπό «γεωργική χρήση». Όσον αφορά τις παρεπόμενες γεωργικές δραστηριότητες, συμπεριλαμβανομένων των αγροδασικών δραστηριοτήτων στο πλαίσιο της αποκατάστασης, βλ. τμήμα 2.

5. Αποσαφήνιση της χρήσης γης σε περίπτωση πολλαπλών τύπων χρήσης γης στην ίδια έκταση και χρήση κτηματολογίων και κτηματολογικών χαρτών

Σε περίπτωση που ένα γεωτεμάχιο περιλαμβάνει έκταση που εμπίπτει στον ορισμό του «δάσους» και έκταση που είναι για «γεωργική χρήση», οι δύο εκτάσεις πρέπει να ξετάζονται χωριστά. Η έκταση που πληροί τα κριτήρια του ορισμού του «δάσους» εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού, ενώ η έκταση που πληροί τα κριτήρια της «γεωργικής χρήσης» δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού όσον αφορά τη μετατροπή.

Δεν έχει σημασία αν το τμήμα του γεωτεμαχίου που χρησιμοποιείται για γεωργικούς σκοπούς είναι μεγαλύτερο από το τμήμα του γεωτεμαχίου που θεωρείται δάσος σύμφωνα με τον ορισμό. Για παράδειγμα, αν σε ιδιοκτησία 10 εκταρίων τα 2 εκτάρια μπορούν να θεωρηθούν δασική έκταση βάσει αντικειμενικών κριτηρίων και τα 8 εκτάρια καλλιεργούνται για γεωργική χρήση, τότε τα 2 εκτάρια δάσους ταξινομούνται ως δάσος, ανεξάρτητα από το γεγονός ότι αποτελούν μόνο το 20 % της συνολικής έκτασης.

Κατά την αξιολόγηση του κατά πόσον ένα συγκεκριμένο γεωτεμάχιο συνιστά δάσος, οι πραγματικές ιδιότητες του δάσους θα πρέπει να υπερισχύουν του χαρακτηρισμού που του έχει δοθεί στα κτηματολόγια και στους κτηματολογικούς χάρτες. Για να αποδειχθεί η γεωργική χρήση στο παρελθόν, τα κτηματολόγια και οι κτηματολογικοί χάρτες μπορούν να αποτελέσουν επικουρικά στοιχεία για τη συμπλήρωση των δορυφορικών δεδομένων. Επιπλέον, τα σχέδια διαχείρισης δασών και τα μητρώα χαρακτηρισμένων δασικών εκτάσεων μπορεί να είναι χρήσιμα για τον προσδιορισμό του κατά πόσον η έκταση είναι δάσος χωρίς τρέχουσα δενδροκάλυψη, ιδίως στην περίπτωση που η έκταση δεν διαθέτει προσωρινά δενδροκάλυψη λόγω πρακτικών διαχείρισης δασών, λόγω φυσικής καταστροφής ή επειδή βρίσκεται κατά τα πρώτα έτη δάσωσης. Το παρατηρητήριο της ΕΕ ⁽²⁹⁾ που παρέχεται από την Επιτροπή αποτελεί ένα ελεύθερο προς χρήση εργαλείο από όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη για τον καθορισμό της παγκόσμιας δασικής κάλυψης του 2020. Ωστόσο, το παρατηρητήριο δεν είναι αποκλειστικό, δεν είναι υποχρεωτικό και δεν διαθέτει νομική αξία. Τα ενδιαφερόμενα μέρη του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα μπορούν να χρησιμοποιούν όποιους χάρτες κρίνουν κατάλληλους για τους σκοπούς της δέουσας επιμέλειας ή των ελέγχων τους.

⁽²⁹⁾ <https://forest-observatory.ec.europa.eu/forest/gfc2020>.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΠΩΣ ΕΦΑΡΜΟΖΟΝΤΑΙ ΣΤΗΝ ΠΡΑΞΗ ΟΙ ΕΡΜΗΝΕΙΕΣ ΤΗΣ «ΔΙΑΘΕΣΗΣ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ», ΤΗΣ «ΔΙΑΘΕΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ» ΚΑΙ ΤΗΣ «ΕΞΑΓΩΓΗΣ»;

Στα ακόλουθα σενάρια περιγράφονται περιπτώσεις στις οποίες ένα φυσικό ή νομικό πρόσωπο θεωρείται φορέας εκμετάλλευσης βάσει του EUDR.

(Εκτός αν ορίζεται διαφορετικά, οι φορείς εκμετάλλευσης σε όλα τα κατωτέρω σενάρια είναι υπεύθυνοι για την άσκηση δέουσας επιμέλειας όσον αφορά τα σχετικά παράγωγα προϊόντα / βασικά προϊόντα και για την υποβολή δήλωσης δέουσας επιμέλειας στο σύστημα πληροφοριών του EUDR ή για την ανάθεση σε εξουσιοδοτημένο αντιπρόσωπο, όπως αναφέρεται στο άρθρο 6, της υποβολής της δήλωσης δέουσας επιμέλειας για λογαριασμό τους)

(Σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 3, η υποβολή δήλωσης δέουσας επιμέλειας συνεπάγεται ότι ο φορέας εκμετάλλευσης ή ο έμπορος που δεν είναι ΜΜΕ έχει συμμορφωθεί με τις υποχρεώσεις που ορίζονται στις εφαρμοστέες διατάξεις του EUDR και αναλαμβάνει την ευθύνη για το συμπέρασμα ότι τα προϊόντα είναι μηδενικής αποψίλωσης και έχουν παραχθεί σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία της χώρας παραγωγής, σύμφωνα με το άρθρο 3)

Σενάριο 1 — Μεταποίηση προϊόντων

Ο εγκατεστημένος στην ΕΕ κατασκευαστής Α (φορέας εκμετάλλευσης που δεν είναι ΜΜΕ) είναι εταιρεία που αγοράζει φοινικέλαιο (ΕΣ 1511) από τρίτη χώρα και το εισάγει στην ΕΕ, όπου το χρησιμοποιεί για την παραγωγή βιομηχανικών λιπαρών αλκοολών (ΕΣ 3823 70). Στη συνέχεια, πωλεί τις βιομηχανικές λιπαρές αλκοόλες στον κατασκευαστή Β σε άλλο κράτος μέλος της ΕΕ.

- Ο κατασκευαστής Α είναι φορέας εκμετάλλευσης κατά την εισαγωγή του φοινικέλαιου στην ΕΕ (δηλαδή υποβάλλει διασάφηση υπαγωγής στο τελωνειακό καθεστώς «θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία»), καθώς το φοινικέλαιο είναι σχετικό παράγωγο προϊόν που καλύπτεται από το παράρτημα Ι του EUDR. Αυτό σημαίνει ότι ο κατασκευαστής Α πρέπει να ασκεί δέουσα επιμέλεια όσον αφορά το φοινικέλαιο, να υποβάλλει δήλωση δέουσας επιμέλειας στο σύστημα πληροφοριών και να συμπεριλαμβάνει τον αριθμό αναφοράς της δήλωσης δέουσας επιμέλειας στην τελωνειακή διασάφηση για θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία.
- Ο κατασκευαστής Α είναι επίσης φορέας εκμετάλλευσης κατά τη διάθεση των βιομηχανικών λιπαρών αλκοολών στην αγορά, καθώς οι βιομηχανικές λιπαρές αλκοόλες είναι σχετικά παράγωγα προϊόντα που καλύπτονται από το παράρτημα Ι του EUDR. Αυτό σημαίνει ότι ο κατασκευαστής Α πρέπει να υποβάλλει χωριστή δήλωση δέουσας επιμέλειας για τις βιομηχανικές λιπαρές αλκοόλες πριν από τη διάθεσή τους στην αγορά, στην οποία μπορεί να παραπέμψει στον αριθμό αναφοράς προηγούμενης δήλωσης δέουσας επιμέλειας σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 9.

Σενάριο 2 — Υλικά συσκευασίας**Σενάριο 2α**

Ο εγκατεστημένος στην ΕΕ κατασκευαστής Γ (φορέας εκμετάλλευσης που είναι ΜΜΕ) εισάγει επιχρισμένο χαρτί κραφτ (ΕΣ 4810) από τον παραγωγό Β που είναι εγκατεστημένος σε τρίτη χώρα και το χρησιμοποιεί για τη συσκευασία άλλων προϊόντων που στη συνέχεια πωλούνται στην αγορά της Ένωσης.

- Ο κατασκευαστής Γ είναι φορέας εκμετάλλευσης κατά την εισαγωγή του χαρτιού κραφτ στην ΕΕ (δηλαδή υποβάλλει διασάφηση υπαγωγής στο τελωνειακό καθεστώς «θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία»), δεδομένου ότι το χαρτί κραφτ είναι σχετικό παράγωγο προϊόν που καλύπτεται από το παράρτημα Ι του EUDR. Παρόλο που χρησιμοποιείται ως συσκευασία, το χαρτί κραφτ εισάγεται ως αυτοτελές προϊόν (συγκρίνετε με το σενάριο 2β) και, ως εκ τούτου, υπόκειται σε δέουσα επιμέλεια. Ο κατασκευαστής Γ πρέπει να υποβάλλει δήλωση δέουσας επιμέλειας στο σύστημα πληροφοριών και να συμπεριλαμβάνει τον αριθμό αναφοράς της δήλωσης δέουσας επιμέλειας στην τελωνειακή διασάφηση για θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία.
- Ο κατασκευαστής Γ δεν υποχρεούται να ασκεί δέουσα επιμέλεια ούτε να υποβάλλει δήλωση δέουσας επιμέλειας για το χαρτί κραφτ όταν χρησιμοποιείται για τη συσκευασία άλλων προϊόντων, καθώς δεν πωλείται ως αυτοτελές προϊόν αλλά ως υλικό συσκευασίας (του είδους που συνήθως χρησιμοποιείται για τη συσκευασία αυτών των προϊόντων και δεν προσδίδει στο προϊόν τον ουσιαστικό χαρακτήρα του) και, ως εκ τούτου, δεν ρυθμίζεται ως σχετικό παράγωγο προϊόν στο πλαίσιο του EUDR.

Σενάριο 2β

Η εγκατεστημένη στην ΕΕ εταιρεία Δ (φορέας εκμετάλλευσης που είναι ΜΜΕ) εισάγει ξύλινα πλαίσια (ΕΣ 4414) από τρίτη χώρα και τα πωλεί στον εγκατεστημένο στην ΕΕ έμπορο λιανικής πώλησης Ε. Τα πλαίσια συσκευάζονται σε χαρτόνι.

- Η εταιρεία Δ είναι φορέας εκμετάλλευσης κατά την εισαγωγή των ξύλινων πλαισίων στην ΕΕ (δηλαδή υποβάλλει διασάφηση υπαγωγής στο τελωνειακό καθεστώς «θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία»), δεδομένου ότι τα ξύλινα πλαίσια αποτελούν σχετικό παράγωγο προϊόν που καλύπτεται από το παράρτημα Ι του EUDR. Αυτό σημαίνει ότι η εταιρεία Δ πρέπει να ασκεί δέουσα επιμέλεια όσον αφορά τα ξύλινα πλαίσια, να υποβάλλει δήλωση δέουσας επιμέλειας στο σύστημα πληροφοριών και να συμπεριλαμβάνει τον αριθμό αναφοράς της δήλωσης δέουσας επιμέλειας στην τελωνειακή διασάφηση για θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία.
- Η εταιρεία Δ δεν υποχρεούται να ασκεί δέουσα επιμέλεια ούτε να υποβάλλει δήλωση δέουσας επιμέλειας για τη συσκευασία από χαρτόνι, καθώς αυτή δεν εισάγεται ως αυτοτελές προϊόν αλλά ως υλικό συσκευασίας (του είδους που συνήθως χρησιμοποιείται για τη συσκευασία αυτών των προϊόντων και δεν προσδίδει στο προϊόν τον ουσιώδη χαρακτήρα του) και, ως εκ τούτου, δεν ρυθμίζεται ως σχετικό παράγωγο προϊόν στο πλαίσιο του EUDR.

Σενάριο 3 — Μεταβιβάσεις κυριότητας**Σενάριο 3α**

Ο εγκατεστημένος στην ΕΕ κατασκευαστής ΣΤ (φορέας εκμετάλλευσης που δεν είναι ΜΜΕ) αγοράζει ακατέργαστα δέρματα βοοειδών (ΕΣ ex 4101) από τον προμηθευτή Η, ο οποίος είναι εγκατεστημένος εκτός της ΕΕ. Βάσει της σύμβασης, η κυριότητα μεταβιβάζεται αμέσως στον κατασκευαστή ΣΤ, ενώ τα δέρματα εξακολουθούν να βρίσκονται εκτός της ΕΕ και ο κατασκευαστής ΣΤ τα εισάγει στην ΕΕ. Μετά την εισαγωγή στην ΕΕ, ο κατασκευαστής ΣΤ επεξεργάζεται τα δέρματα σε δεψασμένα δέρματα (ΕΣ ex 4104) και τα πωλεί στον εγκατεστημένο στην ΕΕ έμπορο λιανικής πώλησης Θ που δεν είναι ΜΜΕ (στο εξής: έμπορος Θ).

- Ο κατασκευαστής ΣΤ είναι φορέας εκμετάλλευσης κατά την εισαγωγή ακατέργαστων δερμάτων βοοειδών στην ΕΕ (δηλαδή υποβάλλει διασάφηση υπαγωγής στο τελωνειακό καθεστώς «θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία»), δεδομένου ότι τα ακατέργαστα δέρματα βοοειδών είναι σχετικό παράγωγο προϊόν που καλύπτεται από το παράρτημα Ι του EUDR. Αυτό σημαίνει ότι ο κατασκευαστής ΣΤ πρέπει να ασκεί δέουσα επιμέλεια όσον αφορά τα ακατέργαστα δέρματα, να υποβάλλει δήλωση δέουσας επιμέλειας στο σύστημα πληροφοριών και να συμπεριλαμβάνει τον αριθμό αναφοράς της δήλωσης δέουσας επιμέλειας στην τελωνειακή διασάφηση για θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία. Στο πλαίσιο της δέουσας επιμέλειας που ασκεί για τα ακατέργαστα δέρματα, ο κατασκευαστής ΣΤ πρέπει να περιλαμβάνει πληροφορίες γεωντοπισμού που αναφέρονται σε όλες τις εγκαταστάσεις στις οποίες εκτράφηκαν τα βοοειδή (σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 1 στοιχείο δ)). Σύμφωνα με την αιτιολογική σκέψη 39, ο κατασκευαστής ΣΤ καθορίζει αν τα βοοειδή που χρησιμοποιήθηκαν για την παραγωγή των εν λόγω δερμάτων τράφηκαν με άλλο σχετικό παράγωγο προϊόν και, εάν ναι, ασκεί επίσης την απαιτούμενη δέουσα επιμέλεια για τις ζωτροφές.
- Ο κατασκευαστής ΣΤ είναι επίσης φορέας εκμετάλλευσης κατά τη διάθεση των δεψασμένων δερμάτων στην αγορά, καθώς τα δεψασμένα δέρματα είναι σχετικά παράγωγα προϊόντα που καλύπτονται από το παράρτημα Ι του EUDR. Αυτό σημαίνει ότι ο κατασκευαστής ΣΤ πρέπει να υποβάλλει χωριστή δήλωση δέουσας επιμέλειας για τα εν λόγω προϊόντα πριν από την πώλησή τους στον έμπορο Θ. Ο κατασκευαστής ΣΤ μπορεί να παραπέμψει στην υφιστάμενη δήλωση δέουσας επιμέλειας σχετικά με τα ακατέργαστα δέρματα που είχε διαθέσει προηγουμένως στην αγορά κατά την εισαγωγή στην ΕΕ.
- Ως έμπορος που δεν είναι ΜΜΕ, ο έμπορος Θ αναλαμβάνει τις ίδιες υποχρεώσεις δέουσας επιμέλειας με αυτές του φορέα εκμετάλλευσης. Αφού βεβαιωθεί ότι έχει ασκηθεί δέουσα επιμέλεια όσον αφορά τα ακατέργαστα δέρματα βοοειδών, ο έμπορος Θ πρέπει να υποβάλλει χωριστή δήλωση δέουσας επιμέλειας για τα δεψασμένα δέρματα που αγόρασε από τον κατασκευαστή ΣΤ πριν τα πωλήσει σε καταναλωτές ή άλλους παράγοντες που βρίσκονται σε μεταγενέστερα στάδια της αλυσίδας εφοδιασμού (δηλαδή να τα καταστήσει διαθέσιμα στην αγορά της Ένωσης). Η δήλωση δέουσας επιμέλειας του εμπόρου Θ μπορεί να παραπέμψει στην υφιστάμενη δήλωση δέουσας επιμέλειας του κατασκευαστή ΣΤ για τα δεψασμένα δέρματα σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 9.

(Σ' αυτό το σενάριο, η κυριότητα μεταβιβάζεται από πρόσωπο τρίτης χώρας σε πρόσωπο της ΕΕ πριν από τη φυσική είσοδο του προϊόντος στην ΕΕ)

Σενάριο 3β

Ο εγκατεστημένος στην ΕΕ κατασκευαστής ΣΤ (φορέας εκμετάλλευσης που δεν είναι ΜΜΕ) αγοράζει δεψασμένα δέρματα βοοειδών (ΕΣ ex 4104) διαδικτυακά από τον προμηθευτή Η, ο οποίος είναι εγκατεστημένος εκτός της ΕΕ. Βάσει της σύμβασης, η κυριότητα μεταβιβάζεται στον κατασκευαστή ΣΤ μόνο όταν τα δέρματα παραδίδονται στο εργοστάσιό του στην ΕΕ. Ο ναυτιλιακός πράκτορας Ζ εισάγει τα δέρματα στην ΕΕ για λογαριασμό του προμηθευτή Η και τα παραδίδει στο εργοστάσιο του κατασκευαστή ΣΤ.

- Ο προμηθευτής Η είναι φορέας εκμετάλλευσης κατά την εισαγωγή δεψασμένων δερμάτων βοοειδών στην ΕΕ (δηλαδή υποβάλλει διασάφηση υπαγωγής στο τελωνειακό καθεστώς «θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία»), δεδομένου ότι πρόκειται για σχετικό παράγωγο προϊόν που καλύπτεται από το παράρτημα Ι του EUDR. Αυτό σημαίνει ότι ο προμηθευτής Η πρέπει να ασκεί δέουσα επιμέλεια όσον αφορά τα δέρματα βοοειδών, να υποβάλλει δήλωση δέουσας επιμέλειας στο σύστημα πληροφοριών και να συμπεριλαμβάνει τον αριθμό αναφοράς της δήλωσης δέουσας επιμέλειας στην τελωνειακή διασάφηση για θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία [ή να δίνει εντολή στον ναυτιλιακό πράκτορα Ζ ως εξουσιοδοτημένο αντιπρόσωπο σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 1 για την υποβολή της]. Στο πλαίσιο της δέουσας επιμέλειας που ασκεί για τα δέρματα, ο προμηθευτής Η πρέπει να περιλαμβάνει πληροφορίες γεωτοπισμού σχετικά με όλες τις εγκαταστάσεις στις οποίες εκτράφηκαν τα βοοειδή [σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 1 στοιχείο δ)]. Σύμφωνα με την αιτιολογική σκέψη 39, ο προμηθευτής Η καθορίζει αν τα βοοειδή που χρησιμοποιήθηκαν για την παραγωγή των εν λόγω δερμάτων τράφηκαν με άλλο σχετικό παράγωγο προϊόν και, εάν ναι, ασκεί επίσης την απαιτούμενη δέουσα επιμέλεια για τις ζωτροφές.
- Ο κατασκευαστής ΣΤ είναι το πρώτο φυσικό ή νομικό πρόσωπο που καθιστά τα σχετικά παράγωγα προϊόντα διαθέσιμα στην αγορά της Ένωσης και θεωρείται επίσης φορέας εκμετάλλευσης σύμφωνα με το άρθρο 7, δηλαδή, αν και στην πραγματικότητα δεν είναι φορέας εκμετάλλευσης σύμφωνα με τον ορισμό του άρθρου 2 σημείο 15), το άρθρο 7 ορίζει ότι υπόκειται στις ίδιες υποχρεώσεις με αυτές του φορέα εκμετάλλευσης. Ως εκ τούτου, ο κατασκευαστής ΣΤ πρέπει να ασκεί δέουσα επιμέλεια και να υποβάλλει χωριστή δήλωση δέουσας επιμέλειας στο σύστημα πληροφοριών πριν πωλήσει τα σχετικά παράγωγα προϊόντα σε καταναλωτές ή άλλους παράγοντες που βρίσκονται σε μεταγενέστερα στάδια της αλυσίδας εφοδιασμού, στην οποία δήλωση μπορεί να παραπέμπει στη δήλωση δέουσας επιμέλειας του προμηθευτή Η σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 9.

(Σ' αυτό το σενάριο, η κυριότητα μεταβιβάζεται από πρόσωπο τρίτης χώρας σε πρόσωπο της ΕΕ μόνο μετά τη φυσική είσοδο του προϊόντος στην ΕΕ)

Σενάριο 4 — Διαφορά μεταξύ διάθεσης και διαθεσιμότητας στην αγορά

(Τα σενάρια 4α, 4β, 4γ και 4δ καταδεικνύουν τη διαφορά μεταξύ της διάθεσης και της διαθεσιμότητας στην αγορά της Ένωσης και επεξηγούν ορισμένες από τις περιστάσεις υπό τις οποίες μια επιχείρηση μεταγενέστερου σταδίου μπορεί να είναι φορέας εκμετάλλευσης)

Σενάριο 4α

Ο εγκατεστημένος στην ΕΕ έμπορος χονδρικής πώλησης Ι (φορέας εκμετάλλευσης ΜΜΕ) εισάγει σκόνη κακάου (ΕΣ 1805) από παραγωγό τρίτης χώρας (εκτός ΕΕ) και την πωλεί στον εγκατεστημένο στην ΕΕ έμπορο λιανικής πώλησης ΙΑ που δεν είναι ΜΜΕ. Ο έμπορος λιανικής πώλησης ΙΑ εισάγει πρόσθετη σκόνη κακάου από τρίτη χώρα (παραγωγό εκτός ΕΕ) και την αναμειγνύει με τη σκόνη κακάου που αγοράζει από τον έμπορο χονδρικής πώλησης Ι, για πώληση σε τελικούς καταναλωτές εντός της ΕΕ (συγκρίνετε με τα σενάρια 4β, 4γ, 4δ).

- Ο έμπορος χονδρικής πώλησης Ι είναι φορέας εκμετάλλευσης κατά την εισαγωγή της σκόνης κακάου στην ΕΕ (δηλαδή υποβάλλει διασάφηση υπαγωγής στο τελωνειακό καθεστώς «θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία») (διάθεση στην αγορά), δεδομένου ότι η σκόνη κακάου είναι σχετικό παράγωγο προϊόν που καλύπτεται από το παράρτημα Ι του EUDR. Αυτό σημαίνει ότι ο έμπορος χονδρικής πώλησης Ι πρέπει να ασκεί δέουσα επιμέλεια όσον αφορά τη σκόνη κακάου, να υποβάλλει δήλωση δέουσας επιμέλειας στο σύστημα πληροφοριών και να συμπεριλαμβάνει τον αριθμό αναφοράς της δήλωσης δέουσας επιμέλειας στην τελωνειακή διασάφηση για θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία.
- Για τη σκόνη κακάου που αγοράζεται από τον έμπορο χονδρικής πώλησης Ι, ο έμπορος λιανικής πώλησης ΙΑ ενεργεί ως έμπορος επειδή η εν λόγω σκόνη κακάου έχει ήδη διατεθεί στην αγορά της Ένωσης. Ως έμπορος που δεν είναι ΜΜΕ, ο έμπορος λιανικής πώλησης ΙΑ αναλαμβάνει τις ίδιες υποχρεώσεις δέουσας επιμέλειας με τον φορέα εκμετάλλευσης και υποχρεούται να υποβάλλει δήλωση δέουσας επιμέλειας για τη σκόνη κακάου που αγοράζει από τον έμπορο χονδρικής πώλησης Ι πριν από την πώλησή της (διαθεσιμότητα). Ο έμπορος λιανικής πώλησης ΙΑ μπορεί να παραπέμπει στην υφιστάμενη δήλωση δέουσας επιμέλειας του εμπόρου χονδρικής πώλησης Ι για τη σκόνη κακάου, αφού επιβεβαιώσει ότι έχει ασκηθεί σωστά η δέουσα επιμέλεια σύμφωνα με τις απαιτήσεις του EUDR βάσει του άρθρου 4 παράγραφος 9, αλλά ο έμπορος λιανικής πώλησης ΙΑ διατηρεί την ευθύνη για τη συμμόρφωση.
- Ο έμπορος λιανικής πώλησης ΙΑ είναι φορέας εκμετάλλευσης για την πρόσθετη σκόνη κακάου που εισάγει απευθείας στην ΕΕ (δηλαδή υποβάλλει διασάφηση υπαγωγής στο τελωνειακό καθεστώς «θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία»), δεδομένου ότι η σκόνη κακάου είναι σχετικό παράγωγο προϊόν που καλύπτεται από το παράρτημα Ι του EUDR και ο έμπορος ΙΑ διαθέτει για πρώτη φορά την πρόσθετη σκόνη κακάου στην αγορά. Αυτό σημαίνει ότι ο έμπορος λιανικής πώλησης ΙΑ πρέπει να ασκεί δέουσα επιμέλεια όσον αφορά την πρόσθετη σκόνη κακάου, να υποβάλλει δήλωση δέουσας επιμέλειας στο σύστημα πληροφοριών και να συμπεριλαμβάνει τον αριθμό αναφοράς της δήλωσης δέουσας επιμέλειας στην τελωνειακή διασάφηση για θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία.

Σενάριο 4β

Ο εγκατεστημένος στην ΕΕ έμπορος χονδρικής πώλησης Ι (φορέας εκμετάλλευσης ΜΜΕ) εισάγει σκόνη κακάου (ΕΣ 1805) από παραγωγό τρίτης χώρας (εκτός ΕΕ) και την πωλεί στον εγκατεστημένο στην ΕΕ έμπορο λιανικής πώλησης ΙΑ (έμπορος που δεν είναι ΜΜΕ). Ο έμπορος λιανικής πώλησης ΙΑ μεταπωλεί τη σκόνη κακάου εντός της ΕΕ.

- Ο έμπορος χονδρικής πώλησης Ι είναι φορέας εκμετάλλευσης κατά την εισαγωγή της σκόνης κακάου στην ΕΕ (δηλαδή υποβάλλει διασάφηση υπαγωγής στο τελωνειακό καθεστώς «θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία»), δεδομένου ότι η σκόνη κακάου είναι σχετικό παράγωγο προϊόν που καλύπτεται από το παράρτημα Ι του EUDR. Αυτό σημαίνει ότι ο έμπορος χονδρικής πώλησης Ι πρέπει να ασκεί δέουσα επιμέλεια όσον αφορά τη σκόνη κακάου, να υποβάλλει δήλωση δέουσας επιμέλειας στο σύστημα πληροφοριών και να συμπεριλαμβάνει τον αριθμό αναφοράς της δήλωσης δέουσας επιμέλειας στην τελωνειακή διασάφηση για θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία.
- Δεδομένου ότι η σκόνη κακάου έχει ήδη διατεθεί στην αγορά από τον έμπορο χονδρικής πώλησης Ι και υπό την προϋπόθεση ότι ο έμπορος λιανικής πώλησης ΙΑ δεν τη μεταποιεί ούτε τη συμπληρώνει πριν από τη μεταπώλησή της, ο έμπορος λιανικής πώλησης ΙΑ απλώς καθιστά διαθέσιμο ένα σχετικό παράγωγο προϊόν. Για τους σκοπούς της άσκησης δέουσας επιμέλειας και της υποβολής δηλώσεων δέουσας επιμέλειας σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφοι 2 και 9, ο έμπορος λιανικής πώλησης ΙΑ μπορεί να παραπέμπει στην υφιστάμενη δήλωση δέουσας επιμέλειας αφού επιβεβαιώσει ότι η δέουσα επιμέλεια έχει ασκηθεί σωστά από τον έμπορο χονδρικής πώλησης Ι σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 9, αλλά ο έμπορος λιανικής πώλησης ΙΑ διατηρεί την ευθύνη για τη συμμόρφωση.

Σενάριο 4γ

Ο εγκατεστημένος στην ΕΕ έμπορος χονδρικής πώλησης Ι (φορέας εκμετάλλευσης ΜΜΕ) εισάγει σογιέλαιο (ΕΣ 1507) από παραγωγό τρίτης χώρας (εκτός ΕΕ) και το πωλεί στον εγκατεστημένο στην ΕΕ έμπορο λιανικής πώλησης ΙΑ (έμπορος που είναι ΜΜΕ). Ο έμπορος λιανικής πώλησης ΙΑ μεταπωλεί το σογιέλαιο εντός της ΕΕ.

- Ο έμπορος χονδρικής πώλησης Ι είναι φορέας εκμετάλλευσης κατά την εισαγωγή του σογιέλαιου στην ΕΕ (δηλαδή υποβάλλει διασάφηση υπαγωγής στο τελωνειακό καθεστώς «θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία»), δεδομένου ότι το σογιέλαιο είναι σχετικό παράγωγο προϊόν που καλύπτεται από το παράρτημα Ι του EUDR. Αυτό σημαίνει ότι ο έμπορος χονδρικής πώλησης Ι πρέπει να ασκεί δέουσα επιμέλεια όσον αφορά το σογιέλαιο, να υποβάλλει δήλωση δέουσας επιμέλειας στο σύστημα πληροφοριών και να συμπεριλαμβάνει τον αριθμό αναφοράς της δήλωσης δέουσας επιμέλειας στην τελωνειακή διασάφηση για θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία.
- Δεδομένου ότι το σογιέλαιο έχει ήδη διατεθεί στην αγορά από τον έμπορο χονδρικής πώλησης Ι και υπό την προϋπόθεση ότι ο έμπορος λιανικής πώλησης ΙΑ δεν το μεταποιεί ούτε το συμπληρώνει πριν από τη μεταπώλησή του, ο έμπορος λιανικής πώλησης ΙΑ απλώς καθιστά διαθέσιμο ένα σχετικό παράγωγο προϊόν. Δεδομένου ότι ο έμπορος λιανικής πώλησης ΙΑ είναι ΜΜΕ, δεν έχει τις ίδιες υποχρεώσεις δέουσας επιμέλειας με τον φορέα εκμετάλλευσης. Ως εκ τούτου, ο έμπορος λιανικής πώλησης ΙΑ πρέπει να συλλέγει και να τηρεί τις πληροφορίες που απαιτούνται βάσει του άρθρου 5 του EUDR, αλλά δεν υποχρεούται να υποβάλλει δήλωση δέουσας επιμέλειας για το σογιέλαιο πριν από τη μεταπώλησή του σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 2.

Σενάριο 4δ

Ο εγκατεστημένος στην ΕΕ έμπορος χονδρικής πώλησης Ι (φορέας εκμετάλλευσης που είναι ΜΜΕ) εισάγει κόκκους κακάου (ΕΣ 1801) από παραγωγό τρίτης χώρας (εκτός ΕΕ) και τους πωλεί στον εγκατεστημένο στην ΕΕ κατασκευαστή ΙΑ (φορέας εκμετάλλευσης που δεν είναι ΜΜΕ). Ο κατασκευαστής ΙΑ χρησιμοποιεί τους κόκκους κακάου για την παραγωγή πλακών σοκολάτας (ΕΣ 1806), τις οποίες πωλεί εντός της ΕΕ.

- Ο έμπορος χονδρικής πώλησης Ι είναι φορέας εκμετάλλευσης κατά την εισαγωγή των κόκκων κακάου στην ΕΕ (δηλαδή υποβάλλει διασάφηση υπαγωγής στο τελωνειακό καθεστώς «θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία»), δεδομένου ότι οι κόκκοι κακάου είναι σχετικό παράγωγο προϊόν που καλύπτεται από το παράρτημα Ι του EUDR. Αυτό σημαίνει ότι ο έμπορος χονδρικής πώλησης Ι πρέπει να ασκεί δέουσα επιμέλεια όσον αφορά τους κόκκους κακάου, να υποβάλλει δήλωση δέουσας επιμέλειας στο σύστημα πληροφοριών και να συμπεριλαμβάνει τον αριθμό αναφοράς της δήλωσης δέουσας επιμέλειας στην τελωνειακή διασάφηση για θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία.
- Ο κατασκευαστής ΙΑ καθίσταται φορέας εκμετάλλευσης κατά την πώληση των πλακών σοκολάτας, επειδή οι πλάκες σοκολάτας αποτελούν σχετικό παράγωγο προϊόν που περιλαμβάνεται στο παράρτημα Ι του EUDR και διατίθενται στην αγορά (καθίστανται διαθέσιμες για πρώτη φορά). Για τους σκοπούς της άσκησης δέουσας επιμέλειας και της υποβολής δηλώσεων δέουσας επιμέλειας σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφοι 2 και 9, ο έμπορος λιανικής πώλησης ΙΑ μπορεί να παραπέμπει στην υφιστάμενη δήλωση δέουσας επιμέλειας αφού επιβεβαιώσει ότι η δέουσα επιμέλεια έχει ασκηθεί σωστά από τον έμπορο χονδρικής πώλησης Ι σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 9, αλλά ο έμπορος λιανικής πώλησης ΙΑ διατηρεί την ευθύνη για τη συμμόρφωση.

Σενάριο 5 — Χρήση της υφιστάμενης δήλωσης δέουσας επιμέλειας για παραπομπή

Η εγκατεστημένη στην ΕΕ εταιρεία IB (φορέας εκμετάλλευσης που δεν είναι ΜΜΕ) αγοράζει κατεψυγμένο κρέας βοοειδών (ΕΣ ex 0202) από τον εγκατεστημένο στην ΕΕ κτηνοτρόφο ΙΓ (φορέας εκμετάλλευσης που είναι ΜΜΕ) που παρήγαγε τα βοοειδή εντός της ΕΕ. Ο κτηνοτρόφος ΙΓ αγόρασε τη ζωοτροφή των βοοειδών από τον έμπορο λιανικής πώλησης ΚΓ (φορέας εκμετάλλευσης που είναι ΜΜΕ) ο οποίος έχει ασκήσει δέουσα επιμέλεια. Η εταιρεία IB εξάγει στη συνέχεια το κατεψυγμένο κρέας βοοειδών (ΕΣ ex 0202) σε τρίτη χώρα. Το κρέας δεν έχει μεταποιηθεί ή αναμειχθεί με άλλα σχετικά παράγωγα προϊόντα.

- Ο κτηνοτρόφος ΙΓ είναι φορέας εκμετάλλευσης κατά την πώληση του κατεψυγμένου κρέατος βοοειδών στην εταιρεία IB και οφείλει να ασκεί δέουσα επιμέλεια και να υποβάλλει δήλωση δέουσας επιμέλειας στο σύστημα πληροφοριών για το κρέας βοοειδών πριν από την πώληση. Στο πλαίσιο της δέουσας επιμέλειας που ασκεί για το κρέας βοοειδών, ο κτηνοτρόφος ΙΓ πρέπει να περιλαμβάνει πληροφορίες γεωντοπισμού σχετικά με όλες τις εγκαταστάσεις στις οποίες εκτράφηκαν τα βοοειδή [σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 1 στοιχείο δ)]. Σύμφωνα με την αιτιολογική σκέψη 39, ο κτηνοτρόφος ΙΓ καθορίζει αν τα βοοειδή τράφηκαν με άλλο σχετικό παράγωγο προϊόν και, εάν ναι, θα πρέπει να χρησιμοποιεί ως αποδεικτικά στοιχεία τα σχετικά τιμολόγια, τους αριθμούς αναφοράς των σχετικών δηλώσεων δέουσας επιμέλειας ή κάθε άλλο σχετικό δικαιολογητικό που έχει λάβει από τον έμπορο λιανικής πώλησης ΚΓ από το οποίο προκύπτει ότι οι ζωοτροφές είναι μηδενικής αποψίλωσης.
- Η εταιρεία IB είναι φορέας εκμετάλλευσης κατά την εξαγωγή του κρέατος από την ΕΕ (δηλαδή υποβάλλει διασάφηση υπαγωγής στο τελωνειακό καθεστώς «εξαγωγή»). Ως εκ τούτου, η εταιρεία IB πρέπει να βεβαιώνεται ότι έχει ασκηθεί δέουσα επιμέλεια όσον αφορά το κρέας βοοειδών και να υποβάλλει χωριστή δήλωση δέουσας επιμέλειας, η οποία μπορεί να παραπέμπει στην προηγούμενη δήλωση δέουσας επιμέλειας που είχε υποβάλει ο κτηνοτρόφος ΙΓ σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 9. Εάν, αντί να εξάγει το κρέας σε τρίτη χώρα, η εταιρεία IB αποφασίσει να πωλήσει το κρέας εντός της ΕΕ, τότε η εταιρεία IB ενεργεί ως έμπορος, αλλά υπόκειται στις **ιδιες** υποχρεώσεις με αυτές που αναφέρονται ανωτέρω, καθώς οι έμποροι που δεν είναι ΜΜΕ θεωρούνται φορείς εκμετάλλευσης που δεν είναι ΜΜΕ σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 1.

Σενάριο 6 — Δέουσα επιμέλεια για φυσικά πρόσωπα / πολύ μικρές επιχειρήσεις

Ο εγκατεστημένος στην ΕΕ ιδιώτης ιδιοκτήτης δάσους ΙΔ (φορέας εκμετάλλευσης που είναι ΜΜΕ) συνάπτει σύμβαση με την εταιρεία ξυλείας ΙΕ (φορέας εκμετάλλευσης που δεν είναι ΜΜΕ) για την υλοτόμηση ορισμένων δένδρων. Η εταιρεία ΙΕ υλοτομεί τα δένδρα, αλλά οι κορμοί (ΕΣ 4403) εξακολουθούν να ανήκουν στον ιδιώτη ιδιοκτήτη δάσους ΙΔ. Μετά τη συλλογή των κορμών, ο ιδιώτης ιδιοκτήτης δάσους ΙΔ πωλεί τους υλοτομημένους κορμούς στην εταιρεία ξυλείας ΙΕ. Η εταιρεία ξυλείας ΙΕ αποστέλλει στη συνέχεια τους κορμούς στο πριονιστήριό της και τους διαθέτει στην αγορά ως πριστή ξυλεία (ΕΣ 4407).

- Ο ιδιοκτήτης δάσους ΙΔ είναι φορέας εκμετάλλευσης και πρέπει να ασκεί δέουσα επιμέλεια πριν από τη διάθεση των κορμών στην αγορά. Ωστόσο, επειδή ο ιδιοκτήτης δάσους ΙΔ είναι *φυσικό πρόσωπο / πολύ μικρή επιχείρηση*, έχει τη δυνατότητα να αναθέσει στον επόμενο φορέα εκμετάλλευσης ή έμπορο, σε μεταγενέστερα στάδια της αλυσίδας εφοδιασμού, που δεν είναι φυσικό πρόσωπο / πολύ μικρή επιχείρηση να ενεργεί ως εξουσιοδοτημένος αντιπρόσωπος και να υποβάλλει τη δήλωση δέουσας επιμέλειας για λογαριασμό του. Σε περίπτωση που ο ιδιοκτήτης δάσους ΙΔ επιλέξει να αναθέσει στην εταιρεία ΙΕ να υποβάλει τη δήλωση δέουσας επιμέλειας για λογαριασμό του, κοινοποιεί στην εταιρεία ΙΕ όλες τις πληροφορίες που είναι αναγκαίες για να επιβεβαιωθεί ότι έχει ασκηθεί δέουσα επιμέλεια και ότι έχει διαπιστωθεί μηδενικός ή μόνο αμελητέος κίνδυνος σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 3. Ο ιδιοκτήτης δάσους ΙΔ διατηρεί την ευθύνη για τη συμμόρφωση.
- Η εταιρεία ξυλείας ΙΕ είναι φορέας εκμετάλλευσης όταν διαθέτει στην αγορά πριστή ξυλεία ως σχετικό παράγωγο προϊόν ξυλείας που καλύπτεται από το παράρτημα Ι του EUDR, το οποίο παράγεται από κορμούς που έχουν υλοτομηθεί στο δάσος του ιδιοκτήτη δάσους ΙΔ. Αυτό σημαίνει ότι η εταιρεία ξυλείας ΙΕ πρέπει να βεβαιώνεται ότι έχει ασκηθεί δέουσα επιμέλεια όσον αφορά τους κορμούς και να υποβάλλει χωριστή δήλωση δέουσας επιμέλειας στο σύστημα πληροφοριών πριν από τη διάθεση στην αγορά της πριστής ξυλείας που παράγεται από το πριόνισμα των δένδρων του ιδιοκτήτη δάσους ΙΔ.

Σενάριο 7 — Ανάθεση σε τρίτους να ενεργήσουν ως εξουσιοδοτημένοι αντιπρόσωποι

Ο εγκατεστημένος στην ΕΕ έμπορος λιανικής πώλησης ΙΣΤ (φορέας εκμετάλλευσης που είναι ΜΜΕ) εισάγει επίσωτρα από καουτσούκ με πεπιεσμένο αέρα (ΕΣ ex 4011) από τρίτη χώρα (εκτός ΕΕ) και επιλέγει να αναθέσει στην εγκατεστημένη στην ΕΕ εταιρεία ΙΖ, ως εξουσιοδοτημένη αντιπρόσωπό του, να υποβάλει τη δήλωση δέουσας επιμέλειας ως πάροχος υπηρεσιών για τον έμπορο λιανικής πώλησης ΙΣΤ.

- Ο έμπορος λιανικής πώλησης ΙΣΤ είναι φορέας εκμετάλλευσης κατά την εισαγωγή των επισωτρών από καουτσούκ στην ΕΕ (δηλαδή υποβάλλει διασάφηση υπαγωγής στο τελωνειακό καθεστώς «θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία»), δεδομένου ότι τα επίσωτρα από καουτσούκ αποτελούν σχετικό παράγωγο προϊόν που καλύπτεται από το παράρτημα Ι του EUDR. Αυτό σημαίνει ότι ο έμπορος λιανικής πώλησης ΙΣΤ πρέπει να ασκεί δέουσα επιμέλεια όσον αφορά τα επίσωτρα από καουτσούκ, αλλά μπορεί επίσης να αναθέσει στην εταιρεία ΙΖ να υποβάλλει τη δήλωση δέουσας επιμέλειας για τα επίσωτρα για λογαριασμό του σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 1. Η εταιρεία ΙΖ δεν ενεργεί ως μέλος της αλυσίδας εφοδιασμού· ενεργεί μόνο ως πάροχος υπηρεσιών που υποβάλλει τη δήλωση δέουσας επιμέλειας στο σύστημα πληροφοριών για λογαριασμό του εμπόρου λιανικής πώλησης ΙΣΤ και, κατόπιν αιτήματος των αρμόδιων αρχών, παρέχει αντίγραφο της εντολής σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 2. Ο έμπορος λιανικής πώλησης ΙΣΤ διατηρεί την ευθύνη για τη συμμόρφωση των επισωτρών σύμφωνα με το άρθρο 3 του EUDR.

Σενάριο 8 — Κάλυψη προϊόντων

Ο εγκατεστημένος στην ΕΕ κατασκευαστής ΙΗ (φορέας εκμετάλλευσης ΜΜΕ) εισάγει στην ΕΕ φοινικέλαιο (ΕΣ 1511) από παραγωγούς τρίτων χωρών (εκτός ΕΕ) και το μεταποιεί εντός του εργοστασίου του σε σαπούνι (ΕΣ 3401) το οποίο πωλεί εντός της ΕΕ.

- Ο κατασκευαστής ΙΗ είναι φορέας εκμετάλλευσης κατά την εισαγωγή του φοινικέλαιου στην ΕΕ (δηλαδή υποβάλλει διασάφηση υπαγωγής στο τελωνιακό καθεστώς «θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία»), καθώς το φοινικέλαιο είναι σχετικό παράγωγο προϊόν που καλύπτεται από το παράρτημα Ι του EUDR. Αυτό σημαίνει ότι ο κατασκευαστής ΙΗ πρέπει να ασκεί δέουσα επιμέλεια, να υποβάλλει δήλωση δέουσας επιμέλειας στο σύστημα πληροφοριών και να συμπεριλαμβάνει τον αριθμό αναφοράς της δήλωσης δέουσας επιμέλειας στην τελωνιακή διασάφηση για θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία.
- Ωστόσο, κατά την πώληση του σαπουνιού, ο κατασκευαστής ΙΗ δεν υποχρεούται να ασκεί δέουσα επιμέλεια ούτε να υποβάλλει δήλωση δέουσας επιμέλειας για το φοινικέλαιο που περιέχεται στο σαπούνι, δεδομένου ότι το ίδιο το σαπούνι δεν αποτελεί σχετικό παράγωγο προϊόν που περιλαμβάνεται στο παράρτημα Ι του EUDR.

Σενάριο 9 — Διάθεση σχετικών παράγωγων προϊόντων στην αγορά από φορέα εκμετάλλευσης που είναι ΜΜΕ

Σενάριο 9α

Ο εγκατεστημένος στην ΕΕ έμπορος σόγιας ΙΘ (έμπορος που δεν είναι ΜΜΕ) αγοράζει κουκιά σόγιας (ΕΣ 1201) που είχαν ήδη διατεθεί στην αγορά από άλλη εταιρεία. Ο εγκατεστημένος στην ΕΕ έμπορος ΙΘ που δεν είναι ΜΜΕ πωλεί κουκιά σόγιας στην εγκατεστημένη στην ΕΕ εταιρεία Κ (φορέας εκμετάλλευσης που είναι ΜΜΕ). Η εταιρεία Κ παρασκευάζει αλεύρι από τα κουκιά σόγιας (ΕΣ 1208 10) και το πωλεί.

- Ο ΙΘ είναι έμπορος που δεν είναι ΜΜΕ κατά την πώληση (διαθεσιμότητα) των κουκιών σόγιας στην εταιρεία Κ, δεδομένου ότι τα κουκιά σόγιας αποτελούν σχετικό παράγωγο προϊόν που καλύπτεται από το παράρτημα Ι του EUDR. Αυτό σημαίνει ότι ο έμπορος ΙΘ πρέπει να βεβαιώνεται ότι έχει ασκηθεί δέουσα επιμέλεια όσον αφορά τα κουκιά σόγιας και να υποβάλλει νέα δήλωση δέουσας επιμέλειας στο σύστημα πληροφοριών στην οποία ο έμπορος ΙΘ μπορεί να αναφέρεται στην υπάρχουσα δήλωση δέουσας επιμέλειας που έχει υποβληθεί από τον προμηθευτή σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 9 πριν από την πώληση των κουκιών σόγιας στην εταιρεία Κ. Ο έμπορος ΙΘ διατηρεί την ευθύνη για τη συμμόρφωση.
- Η εταιρεία Κ είναι φορέας εκμετάλλευσης κατά τη διάθεση του αλευριού κουκιών σόγιας στην αγορά για την πώλησή του, καθώς έχει μεταποήσει τα κουκιά σόγιας σε νέο προϊόν (το αλεύρι κουκιών σόγιας), το οποίο αποτελεί σχετικό παράγωγο προϊόν με χωριστό κωδικό ΕΣ στο παράρτημα Ι του EUDR. Δεδομένου ότι αυτή η πώληση από την εταιρεία Κ συνιστά διάθεση στην αγορά (πρώτη διαθεσιμότητα) ενός νέου σχετικού παράγωγου προϊόντος, η εταιρεία Κ είναι φορέας εκμετάλλευσης. Ως επιχείρηση που είναι ΜΜΕ, η εταιρεία Κ δεν υποχρεούται να ασκεί δέουσα επιμέλεια πριν από τη διάθεση του αλευριού κουκιών σόγιας στην αγορά ούτε να υποβάλλει δήλωση δέουσας επιμέλειας στο σύστημα πληροφοριών, διότι το αλεύρι κουκιών σόγιας παρασκευάζεται από κουκιά σόγιας που έχουν ήδη υποβληθεί σε δέουσα επιμέλεια και για τα οποία έχει ήδη υποβληθεί δήλωση δέουσας επιμέλειας από τον έμπορο ΙΘ σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 8, ωστόσο η εταιρεία Κ εξακολουθεί να είναι υπεύθυνη για τη συμμόρφωση.

Σενάριο 9β

Ο εγκατεστημένος στην ΕΕ ιδιώτης ιδιοκτήτης δάσους ΚΑ (φορέας εκμετάλλευσης ΜΜΕ) υλοτομεί ορισμένα από τα δένδρα του για να μεταποήσει τους κορμούς σε πριστή ξυλεία [ΕΣ4407] στην επιχείρησή του και να τα πωλήσει απευθείας σε άλλες επιχειρήσεις.

- Ο ιδιοκτήτης δάσους ΚΑ είναι φορέας εκμετάλλευσης κατά την πώληση της πριστής ξυλείας, πράγμα που σημαίνει ότι ο ιδιοκτήτης του δάσους ΚΑ πρέπει να ασκεί τη δέουσα επιμέλεια και να υποβάλλει δήλωση δέουσας επιμέλειας για την πριστή ξυλεία πριν από την πώλησή της, και όχι πριν από την υλοτόμηση των κορμών.

(Αν, στο ανωτέρω σενάριο 9β, ο ιδιοκτήτης δάσους ΚΑ υλοτομήσει ορισμένα από τα δένδρα του για την παραγωγή πριστής ξυλείας την οποία θα χρησιμοποιήσει ο ίδιος στο σπίτι του, π.χ. για την κατασκευή ενός φράχτη, δεν θεωρείται φορέας εκμετάλλευσης και, κατά συνέπεια, δεν υπόκειται σε υποχρεώσεις βάσει του EUDR. Το ίδιο θα ίσχυε εάν μεταποούσε άλλα σχετικά παράγωγα προϊόντα από τα δένδρα για προσωπική χρήση, όπως για να κατασκευάσει έπιπλα για το σπίτι του ή ξύλινα πλαίσια φωτογραφίας ή για να χρησιμοποιήσει τους κορμούς για να θερμάνει το σπίτι του)

Σενάριο 10 — Σχετικά παράγωγα προϊόντα που προσφέρονται για διαδικτυακές ή εξ αποστάσεως πωλήσεις

Το εγκατεστημένο στην ΕΕ πρόσωπο ΚΒ (έμπορος που είναι ΜΜΕ) αγοράζει ξύλινα πλαίσια φωτογραφίας (ΕΣ 4414) για να τα πωλήσει στη συνέχεια μέσω του ηλεκτρονικού καταστήματος χειροτεχνιών του στο πλαίσιο εμπορικής δραστηριότητας. Τα ξύλινα πλαίσια φωτογραφίας υπόκειντο ήδη σε δέουσα επιμέλεια από τον φορέα εκμετάλλευσης ΚΣΤ.

- Το πρόσωπο ΚΒ είναι έμπορος όταν καθιστά διαθέσιμα στην αγορά τα ξύλινα πλαίσια φωτογραφίας, ή φορέας εκμετάλλευσης όταν εξάγει τα ξύλινα πλαίσια σε τρίτη χώρα, καθώς τα ξύλινα πλαίσια αποτελούν σχετικό παράγωγο προϊόν που καλύπτεται από το παράρτημα Ι του EUDR. Ο EUDR δεν περιλαμβάνει καμία διάταξη βάσει της οποίας η απλή προσφορά για διαδικτυακή ή εξ αποστάσεως πώληση να θεωρείται διαθεσιμότητα στην αγορά ή εξαγωγή. Το πρόσωπο ΚΒ πρέπει να συμμορφώνεται με τον EUDR πριν από τη σύναψη συμβατικής συμφωνίας με τον αγοραστή των ξύλινων πλαισίων φωτογραφίας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΚΑΙ ΔΕΟΥΣΑΣ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑΣ ΓΙΑ
ΣΥΝΘΕΤΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΠΟΥ ΚΑΛΥΠΤΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I ΤΟΥ EUDR

Παράδειγμα 1: Έχουν τηρηθεί οι απαιτήσεις παροχής πληροφοριών και δέουσας επιμέλειας για το σχετικό παράγωγο προϊόν και όλα τα μέρη που περιέχουν ή παρασκευάζονται από άλλα σχετικά παράγωγα προϊόντα.

Τύπος προϊόντος	Όγκος				Έχει ασκηθεί δέουσα επιμέλεια για το σχετικό παράγωγο προϊόν;
Έπιπλα γραφείου με πλήρη σειρά απαιτούμενων εξαρτημάτων (CKD) (ΕΣ 9403)	1 500 μονάδες				Ναι, ο φορέας εκμετάλλευσης έχει ασκήσει δέουσα επιμέλεια σύμφωνα με το άρθρο 8 του EUDR, συμπεριλαμβανομένων των απαιτήσεων παροχής πληροφοριών που περιέχονται στο άρθρο 9 (βλ. κατωτέρω) και έχει υποβάλει δήλωση δέουσας επιμέλειας.
Μέρος του σχετικού παράγωγου προϊόντος (συστατικό)	Πληροφορίες για τα σχετικά μέρη του προϊόντος (σύμφωνα με το άρθρο 9)				Καλύπτεται το μέρος του σχετικού παράγωγου προϊόντος από δήλωση δέουσας επιμέλειας;
	Περιγραφή ²	Είδος	Χώρα παραγωγής	Γεωεντοπισμοί βασικού προϊόντος	
Κεντρικό	Μοριοσανίδα (ΕΣ 4410)	Ερυθρελάτη Sitka (<i>Picea sitchensis</i>)	Κράτος μέλος της ΕΕ	Πολλαπλές φυτείες. Γνωστοί όλοι οι γεωεντοπισμοί.	Ναι: ο φορέας εκμετάλλευσης παρέπεμψε στην υφιστάμενη δήλωση δέουσας επιμέλειας, αφού βεβαιώθηκε ότι η δέουσα επιμέλεια έχει ασκηθεί σωστά.
Πρόσθια και οπίσθια όψη	Καπλαμάς 0,5 mm (ΕΣ 4408)	Ευρωπαϊκή οξυά (<i>Fagus sylvatica</i>)	Κράτος μέλος της ΕΕ	Ιδιώτες ιδιοκτήτες δασών. Γνωστοί όλοι οι γεωεντοπισμοί.	Ναι: ο φορέας εκμετάλλευσης παρέπεμψε στην υφιστάμενη δήλωση δέουσας επιμέλειας, αφού βεβαιώθηκε ότι η δέουσα επιμέλεια έχει ασκηθεί σωστά.

Παράδειγμα 2: Έχουν τηρηθεί οι απαιτήσεις παροχής πληροφοριών και δέουσας επιμέλειας για το σχετικό παράγωγο προϊόν και όλα τα μέρη που περιέχουν ή παρασκευάζονται από άλλα σχετικά παράγωγα προϊόντα.

Τύπος προϊόντος	Όγκος	Έχει ασκηθεί δέουσα επιμέλεια για το σχετικό παράγωγο προϊόν;
Προϊόντα ζαχαροπλαστικής με βάση το κακάο (ΕΣ 1806)	2 000 kg	Ναι, ο φορέας εκμετάλλευσης έχει ασκήσει δέουσα επιμέλεια σύμφωνα με το άρθρο 8 του EUDR, συμπεριλαμβανομένων των απαιτήσεων παροχής πληροφοριών που περιέχονται στο άρθρο 9 (βλ. κατωτέρω) και έχει υποβάλει δήλωση δέουσας επιμέλειας.

Τύπος προϊόντος	Όγκος			Έχει ασκηθεί δέουσα επιμέλεια για το σχετικό παράγωγο προϊόν;
Μέρος του σχετικού παραγωγού προϊόντος (συστατικό)	Πληροφορίες για τα σχετικά μέρη του προϊόντος (σύμφωνα με το άρθρο 9)			Καλύπτεται το μέρος του σχετικού παραγωγού προϊόντος από δήλωση δέουσας επιμέλειας;
	Περιγραφή	Χώρα παραγωγής	Γεωενοτισμοί βασικού προϊόντος	
Συστατικό	Βούτυρο κακάου (ΕΣ 1804)	Αρκετές τρίτες χώρες	Πολλαπλές γεωργικές εκμεταλλεύσεις / μικρές εκμεταλλεύσεις. Γνωστοί όλοι οι γεωενοτισμοί.	Ναι. Δεν υπήρχε υφιστάμενη δήλωση δέουσας επιμέλειας και, ως εκ τούτου, ο φορέας εκμετάλλευσης άσκησε δέουσα επιμέλεια γι' αυτό το μέρος του σχετικού παραγωγού προϊόντος.
Συστατικό	Πάστα κακάου (ΕΣ 1803)	Αρκετές τρίτες χώρες	Πολλαπλές γεωργικές εκμεταλλεύσεις / μικρές εκμεταλλεύσεις. Γνωστοί όλοι οι γεωενοτισμοί.	Ναι: ο φορέας εκμετάλλευσης παρέπεμψε στην υφιστάμενη δήλωση δέουσας επιμέλειας, αφού βεβαιώθηκε ότι η δέουσα επιμέλεια έχει ασκηθεί σωστά.

Παράδειγμα 3: Δεν έχουν τηρηθεί οι απαιτήσεις παροχής πληροφοριών και δέουσας επιμέλειας για το σχετικό παράγωγο προϊόν και όλα τα μέρη που περιέχουν ή παρασκευάζονται από άλλα σχετικά παράγωγα προϊόντα. Το σχετικό παράγωγο προϊόν δεν μπορεί να διατεθεί στην αγορά, καθώς οι γεωενοτισμοί των βασικών προϊόντων που σχετίζονται με ένα σχετικό παράγωγο προϊόν εντός του σύνθετου προϊόντος είναι άγνωστοι.

Τύπος προϊόντος	Όγκος				Έχει ασκηθεί δέουσα επιμέλεια για το σχετικό παράγωγο προϊόν;
Κόντρα πλακέ (ΕΣ 4412)	8 500 m ³				Ναι, έχει ασκηθεί δέουσα επιμέλεια, ωστόσο η διαδικασία δέουσας επιμέλειας αποκάλυψε ότι δεν υπάρχουν οι απαιτούμενες πληροφορίες γεωενοτισμού, επομένως το σχετικό παράγωγο προϊόν δεν μπορεί να διατεθεί στην αγορά.
Μέρος του σχετικού παραγωγού προϊόντος (συστατικό)	Πληροφορίες για τα σχετικά μέρη του προϊόντος (σύμφωνα με το άρθρο 9)				Καλύπτεται το μέρος του σχετικού παραγωγού προϊόντος από δήλωση δέουσας επιμέλειας;
	Περιγραφή	Είδος	Χώρα παραγωγής	Γεωενοτισμοί βασικού προϊόντος	
Πρόσθια και οπίσθια όψη	Φύλλα καπλαμά (ΕΣ 4408)	Bintangor (<i>Calophyllum</i> spp.)	Τρίτη χώρα	Πολλαπλές παραχωρήσεις. Γνωστοί όλοι οι γεωενοτισμοί.	Ναι: ο φορέας εκμετάλλευσης παρέπεμψε στην υφιστάμενη δήλωση δέουσας επιμέλειας, αφού βεβαιώθηκε ότι η δέουσα επιμέλεια έχει ασκηθεί σωστά.
Κεντρικό	Φύλλα καπλαμά (ΕΣ 4408)	Λεύκα (<i>Populus</i> sp.)	Τρίτη χώρα	Δασύλλια γεωργικών εκμεταλλεύσεων. Γεωενοτισμοί απροσδιόριστοι/ άγνωστοι.	Όχι: δεν είναι δυνατή η εκπλήρωση των υποχρεώσεων δέουσας επιμέλειας χωρίς γνώση των γεωενοτισμών.

Παράδειγμα 4: Δεν έχουν τηρηθεί οι απαιτήσεις παροχής πληροφοριών και δέουσας επιμέλειας για το σχετικό παράγωγο προϊόν και όλα τα μέρη που περιέχουν ή παρασκευάζονται από άλλα σχετικά παράγωγα προϊόντα. Το σχετικό παράγωγο προϊόν δεν μπορεί να διατεθεί στην αγορά, καθώς οι γεωεμποτισμοί των βασικών προϊόντων που σχετίζονται με ένα σχετικό παράγωγο προϊόν εντός του σύνθετου προϊόντος είναι άγνωστοι και οι πληροφορίες για το είδος δεν ήταν διαθέσιμες για ακόμη ένα σχετικό παράγωγο προϊόν.

Τύπος προϊόντος	Όγκος				Έχει ασκηθεί δέουσα επιμέλεια για το σχετικό παράγωγο προϊόν;
Χαρτί για γράψιμο (90 g/m ²) (ΕΣ 4802)	1 200 τόνοι				Ναι, έχει ασκηθεί δέουσα επιμέλεια, αλλά οι απαιτούμενες πληροφορίες στο πλαίσιο της διαδικασίας δεν είναι διαθέσιμες, επομένως το σχετικό παράγωγο προϊόν δεν μπορεί να διατεθεί στην αγορά.
Μέρος του σχετικού παράγωγου προϊόντος (συστατικό)	Πληροφορίες για τα σχετικά μέρη του προϊόντος (σύμφωνα με το άρθρο 9)				Καλύπτεται το μέρος του σχετικού παράγωγου προϊόντος από δήλωση δέουσας επιμέλειας;
	Περιγραφή	Είδος	Χώρα παραγωγής	Γεωεμποτισμοί βασικού προϊόντος	
Χαρτοπολτός	Χαρτοπολτός με βραχείες ίνες (ΕΣ 47)	<i>Acacia mangium</i>	Τρίτη χώρα	Δασική φυτεία. Γνωστός γεωεμποτισμός.	Ναι: ο φορέας εκμετάλλευσης παρέπεμψε στην υφιστάμενη δήλωση δέουσας επιμέλειας, αφού βεβαιώθηκε ότι η δέουσα επιμέλεια έχει ασκηθεί σωστά.
Χαρτοπολτός	Χαρτοπολτός με βραχείες ίνες (ΕΣ 47)	Μεικτή τροπική σκληρή ξυλεία άγνωστων ειδών	Τρίτη χώρα	Δασικές φυτείες. Γνωστοί όλοι οι γεωεμποτισμοί.	Όχι: δεν είναι δυνατή η εκπλήρωση των υποχρεώσεων δέουσας επιμέλειας χωρίς γνώση των ειδών που περιέχονται στα ξύλινα προϊόντα.
Χαρτοπολτός	Χαρτοπολτός με μακριές ίνες (ΕΣ 47)	<i>Pinus radiata</i>	Τρίτη χώρα	Δασικές φυτείες. Γεωεμποτισμοί απροσδιόριστοι/ άγνωστοι.	Όχι: δεν είναι δυνατή η εκπλήρωση των υποχρεώσεων δέουσας επιμέλειας χωρίς γνώση των γεωεμποτισμών.

Παράδειγμα 5: Δεν έχουν τηρηθεί οι απαιτήσεις παροχής πληροφοριών και δέουσας επιμέλειας για το σχετικό παράγωγο προϊόν και όλα τα μέρη που περιέχουν ή παρασκευάζονται από άλλα σχετικά παράγωγα προϊόντα. Το σχετικό παράγωγο προϊόν δεν μπορεί να διατεθεί στην αγορά, καθώς η δέουσα επιμέλεια που ασκήθηκε για σχετικό παράγωγο προϊόν εντός του σύνθετου προϊόντος αποκάλυψε ότι δεν ήταν μηδενικής αποψίλωσης.

Τύπος προϊόντος	Όγκος	Έχει ασκηθεί δέουσα επιμέλεια για το σχετικό παράγωγο προϊόν;
Προϊόντα ζαχαροπλαστικής με βάση το κακάο (ΕΣ 1806)	900 kg	Ναι, έχει ασκηθεί δέουσα επιμέλεια, αλλά δεν ήταν δυνατό να διαπιστωθεί ότι τα προϊόντα είναι μηδενικής αποψίλωσης, επομένως το σχετικό παράγωγο προϊόν δεν μπορεί να διατεθεί στην αγορά.

Τύπος προϊόντος	Όγκος			Έχει ασκηθεί δέουσα επιμέλεια για το σχετικό παράγωγο προϊόν;
Μέρος του σχετικού παράγωγου προϊόντος (συστατικό)	Πληροφορίες για τα σχετικά μέρη του προϊόντος (σύμφωνα με το άρθρο 9)			Καλύπτεται το μέρος του σχετικού παράγωγου προϊόντος από δήλωση δέουσας επιμέλειας;
	Περιγραφή	Χώρα παραγωγής	Γεωεμποτισμοί προϊόντος	
	Βούτυρο κακάου (ΕΣ 1804)	Αρκετές τρίτες χώρες	Πολλαπλές γεωργικές εκμεταλλεύσεις / μικρές εκμεταλλεύσεις. Γνωστοί όλοι οι γεωεμποτισμοί	Ναι: ο φορέας εκμετάλλευσης παρέπεμψε στην υφιστάμενη δήλωση δέουσας επιμέλειας, αφού βεβαιώθηκε ότι η δέουσα επιμέλεια έχει ασκηθεί σωστά.
	Πάστα κακάου (ΕΣ 1803)	Αρκετές τρίτες χώρες	Πολλαπλές γεωργικές εκμεταλλεύσεις / μικρές εκμεταλλεύσεις. Γνωστοί όλοι οι γεωεμποτισμοί	Ναι: ο φορέας εκμετάλλευσης παρέπεμψε στην υφιστάμενη δήλωση δέουσας επιμέλειας, αφού βεβαιώθηκε ότι η δέουσα επιμέλεια έχει ασκηθεί σωστά.
	Σκόνη κακάου (ΕΣ 1805)	Αρκετές τρίτες χώρες	Πολλαπλές γεωργικές εκμεταλλεύσεις. Γνωστοί όλοι οι γεωεμποτισμοί.	Όχι. Ασκήθηκε η δέουσα επιμέλεια, αλλά ορισμένες τοποθεσίες είχαν υποστεί αποψίλωση μετά την καταληκτική ημερομηνία και, ως εκ τούτου, το συστατικό δεν συμμορφώνεται με το άρθρο 3 και απαγορεύεται η διάθεσή του.